

Výroční zpráva

o činnosti a hospodaření za rok 2022

ŮSTAV	
	STĀTU
A	PRĀVA

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2022

Stanovisko Dozorčí rady Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:
Dozorčí rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., projednala tuto výroční zprávu včetně účetní závěrky a zprávy auditora dne 29. 5. 2023.

Stanovisko Rady Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:
Rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., schválila tuto výroční zprávu včetně účetní závěrky a zprávy auditora dne 7. 6. 2023.

V Praze dne 25. května 2023

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.

1 — Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách	7	6 — Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj	53
2 — Informace o změnách zřizovací listiny	11	7 — Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště	55
3 — Hodnocení hlavní činnosti	13	8 — Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	57
4 — Hodnocení další a jiné činnosti	49	9 — Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	59
5 — Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce	51	10 — Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	61
		Zpráva auditora o ověření účetní závěrky za rok 2022	62
		Příloha – Seznam výsledků	83

1 — Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Složení orgánů Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.

Ředitel Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:
JUDr. Ján Matejka, Ph.D.

Rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:

Interní členové:

JUDr. Jan Malíř, Ph.D. – předseda
JUDr. Jan Bárta, CSc. – místopředseda
JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D.
JUDr. Michal Šejvl, Ph.D.

Externí členové:

prof. JUDr. Radim Polčák, Ph.D. (Právnická fakulta MUNI)
prof. JUDr. Kateřina Ronovská, Ph.D. (Právnická fakulta MUNI)
PhDr. Ondřej Ševeček, Ph.D. (Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.)

Dozorčí rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:

PhDr. Pavel Baran, CSc. (Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.) – předseda
JUDr. Miloslava Hálová, Ph.D. (Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.)
– místopředsedkyně
prof. JUDr. Vladimír Balaš, CSc. (Právnická fakulta UK)
doc. JUDr. Regina Hučková, Ph.D. (Právnická fakulta UPJŠ
v Košicích)
PhDr. Taťána Petrasová, CSc. (Ústav dějin umění AV ČR)

b) Změny ve složení orgánů Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. a jejich činnost

Ředitel Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:

V roce 2022 pokračovalo druhé funkční období ředitele JUDr. Jána Matejky, Ph.D. (od 11. června 2020 do 10. června 2025).

Ředitel jako statutární orgán veřejné výzkumné instituce vykonával úkoly stanovené zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů, a jinými právními předpisy a stanovené rámcem zřizovací listiny Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. Na základě Organizačního řádu Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., řídil také agendu vypracovávání vědeckých posudků a projektové činnosti ústavu.

Rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:

Ve složení Rady Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., (dále jen „Rada“) nedošlo v roce 2022 k žádným změnám.

V roce 2022 došlo ke změně ve složení Rady, a to s ohledem na skončení funkčního období dosavadních členů Rady. Na základě voleb, které se uskutečnily dne 13. 1. 2022, byli shromážděním výzkumných pracovníků Ústavu státu a práva (dále „ÚSP“) novými členy Rady na pětileté funkční období, běžící ode dne 26. ledna 2022 do dne 25. ledna 2027, zvoleni Jan Bárta, Jan Malíř, Michal Šejvl a Lenka Vostrá jako interní členové a Kateřina Ronovská, Radim Polčák a Ondřej Ševeček jako externí členové.

V návaznosti na volby se dne 26. 1. 2022 uskutečnilo ustavující zasedání Rady v novém složení. Na tomto zasedání byl předsedou Rady zvolen Jan Malíř a místopředsedou Jan Bárta, současně Rada svým tajemníkem jmenovala Pavla Hamerníka (výzkumný pracovník oddělení soukromého práva, ÚSP) a stanovila také termíny čtyř řádných zasedání v roce 2022. Ta se uskutečnila ve dnech 30. 3., 8. 6., 20. 10. a 14. 12. 2022. Zatímco první dvě zasedání se s ohledem na dobíhající pandemii covidu-19 konala videokonferenčně, další zasedání již probíhala kombinovanou formou, a tedy s možností osobní účasti v budově ÚSP. Vedle toho Rada opakovaně rozhodovala per rollam.

V rámci své činnosti se Rada během roku 2022 zabývala předně koncepcí výzkumu v ÚSP a s tím souvisejícími otázkami, včetně procesů hodnocení výsledků výzkumných institucí a přizpůsobování vědeckého programu ÚSP novým

výzvám. S ohledem na ně přistupovala Rada k projednávání návrhů nových výzkumných projektů, ve kterých se vědecký program ÚSP zhmotňuje, a ke schvalování smluv, které s těmito projekty souvisejí. Uvedené návrhy přitom v roce 2022 směřovaly vedle tradičních domácích poskytovatelů účelové podpory (např. TAČR) i k dalším poskytovatelům v ČR (např. Ministerstvo školství a tělovýchovy v rámci „Programu podpory excelentního výzkumu v prioritních oblastech veřejného zájmu ve zdravotnictví – EXCELES“ z Národního plánu obnovy nebo Ministerstvo zemědělství) i v zahraničí (Research Foundation – Flanders, FWO). Rada dále v říjnu 2022 schválila návrh ředitele ÚSP na vytvoření nového výzkumného centra ve smyslu Organizačního řádu, a to *Centra pro výzkum inovací a kyberpráva*, jehož posláním je zabývat se zkoumáním právních problémů a výzev vznikajících v souvislosti s vývojem informačních a komunikačních technologií. Rada rovněž zhodnotila expertizní činnost v ÚSP, při jejímž provádění se nadále klade důraz na nutnost reagovat především na podněty mající obecný význam, a zabývala se i otázkami edičního programu ÚSP. Rada také podpořila zapojení ÚSP do nově vznikající *Asociace právnických fakult* sdružující veřejné instituce právního výzkumu v ČR a mající prosazovat jejich společné zájmy ve vztahu k orgánům veřejné moci a ke třetím osobám (Memorandum o založení Asociace právnických fakult bylo podepsáno dne 3. 11. 2022).

V souladu se svým zákonným vymezením se Rada kromě otázek výzkumu zabývala i administrativními a hospodářskými otázkami. Jde-li o vnitřní předpisy, schválila Rada v říjnu 2022 na návrh ředitele ÚSP směrnici o ochraně oznamovatelů v ÚSP, anticipující zákonnou úpravu transponující unijněprávní závazky. Rada také na červnovém zasedání projednala návrh ředitele ÚSP na jmenování pětičlenné atestační komise, která podle dříve schválených atestačních kritérií zahájila provádění atestačního řízení v ÚSP. Rada se zabývala i problematikou genderové rovnosti a Gender Equality Plan a pozornost v návaznosti na celoakademická doporučení věnovala i problematice zajišťování institucionální odolnosti ÚSP. V Radě byla otevřena i otázka pomoci pro vědecké pracovníky z Ukrajiny, která však nebyla využita. Rada se i v roce 2022 věnovala otázce nominací kandidátů za ÚSP do orgánů veřejné moci nebo do orgánů třetích osob a nastavení postupu u těchto nominací.

Jde-li o hospodaření ÚSP, Rada zejména po projednání Dozorčí radou schválila rozpočet ÚSP

a střednědobý výhled rozpočtu na léta 2023–2024, který musel zohlednit nejen důsledky doznávající pandemie covidu-19, ale nově také nárůst cen energií a vzestup inflace v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině. Od vedení ÚSP si vyžadovala s tím související informace o plnění rozpočtu, jakož i o dalších skutečnostech významných pro hospodaření ÚSP. Rada schválila návrh ředitele, aby byl kladný hospodářský výsledek za rok 2021 převeden do Rezervního fondu ÚSP.

Dozorčí rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:

V roce 2022 fungovala Dozorčí rada Ústavu státu a práva, v. v. i., ve složení: PhDr. Pavel Baran, CSc. – předseda, JUDr. Miloslava Hálová, Ph.D. – místopředsedkyně, doc. JUDr. Regina Hučková, Ph.D. – členka, PhDr. Taťána Petrasová – členka, JUDr. Michal Švorc – člen do 30. 4. 2022. Od 1. 5. 2022 se stal členem dozorčí rady prof. JUDr. Vladimír Balaš, CSc. V průběhu roku 2022 se konala celkem dvě řádná zasedání ve dnech 23. 5. a 7. 12. Zasedání dozorčí rady proběhla kombinovanou formou jednání – na dálku formou videokonference ve webovém rozhraní poskytnutém ÚSP a současně prezenčně v budově ÚSP. V průběhu roku 2022 dozorčí rada nemusela rozhodovat formou per rollam.

Na prvním zasedání dne 23. 5. 2022 dozorčí rada nejprve odsouhlasila navržený program jednání a schválila znění zápisu z předchozího zasedání. Potvrdila také výsledek jednání per rollam ke dni 21. 12. 2021 – předchozí písemný souhlas s uzavřením Dohody o snížení pachtovného a o změně dalších podmínek uzavřené Pachtovní smlouvy ze dne 17. července 2020 mezi ÚSP a společností T-LoGiC s.r.o. Následně dozorčí rada projednala a vzala se souhlasem všech přítomných členů na vědomí: 1) návrh rozpočtu pro rok 2022; 2) střednědobý výhled rozpočtu ÚSP pro roky 2023 a 2024; 3) využití sociálního fondu ÚSP. V rámci tohoto bodu byly dozorčí radě poskytnuty základní informace o rozpočtových otázkách při doznávající pandemii covidu-19 a z pohledu začínající energetické krize nastalé po vzniku válečného konfliktu na Ukrajině. Dozorčí rada byla informována o výši zisku a způsobu jeho dalšího využití na fungování ÚSP, zejména směrem k Rezervnímu fondu. Dozorčí rada byla též informována o plánovaném nakládání s financemi Fondu účelově určených prostředků a o čerpání Sociálního fondu. Dozorčí rada se pak seznámila s aktuálním počtem řešených projektů, s investičními, respektive provozními dotacemi, s platební morálkou pachtýřů při úhradách za prostory poskytující gastronomické

služby v přízemí budovy ÚSP a s proběhlými či plánovanými renovacemi prostor ÚSP. Následně dozorčí rada projednala Výroční zprávu o činnosti a hospodaření za rok 2021 včetně zprávy auditora o ověření účetní závěrky za rok 2021 a vzala je se souhlasem všech přítomných členů na vědomí. Zároveň předseda dozorčí rady P. Baran požádal o doplnění výroční zprávy o závěry úspěšného hodnocení zahraniční hodnotící komisí v roce 2021. Podkladem pro tento bod jednání byly informace týkající se projektové činnosti ÚSP a doktorského studia, které probíhá při ÚSP ve spolupráci s Masarykovou univerzitou. V dalším bodě programu dozorčí rada projednala a schválila všemi přítomnými členy zprávu o své činnosti za r. 2021. Dozorčí rada také projednala a všemi přítomnými hlasy odsouhlasila návrh ředitele pracoviště na uzavření smlouvy o auditu účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2022 se společností 22HLAV s.r.o. Na závěr všichni přítomní členové dozorčí rady zhodnotili manažerské schopnosti ředitele stupněm 3 – vynikající.

Na svém druhém zasedání dne 7. 12. 2022 členové dozorčí rady nejprve souhlasili s navrženým programem zasedání a všemi přítomnými členy byl schválen zápis předchozího jednání. Dozorčí rada pak vyslechla průběžnou zprávu o hospodaření ÚSP za rok 2022 a vzala na vědomí informace v ní obsažené, mj. o krocích přijatých za účelem zmírnění následků rostoucích cen energií a vzestupu inflace, tzn. o způsobu nakládání s uspořenémi rezervami, o realizaci grantových projektů, o mzdové politice ÚSP a o tom, do jaké míry lze vyhovět žádostem pachtýřů nebytových prostor ÚSP o snížení pachtovného kvůli propadu cestovního ruchu, inflaci a nárůstu cen energií. Dozorčí rada byla také informována o personálních otázkách na oddělení hospodářské správy ÚSP, aby byl řádně zabezpečen chod ústavu. V bodu různé pak proběhla diskuse ke koncepci financování vědeckého výzkumu.

2 — Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2022 nedošlo ve zřizovací listině Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., k žádným změnám.

3 — Hodnocení hlavní činnosti

Předmětem hlavní činnosti Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., je podle zřizovací listiny vědecký výzkum v oblasti práva a právní informatiky. Hlavní směry výzkumné činnosti vyplývají z vědecké koncepce ÚSP.

V roce 2022 pokračovalo multidisciplinární zaměření výzkumné činnosti ÚSP, které bylo formálně zahájeno změnou organizačního řádu z roku 2017. Vědecká oddělení v této koncepci plní primárně funkci administrativních útvarů pro potřeby zajišťování a organizace personálních záležitostí a pracovněprávních vztahů. Nositeli výzkumu jsou jednotliví výzkumní pracovníci nebo menší vědecké týmy sestavené z těchto výzkumných pracovníků, případně z dalších specialistů nutných pro plnění jednotlivých vědeckých úkolů. Výzkum a vývoj je tak primárně zajišťován výzkumnými pracovníky s podporou pracovníků servisních oddělení (zejména Střediska vědeckých informací), a to jak samostatně, tak v rámci vědeckých týmů.

Tematicky, respektive projektově orientovaný výzkum probíhá zejména v rámci výzkumných jednotek zřízených se souhlasem Rady ÚSP podle článku VIII. odst. 3 a 4 Organizačního řádu ÚSP, kterými jsou konkrétně:

- *Kabinet zdravotnického práva a bioetiky,*
- *Centre for Law and Public Affairs (CeLAPA),*
- *Centrum pro výzkum právního jazyka (CVPJ),*
- *Centrum pro klimatické právo a udržitelnost (CLASS),*

- *Centrum práva výzkumu, vývoje a inovací (Research Law Centre – RLC).*

V rámci aplikačně orientovaného výzkumu nutno zmínit i neformálně působící projektové týmy realizující svou činnost v rámci Strategie AV21, kam patří zejména *Centrum pro výzkum inovací a kyberpráva (Centre for Innovations and Cyberlaw Research – CICERo)* a *Centrum Karla Čapka pro studium hodnot ve vědě a technice*, na jehož činnosti se dále podílejí Filozofický ústav AV ČR, Ústav informatiky AV ČR a Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy.

V říjnu 2022 byl z návrhu ředitele ÚSP připraven a Radou ÚSP schválen vznik nové výzkumné jednotky *Centrum pro výzkum inovací a kyberpráva (CICERO)* pod vedením výzkumné pracovnice A. Solarczyk Krausové, která začne vykonávat svou činnost s účinkem od 1. ledna 2023; tato výzkumná jednotka se tak stane formálním nástupcem projektového týmu se shodným označením fungujícím v rámci Strategie AV21.

V průběhu roku 2022 rovněž významně zasáhl do výzkumné činnosti ÚSP počátek řešení projektu *Národního institutu pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik* (zkráceně SYRI – *Systemic Risk Institute*), na jehož řešení se kromě AV ČR podílí rovněž Univerzita Karlova a Masarykova univerzita. Tento projekt je podporován MŠMT v rámci *Programu podpory excelentního výzkumu v prioritních oblastech veřejného zájmu ve zdravotnictví (EXCELES)*, který je realizací komponenty 5.1 Národního plánu obnovy.

1. Charakteristika výzkumné činnosti

Výzkum v oblasti teorie práva, právní filosofie a právní historie

Výzkumná činnost v oblasti teorie práva, právní filosofie a právní historie se v roce 2022 zásadně nezměnila a orientovala se tradičně na analytickou právní filosofii, problematiku islámského práva a právních dějin.

V roce 2022 nedošlo k žádným podstatným změnám v činnosti či orientaci, a proto se výzkum i nadále věnoval již tradičně především analytické právní filosofii (a s tím souvisejícím oborům, jako je metaetika nebo analytická politická filozofie), právní informatice, lingvistiky a problematice islámského práva. Protože právně-informatický a lingvistický výzkum tvoří samostatnou kapitolu zprávy, věnujme se ostatním oborům. Z hlediska analytické filozofie je významné, že vyšly již v minulém roce připravované monografie Tomáše Sobka *Nepřirozené právo* a Jany Kokešové *Vládoucí a ovládaní*, z nichž první jmenovaná propojuje právní a metaetická témata a druhá se věnuje otázkám legitimity autority (a tak propojuje právní a politickou filozofii). K analyticky pojatým pracím patří i článek Michala Šejvly *Od platnosti práva k potížím s pojmem práva*. Výzkum v oblasti islámského práva pokračoval prací Lenky Bezouškové na monografii o mahru (obvňení) v islámském rodinném právu, která vyjde v roce 2023. Jde-li o projektovou činnost, Michal Šejvl se stal za ÚSP hlavním řešitelem projektu (SYRI), jehož zaměření přesahuje činnost oddělení a podílejí se na něm i pracovníci ostatních výzkumných jednotek ÚSP. Jde-li o konferenční činnost, Jana Kokešová a Tomáš Sobek se aktivně zúčastnili světového kongresu IVR v Bukurešti. Popularizační aktivity jsou zastoupeny především podcastem Tomáše Sobka pro časopis Telos (dostupný na YT) a redakcí hesel týkajících se ÚSP a časopisu Právník pro českou Wikipedii, kterou provedla Zdena Žáčková.

Výzkum v oblasti jurisprudence, ústavního práva a politologie

V roce 2022 se výzkum CeLAPA zaměřoval zejména na rozvoj dvou klíčových témat, která souvisejí s postavením právního státu ve společnosti 21. století.

Prvním tématem bylo téma *budoucnosti Evropského projektu*. V současné době, respektive v roce 2022, jak idea společné Evropy, tak i institucionální architektura EU čelily kritice. Jedná se o aktuální otázky s ohledem na dynamický vývoj v regionu střední a východní Evropy. Téma navazuje na předchozí výzkum, který se zabýval různými aspekty vztahu práva a politiky, nadnárodních soudních orgánů i otázkami vlivu a legitimacy transnacionálních právních úprav. V jeho rámci vzniklo několik popularizačních textů (Salón) a rozhovorů s významnými odborníky evropského formátu (časopis A2, Salón).

V roce 2022 byla uspořádána dvoudenní konference *The Politics of Peripheries*. Kromě hlavních řečníků, jimiž byli Wolfgang Streeck (Max Planck Institute), Michael Wilkinson (London School of Economics) a Veronica Anghel (European University Institute) se na konferenci sešli účastníci z Polska, Itálie a Rumunska. Konference se zabývala zejména vztahem mezi kolektivní pamětí a populismem, byly diskutovány možné důvody úspěchu alternativních ideologických projektů v zemích regionu CEE a také vztahy mezi centrem EU a jejími periferiemi a rolí práva při distribuci zdrojů, identit a politické moci.

Druhým tématem byla *transformace společnosti*. Téma navazuje na předchozí výzkum, který se zabýval různými aspekty proměny společnosti. V jeho rámci vzniklo několik popularizačních textů (Review of Democracy) a rozhovorů (Review of Democracy, ČT, Věda na dosah, Reflex). Byl uspořádán Česko-izraelský bienální workshop na téma právo mezi státem a dějinami (*Law between State and History*). Workshop byl pořádán AV ČR a ÚSP ve spolupráci s Izraelskou akademií věd a humanitních věd (IASH). Ústředním tématem této interdisciplinární konference byla transformace. Přednášející z různých společenských vědních oborů diskutovali o různých formách transformace společnosti, roli národních států a krizi idejí, na nichž je založena idea liberální demokracie.

Členové výzkumné jednotky publikovali v národních a mezinárodních nakladatelstvích (Academia, Routledge, Oxford a Peter Lang).

Výzkum v oblasti právního jazyka a právní informatiky

Výzkumu právního jazyka a právní informatice se v ÚSP primárně věnuje výzkumná jednotka *Centrum pro výzkum právního jazyka (CVPJ)*.

V roce 2022 se výzkum CVPJ soustředil na doplnění dat primárních předpisů z období 1. republiky a recipovaných předpisů z Rakouska-Uherska. Jde o předpoklad výzkumného projektu *Metamorfózy českého právního řádu* od roku 1918, jehož výstupem bude monografie téhož jména. Její dokončení je plánováno do konce roku 2023. Tento projekt je založen na rozsáhlé databázi vytvářené v ÚSP v posledních 30 letech. Svým rozsahem a strukturou je tato báze ojedinělá i v Evropském měřítku. Analýzy jsou založeny na statistických a lingvistických metodách, prezentovaných v programu SPSS.

Kromě tohoto projektu CVJP pokračoval v rozvíjení analytických funkcí programu AcademicLex (ALX), který ÚSP poskytuje společně s programem PES právníkům fakultám jako veřejnou službu. ALX podporuje výuku v oborech teorie práva, právní informatika, římské právo a legislativa. Počet uživatelů v roce 2022 překročil 1200 studentů. Zmíněné programy jsou integrální součástí výuky na bázi nejnovějších výsledků výzkumu v ÚSP. Výsledky a zkušenosti s moderní výukou byly prezentovány na mezinárodní konferenci *Metamorfózy práva ve střední Evropě VII*, která se konala 8. a 9. června 2022 ve Znojmě.

CVJP spolupracuje s Ministerstvem vnitra (MV) v projektu eSbírka, kde naši pracovníci působí jako experti hodnotící datovou a SW úroveň produktů dodávaných MV soukromými subjekty.

Výzkum v oblasti veřejného práva

V oblasti veřejného práva se výzkum v roce 2022 věnoval vybraným oborům a tématům podle vědeckého zaměření jednotlivých pracovníků. Zvláštní pozornost je díky existenci výzkumné jednotky CLASS věnována klimatickému právu (tato část je pojednána zvlášť). Mimo ně šlo o celou škálu témat v rámci oborů ústavního práva a srovnávacího ústavního práva, právní historie, mezinárodního práva veřejného, práva EU, zdravotního práva, mezinárodního investičního práva, práva výzkumu,

vývoje a inovací, finančního práva a práva ochrany spotřebitele. V rámci projektů i mimo ně bylo rozmezí témat v tomto roce nebývale široké a pestré. Jmenovitě lze uvést například následující řešená témata: základní práva a svobody; ústavní vývoj středoevropských zemí; ochrana menšin; unifikace práva; budování státu a správy za krizi v minulosti i současnosti; umělá inteligence a její vliv na normotvornou činnost státu a na rozhodování soudů; odpovědnost států s ohledem na standard due diligence; kodifikace mezinárodního práva; právní úprava archeologických výzkumů; právní aspekty Evropské zdravotní unie; politické limity soudního přezkumu; právo na sebeobranu v mezinárodním právu, migrace; nouzové stavy a jejich dopad na ochranu základních práv a svobod; role akademických svobod v evropském právu; a specificky pak vnitřní legislativa Akademie věd ČR a právní úprava rozpočtových pravidel a poskytování dotací v prostředí Akademie věd ČR.

Pracovníci působící v oblasti veřejného práva se v roce 2022 podíleli na řešení několika grantových projektů (mimo projekty v oblasti klimatického práva, které jsou pojednány zvlášť pod výzkumnou jednotkou CLASS). Šlo o projekt TAČR *Umělá inteligence, média a právo*; projekt AV21 *Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací – téma První republika interaktivně: právo a společnost*; projekt *Zdravé auto – Zlepšení kvality ovzduší a snižování emisí u osobních vozidel* v rámci programu Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu podporovaného z Norských fondů prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR a ve spolupráci s neziskovou organizací ASEM z.s.; projekt TAČR *Možnosti reakce na závažné infekční nemoci v právu EU: kritická analýza a doporučení ve světle pandemie COVID-19*. Podán byl návrh projektu TAČR Sigma *Předvídatelnost jako nástroj archeologické památkové péče – Bílá místa současné právní úpravy a cesty k jejich zaplnění ve spolupráci s hlavním řešitelem (Archeologický ústav AV ČR)*. V rámci Strategie AV21 bylo řešeno téma *Voda pro život – téma aktivity Zacházení s šedou a dešťovou vodou v domácnostech*; a projekt Exceles/SYRI (Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik).

Po uvolnění pandemických opatření začali pracovníci opět doplňovat doposud výhradně online formát účasti na konferencích o formát osobní účasti k prezentování svých vědeckých poznatků, a to na tuzemských i mezinárodních konferencích. Uvést lze například účast na prestižní mezinárodní

16 právní konferenci *ICON-S Annual Conference on „Global Problems and Prospects in Public Law“*, kde byly prezentovány výsledky projektu o nouzových stavech; dále konferenci *COJUR Working Party: The implications of the aggression by the Russian Federation against Ukraine from the international law perspective*; *Bratislava Law Forum 2022* nebo konferenci *Medzinárodné humanitárne právo v ozbrojených konfliktoch a v právnom poriadku*. Další akce byly přímo pracovníky v oblasti veřejného práva pořádány, například 14. česko-slovenské mezinárodně-právní symposium s tématem *Dopady ozbrojeného konfliktu na Ukrajině z pohledu různých oblastí mezinárodního práva* nebo uspořádání série přednášek výzkumných pracovníků ÚSP na vybraná témata.

Publikační činnost pracovníků v oblasti veřejného práva v roce 2022 zahrnovala odborné články v českém, slovenském, anglickém, polském, francouzském a německém jazyce, z toho některé v scopusových periodikách, a dále podílení se na kolektivních monografiích či autorství recenzí na vydané publikace. Jmenovitě lze uvést například kapitolu *In Search of an Appropriate Model for Response to Serious Cross-Border Threats to Health in the European Union* zařazenou v mezinárodní monografii; článek *Migration and Refugees in International Law* v časopise *TLQ*; editované knihy *Soudy a soudci v mezinárodním právu: Otázky nominace, výběru a volby soudců* a *The Crime of Genocide: Then and Now: Evolution of a Crime* nebo článek *Responsabilité de l'État et droit international des investissements*.

Výzkum v oblasti klimatického práva

V roce 2022 pokračoval třetím rokem výzkum v novém oboru klimatického práva, který započal v roce 2020 se založením výzkumné jednotky *Centrum pro klimatické právo a udržitelnost* (CLASS) za účelem realizace projektu *Lumina quaeruntur – Právo ochrany klimatu*. Centrum v roce 2022 rozvíjelo svou činnost jak v oblasti vědecké (v rovině národní i mezinárodní), tak v oblasti komunikace své odborné práce vůči veřejnosti. Ve vědecké oblasti byla dokončena práce na rukopisu kolektivní monografie *Klimatické právo*, která vyšla na konci roku v nakladatelství Wolters Kluwer, a představuje první ucelené zpracování tohoto oboru v českém jazyce.

Vedle toho pracovníci CLASS publikovali několik odborných článků (včetně impaktovaného a scopusového) a kapitol knih v českém a anglickém jazyce. V oblasti komunikace vědeckých poznatků vůči veřejnosti pokračovali členové Centra ve formátech nastavených v době pandemie covidu-19 – zejména v podobě webové prezentace projektu včetně blogu (sekce *Komentujeme* v českém i anglickém jazyce), vydávání českého a anglickojazyčného Newsletteru ve čtvrtletní periodicitě a zveřejňování přednášek a vystoupení pracovníků Centra či záznamů pořádaných akcí na YouTube kanálu Centra. Díky ukončení pandemických opatření začali pracovníci Centra opět vystupovat na prezenčně pořádaných popularizačních akcích a byli též zvaní jako hosté do podcastů a rozhovorů. Jako příklady lze uvést účast na dvou akcích o ochraně klimatu v rámci Týdne AV ČR nebo účast v podcastu *Vinohradská 12* či v rozhovoru na iRozhlasu.

Zajímavou akcí pořádanou CLASS, podnětující k další budoucí spolupráci, bylo mezioborové sympozium *Reflexe klimatické změny v českých společenských vědách*, organizované v říjnu 2022 jako setkání expertů oborů českých společenských věd, kteří se ve své práci věnují klimatické změně. Zastoupeny byly obory sociologie, antropologie, etiky, pedagogiky, ekologie, environmentálních studií, environmentální historie, mezinárodních vztahů, ekonomie, práva a dalších. Ústřední otázka symposia zněla: *Jakou roli hrají a do budoucna mají hrát české společenské vědy při zkoumání příčin a řešení problému změny klimatu?* Cílem akce bylo seznámit se vzájemně s pohledy různých vědních disciplín na dané téma a umožnit tak snazší propojování expertů a jejich spolupráci.

V oblasti projektové pokračovala práce na mezioborovém mezinárodním projektu *SOLSTICE* s názvem *Socially Just and Politically Robust Decarbonisation: A Knowledge Base and Toolkit for Policymakers* (JUSTDECARB), kde plní Centrum úlohu člena mezinárodního konsorcia, vedle pracovišť CICERO Center for International Climate Research (Oslo), Grantham Research Institute on Climate Change and the Environment z LSE (Londýn) a Institute of Public Law and Political Science and Field of Excellence Climate Change Graz z Univerzity Graz. V rámci tohoto projektu CLASS v roce 2022 uspořádal workshop k propojení poznatků teorie a praxe na téma *spravedlivé transformace v ČR*, kterého se účastnili zástupci akademické sféry, veřejné správy, dotčených krajů, byznysu i neziskových organizací.

Nově byla započata práce na úspěšně získaném mezinárodním projektu podporovaném Vlámskou grantovou agenturou s názvem *Climate Change Law in Europe*. Cílem projektu je položit základ pro evropskou síť výzkumných pracovišť, která se zabývá klimatickým právem. V rámci projektu již byly pořádány dva workshopy s aktivní účastí pracovníků z týmu CLASS – *Justice for the voiceless: human rights of future generations in climate change law* pořádaný Univerzitou Antwerpy a *Technological breakthroughs for climate neutrality in Europe: Challenges and Perspectives* pořádaný Univerzitou Hasselt. Hlavním řešitelem projektu je Univerzita Hasselt, dalšími řešiteli pak kromě CLASS Ghent University, University of Antwerp, University of Copenhagen, University of Eastern Finland a University of Strathclyde Law School.

Po ukončení pandemických opatření proti nemoci covid-19 bylo v roce 2022 opět možné prezentovat poznatky řešení projektů na tuzemských i zahraničních konferencích; zároveň byla i nadále využívána forma příspěvků na online konferencích. Bližší informace lze nalézt v další části této Výroční zprávy.

Na činnosti CLASS v průběhu celého roku 2022 spolupracovala trojice stážistů – studentů magisterského programu Právnické fakulty UK. Stážisté se podíleli na aktivitách CLASS, na přípravě akcí i popularizačních výstupů (blogu, newsletteru) a vystupovali na našich interních seminářích.

Výzkum v oblasti soukromého práva

Výzkum v oblasti soukromého práva byl v roce 2022 nadále zaměřen na soukromoprávní problematiku z několika rozdílných pohledů – jak v rovině obecné civilistiky, tak v rovině historického zkoumání.

Nadále pokračoval trend, kdy se činnost oddělení výrazně projevila ve specifických oblastech, a byly vytvářeny pracovní skupiny, které se zaměřovaly na řešení dílčích problémů, např. řešení problematiky korporálního práva, pracovního práva, sportovního práva, mezinárodního práva soukromého, medicínského práva a dále problematikou aspektů ochrany osobních údajů a dat z perspektivy datové analýzy, právní povaze biometrických údajů a právním a etickým aspektům AI.

Významným elementem v minulém období byla činnost zaměřená na dílčí právní oblasti

vyznačující se vysokým stupněm interdisciplinarity. V těchto oblastech se pak činnost často překrývala s již existujícími specializovanými výzkumnými jednotkami (Kabinet zdravotnického práva a bioetiky, CiCeRo – Center for Innovations and Cyberlaw Research nebo Centrum Karla Čapka pro studium hodnot ve vědě a technice). Část pracovní kapacity byla také směřována do činnosti Centra práva výzkumu, vývoje a inovací.

V rámci obecné civilistiky bylo publikováno jen několik málo výstupů – zejména pak publikace dedikované na grantový projekt *Problematika zohlednění prospěchu poškozeného při újmě způsobené ublížením na zdraví – „compensatio lucri cum damno“*, který se věnuje výsostně civilistické oblasti. Jako výstupy směřované do oblasti obecné civilistiky lze uvést rovněž výstupy mapující civilní odpovědnost při provozu autonomních vozidel. Z významných projektů je třeba jmenovat téma srovnání českého korporálního práva s OECD principy Corporate Governance jakožto mezinárodního standardu a vybranými evropskými jurisdikcemi. Bližší informace o projektech a výsledcích lze nalézt v další části této Výroční zprávy.

Badatelské aktivity v oblasti soukromého práva byly provázány rovněž organizací a vystoupeními na vnitrostátních a zahraničních konferencích a pobytech, jakož i prohlubováním mezinárodní spolupráce.

Výzkum v oblasti zdravotnického práva a bioetiky

Výzkum v oblasti zdravotnického práva a bioetiky je v ÚSP tematicky rozvíjen primárně v rámci výzkumné jednotky *Kabinet zdravotnického práva a bioetiky* (dále jen „Kabinet“). Činnost Kabinetu byla v roce 2022 směřována do několika oblastí – předně byla nadále zkoumána problematika náhrady nemajetkové újmy a předpokladů odpovědnosti v civilním právu. Dále byla zkoumána problematika rozhodování na konci života a velmi intenzivně byly řešeny také otázky informovaného souhlasu ve zdravotnictví.

Významná část činnosti Kabinetu byla spojena rovněž s aktivitami Centra Karla Čapka a směřovala k problematice etiky AI a využití autonomních vozidel. Členové Kabinetu se dále aktivně účastnili programů AV 21 – Současná etika,

18 Svoboda a odpovědnost, Etika autonomních vozidel. Rozvíjena byla mezinárodní spolupráce (např. Rakousko, Belgie, USA) a pracovníci se účastnili mezinárodních a vnitrostátních konferencí, z nichž některé také organizovali.

V rámci činnosti Kabinetu se jeho členové aktivně podíleli na řešení grantových projektů: *Informovaný souhlas s poskytováním zdravotních služeb – právní a etické aspekty, Rozhodování o zdravotní péči v závěru života, Etika provozu autonomních vozidel, Problematika zohlednění prospěchu poškozeného při újmě způsobené ublížením na zdraví – „compensatio lucri cum damno“, Elektronické důkazy v trestním řízení, Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemoci a systémových rizik (SYRI)*. Bližší informace o projektech lze nalézt v další části této Výroční zprávy.

Členové Kabinetu publikovali řadu odborných článků a podíleli se také na přípravě a na publikaci monografií – zejména:

Černý, David. *Autonomous Vehicle Ethics. The Trolley Problem and Beyond*. In: Jenkins, Ryan – Černý, David – Hříbek, Tomáš (eds). *Autonomous Vehicle Ethics. The Trolley Problem and Beyond*. New York: Oxford University Press, 2022. ISBN 9780197639191.

— Černý, David – Vaculín, Ondřej – Zámečník, Petr. *Automatizované řízení vozidel a autonomní doprava: technické a humanitní perspektivy*. In: Černý, David – Vaculín, Ondřej – Zámečník, Petr (eds). *Automatizované řízení vozidel a autonomní doprava: technické a humanitní perspektivy*. Praha: Academia, 2022, s. 245–288. ISBN 978-80-200-3358-1

— Smrž, Ivo – Doležal, Tomáš. *Vyrovnění újmy prospěchem se zaměřením na újmu způsobenou při ublížení na zdraví (compensatio lucri cum damno)*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2022. 144 s. ISBN 978-80-87439-57-9

— Právní perspektiva rozhodování o zdravotní péči v závěru života. In: Doležal, Adam – Doležal, Tomáš. *Právní perspektiva rozhodování o zdravotní péči v závěru života*. In: Kuře, Josef (ed.). *Rozhodování o zdravotní péči v závěru života*. Praha: Academia, 2022, s. 217–315. ISBN 978-80-200-3378-9

— Kabinet připravuje recenzovaný *Časopis zdravotnického práva a bioetiky*.

Výzkum v oblasti práva výzkumu, vývoje a inovací

Výzkum v oblasti práva výzkumu, vývoje a inovací primárně zajišťuje výzkumná jednotka *Centrum práva výzkumu, vývoje a inovací (Research Law Centre – RLC)*. Cílem Centra je působit jako mezinárodní platforma pro zkoumání a řešení aktuálních otázek a problémů v oblasti práva výzkumu, vývoje a inovací, včetně komplexního výzkumu a konsolidace souvisejících témat napříč dotčenými právními obory, zejména obory správního práva, práva duševního vlastnictví, ochrany dat, jakož i práva pracovního a korporátního. Účelem výzkumu je zvýšit právní jistotu při realizaci právních norem v této oblasti, efektivní využívání veřejných prostředků poskytovaných na podporu výzkumných projektů a vytvářet synergické efekty mezi veřejnými výzkumnými organizacemi a jejich zřizovateli.

Výzkumná práce Centra je podporována ze strany AV ČR, část činnosti byla proto zaměřena na řešení potřeb AV ČR, jejích orgánů a pracovišť AV ČR. V rámci tohoto zaměření bylo zpracováno několik právních stanovisek, poskytnuta řada odborných konzultací a vyjádření a pracovníci Centra se rovněž zúčastnili řady jednání, na kterých byly řešeny aktuální právní problémy a otázky týkající se činnosti AV ČR a jejích orgánů a činnosti pracovišť AV ČR. Příkladem lze uvést právní konzultace, vyjádření a stanoviska k otázkám evropského práva veřejných podpor, převodu majetku veřejných výzkumných institucí a podmínek při bezúplatném zcizování tohoto majetku, k možnostem veřejných výzkumných institucí zakládat jiné právnické osoby, k povinnosti veřejnoprávních původců dokumentů užívat elektronické systémy spisové služby splňující podmínky národního standardu, k některým otázkám záměru převodu výzkumné infrastruktury ELI Beamlines do konsorcia ELI ERIC (převodu dotací, majetku, práv duševního vlastnictví a přechodu zaměstnaneckých smluv), převodů prostředků veřejných výzkumných institucí při zakládání spin-off společností, povinností souvisejících s výkonem funkce člena rady veřejné výzkumné instituce a člena její dozorčí rady a konzultace k řadě pracovních otázek, např. jmenování vedoucích pracovníků Kanceláře AV ČR a jmenování a pracovních smluv ředitelů pracovišť.

Pro potřeby AV ČR a pracovišť AV ČR byla rovněž uskutečněna přednáška pro členy dozorčí rad pracovišť na téma *Standard péče členů dozorčí rady veřejné výzkumné instituce se zvláštním*

zřetelem k jejich odpovědnosti a nakládání s majetkem. Pro vedoucí pracovníky Kanceláře AV ČR a zaměstnance ekonomického odboru a odboru veřejnosprávní kontroly byly uspořádány semináře o právním postavení, úkolech a působnosti interního auditu v AV ČR. Dále se pracovníci Centra podíleli na přípravě připomínek za AV ČR k návrhům právních předpisů, např. k návrhu zákona o lobbingu, a na zpracování některých interních dokumentů AV ČR, např. Jednacího a volebního řádu Akademického sněmu AV ČR na období 2022–2026.

Pracovníci Centra jsou rovněž členy Pracovní skupiny pro právní analýzu postavení a činnosti AV ČR, která byla ustavena v prosinci 2021 usnesením Akademické rady AV ČR a v níž zasedají rovněž zástupci Akademické rady AV ČR a Kanceláře AV ČR. Pro jednání Pracovní skupiny byly zpracovány podkladové materiály obsahující základní obsahovou a systémovou analýzu právní a jiné normativní úpravy (Stanovy AV ČR) postavení AV ČR a zpracování věcných témat vhodných pro případnou novelizaci zákona o AV ČR a podkladů pro jejich legislativní zpracování (úprava principů rozvíjejících ústavní princip svobody vědeckého bádání, úprava některých aspektů pracovního postavení výzkumných pracovníků, výchova vědeckých pracovníků, hodnocení pracovišť). Činnost Pracovní skupiny bude pokračovat i v roce 2023.

V průběhu roku 2022 uspořádalo Centrum v rámci Série přednášek o právu technologií (Prague Technology Law Lecture Series) deset kolokvií na témata *Zaměstnanecké a podnikové vynálezy, Ochrana oznamovatelů porušení práva v České republice, Vendor lock-in ve veřejných zakázkách na IT, Návrh nařízení Data Act v kontextu ochrany osobních údajů a dat, Návrh nařízení o tržích s kryptoaktivy (MiCA), Umělá inteligence a autorské právo, Kyberbezpečnost a NIS 2 – Revize evropské kyberbezpečnosti, Právní regulace cloud computingu a Umělá inteligence ve veřejné správě*. Kolokvium na téma *Data Protection in Automated Driving* se konalo v angličtině s úvodní přednáškou přednesenou zahraničními odborníky Gerardem Ritsemou van Eck a Nynke Vellingou z Faculty of Law of the University of Groningen.

V rámci subdodavatelečského zapojení do řešení výzkumného projektu *Umělá inteligence v účetních systémech veřejné správy*, který je podporován Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR v rámci operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost se výzkumný pracovník Centra zúčastnil konference na téma *Efektivní řízení ÚSC a jejich*

organizací – Digitalizace, robotizace & umělá inteligence s příspěvkem na téma Problémy právní úpravy kontroly podle zákona o finanční kontrole ve veřejné správě. Konferenci pořádala společnost DYNATECH, s. r. o., která je řešitelem projektu, jehož cílem je vyvinout automatizaci účtování účetních případů na bázi umělé inteligence pro veřejnou správu.

V návaznosti na výzkumy a odbornou konzultativní a poradenskou činnost realizovanou v předchozích letech v oblasti právních aspektů finanční kontroly ve veřejné správě zpracovali výzkumní pracovníci Centra monografii na téma *Zákon o finanční kontrole – Problémy legislativního zpracování*, která vyjde počátkem roku 2023.

Výzkumná pracovníce Centra se dále účastnily řešení projektů podporovaných Technologickou agenturou ČR. V projektu *Zkoumání možných úprav právních předpisů ČR potřebných pro zavádění vozidel ve stupních automatizace SAE 3 a vyšších do provozu* (hlavní řešitel ČVUT, Fakulta dopravní) se podílela na zpracování analýzy české, evropské a mezinárodní legislativy a přípravě závěrečné zprávy obsahující legislativní řešení dílčích otázek při zavádění autonomních vozidel do provozu v ČR. V projektu *Legislativní překážky při zpracování velkých dat ve službách umělé inteligence*, jehož cílem je podpořit český průmysl a vývoj umělé inteligence (spoluřešitelé jsou prg.ai, z. s., a Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy a projekt je součástí řešení cílů Národní strategie umělé inteligence v České republice schválené usnesením vlády č. 314 ze dne 6. května 2019) a v projektu *Civilní odpovědnost za škodu způsobenou provozem autonomních vozidel* se podílela na zpracování publikačních výstupů v podobě několika odborných článků a monografie *Odpovědnost za škodu z provozu autonomních vozidel* (nakladatelství Leges).

Dále byly v rámci Centra realizovány výzkumné aktivity v oblasti právní regulace umělé inteligence. Výzkumná pracovníce Centra se podílela na řešení projektů *Umělá inteligence, média a právo* (podporován Technologickou agenturou ČR, dalšími řešiteli jsou Fakulta sociálních věd UK a Fakulta aplikovaných věd ZČU), *AISEE – AI softwarový expertní vyhledávač pro videa a fotografie* (podporován Ministerstvem vnitra ČR, hlavním řešitelem je Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, v. v. i., dalšími řešiteli jsou Fakulta elektrotechnická ČVUT a Fakulta informačních technologií VUT), *Podpora lidských práv v digitální době: zvyšování povědomí a standardů novinářské práce v oblasti dopadu moderních technologií na lidská práva*

20 (podporován Ministerstvem financí ČR z Norských fondů, realizátorem projektu je Iuridicum Remedium, z. s., dalším řešitelem mj. Fakulta sociálních věd UK) a *Společenské aspekty disruptivních technologií* (podporován AV ČR v rámci výzkumného programu Strategie AV21 Průlomové technologie budoucnosti – senzorka, digitalizace, umělá inteligence a kvantové technologie). V rámci řešení těchto projektů byly mj. zpracovávány právní analýzy a probíhala příprava publikačních výstupů v podobě odborných článků. Již pravidelnou součástí výzkumných aktivit v oblasti právní regulace umělé inteligence je pořádání mezinárodní konference SOLAIR, která byla v roce 2022 věnována tématu *Artificial Intelligence for the Safer World*. Účast na pořádání konference přijali rovněž mj. AV ČR, ČVUT, Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Ministerstvo financí ČR, Mezinárodní institut pro unifikaci soukromého práva (UNIDROIT), think tank Atlantic Council a společnosti Microsoft a Amazon. Výzkumná činnost v oblasti právní regulace informačních technologií, kyberpráva a umělé inteligence přejde od roku 2023 do nově vytvořené výzkumné jednotky *Centrum pro výzkum inovací a kyberpráva* (CICeRo).

V neposlední řadě je pak rovněž třeba uvést výzkumné aktivity pracovníků Centra, které směřovaly do oblasti zkoumání otázek role akademických svobod v evropském a srovnávacím ústavním právu, přičemž pozornost byla v roce 2022 věnována zejména vlivu Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (odborný článek na toto téma bude předložen k publikaci v roce 2023) a rešerše a analýzy soudní judikatury v oblasti kontrolních činností ve veřejné správě (v souvislosti s budoucím záměrem na zpracování monografie na téma právních aspektů kontrolních činností ve veřejné správě).

2. Projekty

V návaznosti na výzkumnou činnost prováděnou v rámci výše uvedených oblastí výzkumu probíhalo v roce 2022 také řešení následujících projektů:

a) projekty podporované Grantovou agenturou České republiky:

— pokračoval grantový projekt *Informovaný souhlas s poskytováním zdravotních služeb – právní a etické aspekty* (Informed consent – legal and ethical aspects) s dobou řešení 2018 až 2022 (řešitel doc. JUDr. Tomáš Doležal, Ph.D., LL.M.);

Informovaný souhlas je základním nástrojem pro získání svolení k provedení medicínského zákroku na pacientovi. S praktickými dopady informovaného souhlasu se zdravotnický personál setkává každodenně a pacienti při každé návštěvě zdravotnického zařízení. I přes tyto zcela zjevné praktické dopady zůstává teoretická rovina informovaného souhlasu v české odborné literatuře téměř nedotčena, a to jak v rovině právní, tak bioetické. Při studiu tohoto fenoménu je nutné si uvědomit, že se jedná o hybridní koncept složený ze dvou složek – lékařského poučení a vlastního vyjádření vůle pacienta. Oba tyto komponenty jsou zkoumány s ohledem na jejich historickou genezi. Z hlediska historické komparace je pak zpracovávána analýza nutných a dostačujících prvků pro právní diskurs a pro diskurs etický. Projekt se zaměřuje i na odlišné modely komunikace mezi lékaři a pacienty, zejména na koncept paternalistický a koncept spotřebitelský. Dále se projekt zaměřuje i na problematické aspekty informovaného souhlasu de lege lata. Cílem projektu je důkladně analyzovat současný právní a etický diskurs týkající se vztahu lékaře a pacienta, zejména ohledně tzv. informovaného souhlasu, se zaměřením nejen na otázky platné právní úpravy (de lege lata), ale i na to, jaká by právní úprava měla být (de lege ferenda).

— pokračovalo řešení grantového projektu *Srovnání českého korporáčního práva s OECD principy Corporate Governance jakožto mezinárodního standardu a vybranými evropskými jurisdikcemi* (The Czech Company Law and the OECD Principles of Corporate

Governance as an International Benchmark and Comparison with selected European Countries) s dobou řešení 2019 až 2022 (řešitel doc. JUDr. Bohumil Havel, Ph.D.);

České soukromé právo prošlo významnými změnami. Byly přijaty občanský zákoník a zákon o obchodních korporacích, které mimo jiné zavedly podrobnou úpravu právnických osob a zejména obchodních společností. Tato pravidla byla již v době svého vzniku testována zejména srovnávací analýzou Corporate Governance. Cílem projektu je dnes, po šesti letech účinnosti, posoudit, zda se nová pravidla ustálila ve výkladu a zda poskytují dostatečně flexibilní řešení správy společností. Jako benchmark poslouží revidované OECD Principy Corporate Governance (2015). Tohoto cíle bude dosaženo formulací základních prvků správy společností, které jsou pro jejich funkčnost klíčové, analýzou stávajícího práva a stávající judikatury, srovnáním s OECD principy a dílčími srovnáním s významnými okolními jurisdikcemi a formulací možných změn českého právního řádu (hard law), případně českého Corporate Governance kodexu (soft law).

— pokračovalo řešení grantového projektu *Autonomní právo mezinárodních sportovních asociací jako ekvivalent superstátu a hranice legality jeho pravomocí* (Law of International Sports Associations as an equivalent to a Superstate and borders of legality of its powers) s dobou řešení 2019 až 2022 (řešitel JUDr. Pavel Hamerník, Ph.D.);

Projekt analyzuje legalitu aktů mezinárodních sportovních asociací, které jsou na vrcholu pyramidové struktury sportu. Jménem specifického charakteru sportu tyto asociace argumentují, že si zaslouží autonomii nezávislou na vlivu vlád států. Nicméně tato autonomie by neměla být nedotknutelná. Sportovní asociace jsou nestátním sektorem, což je stěžejní okolnost pro možnosti kontroly legality jejich jednání. Nařízení sportovních asociací jsou založena na smluvním základě. Nicméně jejich paralelní systém regulace se podobá veřejnoprávnímu charakteru, když jde o velmi detailní a závazné předpisy pro jejich členy. Nařízení sportovních asociací jsou celosvětově harmonizována pro daný sport a mají monopolní pozici. V takovém prostředí může dojít k protiprávnímu jednání stejně jako porušení veřejného práva. Projekt popisuje mechanismy dostupné uvnitř sportovního sektoru (např. Rozhodčí soud

pro sport) a také mimo něj při soudní kontrole, když dochází k rozporu s obecným právem, např. v rámci boje proti dopingu.

— pokračovalo řešení grantového projektu *Rozdíly při ukládání trestů v postkomunistických kontinentálních právních systémech* (Sentencing disparities in the post-communist continental legal systems) s dobou řešení 2019 až 2022 (řešitel Mgr. Jakub Drápal MPhil.);

Oblast ukládání trestů je jednou z výrazně neprobádaných oblastí trestního práva v postkomunistických zemích. Tento výzkum se proto zaměřuje na vybrané aspekty ukládání trestů zejména v České republice, ale i na Slovensku a ve Slovinsku. Konkrétně se věnuje empirickému zkoumání rozdílů při ukládání trestů mezi soudy a soudci, odůvodňování uložení trestu a na úroveň dokazování skutečností podstatných pro uložení trestu vyžadovanou soudy. Použité teorie zohledňují jak přístupy typické v kontinentální právní kultuře, tak ty, které výrazně ovlivňují ukládání trestů v anglosaské právní kultuře. Na základě poznatků z české, slovenské a slovinské praxe, zahraničních výzkumů a teoretických východisek tento výzkum popíše, v jakém stavu je praxe ukládání trestů v České republice a u vybraných otázek porovná situace ve třech postkomunistických zemích. Výstupem projektu bude i návrh řešení vhodných pro postkomunistické kontinentální systémy, které by mohly snížit (očekávanou) inkonzistentní praxi.

— pokračovalo řešení grantového projektu *Problematika zohlednění prospěchu poškozeného při újmě způsobené ublížením na zdraví – compensatio lucri cum damno* (Damages for personal injury and collateral benefits – compensatio lucri cum damno), s dobou řešení od 2020 do 2022 (řešitel doc. JUDr. Tomáš Doležal, Ph.D., LL.M.);

Podstatou projektu je problematika vyrovnání újmy, jež byla způsobena ublížením na zdraví, prospěchem nabytým právě v souvislosti se vznikem újmy. V zahraničí bývá tato problematika známa jako compensatio lucri cum damno. Obecně se jedná o situace, v nichž událost vyvolávající povinnost k náhradě újmy nezpůsobí toliko újmu, nýbrž dá současně vzniknout určitému prospěchu (výhodě) na straně poškozeného. Problematika compensatio lucri cum damno představuje v teorii i praxi deliktního

22 práva jednu z klíčových otázek, která má významné dopady pro chápání celého systému náhrady škody. Je až s podivem, že se v ČR této problematice doposud nikdo podrobněji nevěnoval, a to přesto, že se jedná o problematiku s výrazným teoretickým i praktickým potenciálem. Projekt se však nevěnuje celé problematice *compensatio lucris cum damno*, ale je zúžen na oblast újmy způsobených ublížením na zdraví. Projekt cílí na zodpovězení klíčové otázky, zda je přípustné a obecně vůbec vhodné prospěch nabytý v důsledku škodní události při stanovení výše újmy zohlednit.

b) projekty podporované Technologickou agenturou České republiky

— pokračovalo řešení projektu *Etika provozu autonomních vozidel* (Ethics of autonomous vehicles) s dobou řešení 2018 až 2022 (řešitel PhDr. David Černý, Ph.D.);

Jde o interdisciplinární projekt v rámci Programu na podporu společenskovedního a humanitního výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ÉTA, na jehož řešení se dále podílejí Filosofický ústav AV ČR, Přírodovědecká fakulta UK a Teologická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. V souvislosti s provozem autonomních vozidel jsou velmi aktuální eticky konfliktní situace, ke kterým dojde v reálném provozu. Bez řešení těchto situací, které nemá momentálně nikdo k dispozici, nebude možné uvádět autonomní vozidla vyšších stupňů automatizace na trh. Přitom benefity autonomních vozidel jsou zřejmé: zefektivnění dopravy, snížení emisí, snížení počtu nehod až o 90 %. Bezpochyby je tedy žádoucí, aby autonomní vozidla do provozu uvedena byla, a přispěla tak ke zkvalitnění života člověka v 21. století. Cílem projektu je zjistit preference potenciálních zájemců o autonomní vozidla a nabídnout jejich výrobcům komplexní etickou analýzu jejich provozu, bezprostředně uplatnitelnou ve vývoji řídicích softwarů.

— pokračovalo ve spolupráci s Lékařskou fakultou Masarykovy univerzity řešení projektu *Rozhodování o zdravotní péči v závěru života* (Decision-making process on health care at the end of life) s dobou řešení 2019 až 2022

(spoluřešitel doc. JUDr. Tomáš Doležal, Ph.D. LL.M.);

Cílem projektu je interdisciplinární výzkum procesů rozhodování o zdravotní péči v závěru života (End of Life, EoL) se záměrem návrhu na jejich zkvalitnění. Přitom jsou sledovány všechny pro tyto procesy relevantní aspekty: klinické, etické, psychologické a právní. V projektu bude provedena analýza stávajících modalit rozhodování o zdravotní péči v závěru života. S ohledem na situaci uvedené problematiky v ČR budou vytvořeny možné způsoby pro tento typ rozhodování. Ty budou v interdisciplinárním přístupu experimentálně testovány a vhodně modifikovány a nakonec budou navrženy otestované modalitativy pro procesy rozhodování o zdravotní péči v závěru života.

— pokračovalo řešení projektu *Civilní odpovědnost za škodu způsobenou provozem autonomních vozidel* (Civil Liability for Damage caused by Operation of Autonomous Vehicles) s dobou řešení 2018 až 2022 (řešitel JUDr. Ján Matejka, Ph.D.);

Hlavním cílem projektu je provést komplexní systémovou analýzu odpovědnostních vztahů vznikajících při provozu autonomních vozidel a navrhnout doporučení. Analýza zohlední evropskou a českou legislativu včetně judikatury, inspiruje se americkou legislativou a zohlední jednotlivé stupně autonomie řízení. Obsah doporučení: 1. doporučení pro plnění preventivní povinnosti výrobcí v oblasti odpovědnosti za výrobek, za software a za dodaná data; 2. model smluvní úpravy odpovědnostních vztahů mezi jednotlivými subjekty podílejícími se na provozu autonomních vozidel a zajišťování infrastruktury pro jejich provoz; 3. doporučení úpravy stávající legislativy v souvislosti s evropskými legislativními aktivitami; 4. doporučení pro nakládání s údaji při řešení škodních událostí pro účely pojištění.

— pokračovalo řešení projektu *Umělá inteligence, média a právo* (Artificial Intelligence, Media and Law) s dobou řešení 2020 až 2023 (řešitelka Mgr. Alžběta Solarczyk Krausová, LL.M.), na jehož řešení se dále podílí Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy a Fakulta aplikovaných věd Západočeské univerzity v Plzni;

Cílem projektu je definovat zákonné a podzákonné podmínky spravedlivé ochrany osobní autonomie a práva na informační sebeurčení jednotlivce při používání umělé inteligence v oblasti personalizace zpráv, reklam a dalšího obsahu prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků (tzn. mediální komunikace a medializovaných obsahů), definovat nejlepší praxi při tvorbě a sdělování personalizovaného obsahu těmito prostředky a poskytnout běžným uživatelům volně dostupný nástroj, který jim pomůže při realizaci jejich práva na osobní autonomii a informační sebeurčení. Projekt pomůže realizovat vybrané cíle definované v kapitole 6 Národní strategie umělé inteligence v ČR.

— pokračovalo řešení projektu *Možnosti reakce na závažné infekční nemoci v právu EU: kritická analýza a doporučení ve světle pandemie COVID-19* (Capacities to Respond to Infectious Diseases In EU law: critical assessment and recommendations in the light of the COVID-19 pandemics) s dobou řešení 2020 až 2022 (řešitel JUDr. Jan Malíř, Ph.D.), na jehož řešení se dále podílí Právnická fakulta Univerzity Karlovy;

Hlavním cílem projektu je 1) analyzovat, jaké pravomoci má EU na základě stávajícího primárního a sekundárního práva EU ve vztahu k rychlé identifikaci a včasné reakci na závažné infekční nemoci, a to zejména nové, a k jejich potírání, 2) na základě zkušeností nabytých během pandemie covidu-19 provést kritické posouzení, zda jsou tyto pravomoci adekvátní, či nikoli, a dále zda je, nebo není adekvátní způsob, jakým jsou tyto pravomoci uplatňovány na politické úrovni, 3) formulovat doporučení s ohledem na návrhy na nutnost/vhodnost posílení pravomocí EU, jejich orgánů a agentur v oblasti ochrany veřejného zdraví před infekčními nemocemi, které byly nebo budou předloženy. Hlavním výstupem projektu je kromě souboru statí publikovaných v ČR i v zahraničí souhrnná výzkumná zpráva, která kriticky reflektuje reakci EU na onemocnění covid-19 i projekt Evropské zdravotní unie a formuluje doporučení s ohledem na budoucí praxi. Zpráva byla po zhodnocení TAČR na jaře 2023 postoupena relevantním orgánům veřejné moci, zejména Ministerstvu zdravotnictví, Ministerstvu zahraničních věcí a dále příslušným výborům obou komor Parlamentu ČR.

23 — pokračovalo ve spolupráci s Českým vysokým učením technickým, Fakultou dopravní, řešení projektu *Zkoumání možných úprav právních předpisů ČR potřebných pro zavádění vozidel ve stupních automatizace SAE 3 a vyšších do provozu* (Analysis of possible amendments to the Czech legal regulations required for the introduction of vehicles with SEA 3 automation level and higher into operation) s dobou řešení 2021 až 2022 (řešitelka JUDr. Eva Fialová, LL.M., Ph.D.);

Výzkumná potřeba reaguje na aktuální a budoucí potřeby v přípravě na zavádění silniční autonomní dopravy do praxe. Pro plynulé zavedení automatizovaných vozidel v jednotlivých stupních automatizace do provozu je nutné definovat a připravit vhodné legislativní prostředí. Je potřeba se na jednu stranu inspirovat v zemích, které jsou v pokročilejším stavu zavádění autonomní mobility do právních předpisů, a na druhou stranu je třeba vzít v úvahu i specifika českého právního prostředí a závazky ČR. Takto je třeba: 1) zkoumat jednotlivé právní instituty a aspekty relevantní pro zavádění automatizovaných vozidel v jednotlivých stupních automatizace (od SAE3) do provozu; 2) identifikovat možné variantní řešení jejich úprav (v souvislosti s jednotlivými stupni automatizace SAE J3016); 3) jednotlivě a ve vzájemných vztazích tyto variantní řešení zhodnotit a odůvodnit jejich zařazení a relevanci dle jednotlivých stupňů automatizace SAE J3016 (od SAE3 výše); 4) identifikovat z těchto variant a odůvodnit možné kombinace variant úprav právních institutů a aspektů a z nich vybrat a odůvodnit tu nejvhodnější kombinaci variant úprav z hlediska: a) co nejmenšího zásahu do příslušných právních předpisů; b) probíhající či výhledové přípravy evropských a mezinárodních norem závazných pro ČR; c) zájmu na co nejrychlejším vytvoření optimalizovaného a plně konkurenčního legislativního prostředí pro oblast autonomní mobility v ČR, a při maximálně možném respektování aktuální systematiky dotčených právních předpisů a při respektování objektivních mantinelů stanovených relevantními mezinárodními smlouvami, kterými je ČR vázána, předpisy EU či případnými dalšími mezinárodními závazky ČR. V rámci jednotlivých právních institutů a aspektů je třeba klást důraz na zkoumání práv a povinností jednotlivých dotčených subjektů jak soukromého, tak veřejného práva a na jejich změnu při zavádění automatizovaných vozidel v jednotlivých stupních automatizace do provozu.

— pokračovalo řešení projektu *Legislativní překážky při zpracování velkých dat ve službách umělé inteligence* (Big Data 4AI) (Legal Obstacles for Big Data Processing in the Service of Artificial Intelligence) s dobou řešení 2021 až 2023 (řešitelka Mgr. Veronika Žolnerčíková);

Cílem projektu je podpořit český průmysl a vývoj umělé inteligence („AI“) poskytnutí pomoci přímo relevantním společnostem. Provedeme šetření, v jakých oblastech existují pro start-upy vyvíjející AI a společnosti s průmyslovým využitím AI legislativní překážky pro zpracování velkých dat a vytvoříme metodiku, aby data dokázaly identifikovat, získávat a zpracovávat v souladu s právem. Kromě metodiky pro společnosti vytvoříme ve spolupráci s FSV UK audiovizuální instruktážní videa. Díky spolupráci s prg.ai a odborníky z ČVUT můžeme kromě veřejných konzultací a dotazníkových šetření navíc napřímo oslovit společnosti vyvíjející AI a navrhnout automatizovaný způsob, jak analyzovat data zpracovávaná v dané společnosti. Projekt naplňuje část z cílů vládní Národní strategie umělé inteligence.

c) ostatní projekty:

— pokračovalo řešení projektu *Právo ochrany klimatu* (Climate Law) podporovaného Akademií věd ČR v rámci prémie Lumina Quaeruntur s dobou řešení 2020 až 2024 (řešitelka JUDr. Hana Müllerová, Ph.D.);

Výzkum realizovaný výzkumnou jednotkou CLASS se zaměřil na aktuální otázky a problémy v oblasti ochrany klimatu. Jeho cílem bude položit u nás základy tohoto nového, resp. rodícího se pododvětví práva, zprostředkovávat poznatky o něm české odborné veřejnosti, pěstovat mezioborovou spolupráci, jakož i navázat kontakty se zahraničními centry, která se této problematice věnují. CLASS se zaměřil na otázky ochrany klimatu v rovině práva mezinárodního, evropského i českého. Členové týmu budou zkoumat nejen ty otázky klimatického práva, které lze podřadit pod právní ochranu životního prostředí, ale také související otázky jiných odvětví práva, jako jsou lidskoprávní aspekty klimatické změny, systémy regulace obchodování s emisními povolenkami, opatření v oblasti energetiky a technologií, právní přístupy k regulaci dopravy a emisí z ní či mezinárodní obchod a ochrana investic.

— pokračovalo řešení mezinárodního projektu *Socially Just and Politically Robust Decarbonisation: A Knowledge Base and Toolkit for Policymakers* (JustDecarb) s dobou řešení 2020 až 2023 (spoluřešitelka JUDr. Hana Müllerová, Ph.D., a členky výzkumné jednotky CLASS); projekt uspěl v rámci výzvy „Enabling Societal Transformation in the Face of Climate Change“ (SOLSTICE); členy mezinárodního řešitelského konsorcia jsou dále CICERO – Center for International Climate Research (Oslo), London School of Economics – Grantham Research Institute on Climate Change, University of Graz;

Jde o vysoce prestižní projekt spolupráce se západoevropskými vědeckými institucemi se zaměřením na mezioborovou spolupráci v oblasti klimatu (právo, ekonomie, filozofie, politologie). Právní část tříletého projektu se zaměří především na otázku, jakou úlohu mají hrát lidská práva a právní principy jako kritéria pro posuzování klimatických politik a opatření.

— pokračovalo řešení projektu *Zdravé auto – Zlepšení kvality ovzduší a snižování emisí u osobních vozidel* (Healthy car – Improving air quality through environmentally sound vehicle maintenance) podporován Státním fondem životního prostředí s dobou řešení 2021 až 2023 (řešitelka Dr. Rita Simon, LL.M., B.A.);

— pokračovalo řešení projektu *Elektronické důkazy v trestním řízení* (Digital evidence in criminal proceedings) ve spolupráci s Právnickou fakultou Masarykovy univerzity, Právnickou fakultou Univerzity Karlovy, Fakultou elektrotechniky a komunikačních technologií Vysokého učení technického v Brně a Fakultou informatiky Masarykovy univerzity, který je podporován Ministerstvem vnitra ČR s dobou řešení 2021 až 2025 (řešitel JUDr. Ján Matejka, Ph.D.).

Nové projekty:

— nově započalo řešení projektu *Climate Change Law in Europe* (Research Foundation – Flanders (FWO) ve spolupráci s Hasselt University, Ghent University, University

of Antwerp, University of Copenhagen, University of Eastern Finland, a University of Strathclyde Law School s dobou řešení 2022–2027 (spoluřešitelka JUDr. Hana Müllerová, Ph.D.);

— nově započalo řešení projektu *AISEE – AI Softwarový expertní vyhledávač pro videa a fotografie* (AISEE – Artificial Intelligence based Search Environment for video/photo) s dobou řešení 2022–2025 (spoluřešitelka Mgr. Alžběta Solarczyk Krausová, Ph.D., LL.M.);

Projekt řeší AI vytěžování dat ve forenzní praxi. Nabídne SW platformu pro detekci objektů zájmu na základě komplexních prostorovo-časových vztahů s atributy objektů a indexovaných vzájemných vztahů. Umožní trénování AI metod přímo v prostředí Policie ČR pomocí AI postupů semiautomatického a “weakly supervised“ učení se zapojením koncového uživatele. Navržené postupy zohlední nedostatek trénovacích dat. Součástí bude rozhraní pro zadávání dotazů a vyhodnocování odpovědí odpovídající potřebám forenzní praxe. Platforma umožní evaluaci efektivity vzhledem k omezením z praxe. Vývoj proběhne třífázově s uživatelskou zpětnou vazbou. Vznikne sada testovacích videosekvencí podle uživatelských scénářů a výzkumná zpráva adresující aspekty použití AI metod z pohledu etiky, právního rámce a lidských práv.

— nově započalo řešení projektu *Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemoci a systémových rizik* (SYRI – Systemic Risk Institute) s dobou řešení 2022–2025 (spoluřešitel JUDr. Michal Šejvl, Ph.D., a doc. JUDr. Tomáš Doležal, Ph.D.);

Systémová společenská rizika typu zdravotních ohrožení (pandemií) kladou nové typy závažných nároků na společenské obranné mechanismy a formování veřejné politiky. Dále mají zdravotní a systémové krize společenské dopady, jejichž řešení, stejně jako akutní obrana proti krizím, vyžadují systematický společenskovední výzkum. Navrhovaný projekt vytvoří v devíti vzájemně provázaných vědních okruzích (projektových aktivitách) národní autority, které na základě badatelského a aplikovaného výzkumu nabídnou oporu pro veřejné politiky: Komunikace, riziko a nejistota; Právo a vládnutí; Systémy resilience; Socioekonomické nerovnosti; Polarižace a populismus; Efektivita zdravotního systému;

Vzdělávání a dopady pandemie; Ekonomické dopady pandemie; Sociální dopady pandemie a trh práce. 25

— nově započalo řešení projektu *Podpora lidských práv v digitální době: zvyšování povědomí a standardů novinářské práce v oblasti dopadu moderních technologií na lidská práva* (Promoting Human Rights in the Digital Era: Raising awareness and professional standards in journalism about the impact of modern technologies on human rights) s dobou řešení 2022–2025 (spoluřešitelka Mgr. Alžběta Solarczyk Krausová, Ph.D., LL.M.);

Cílem projektu je dlouhodobé zvyšování informovanosti a povědomí o dopadu technologií na lidská práva nejen v novinářském světě a ve vzdělávacích institucích, ale i mezi širokou veřejností. Během pandemie bylo v ČR pravidelně poukazováno na potenciální i reálné porušování lidských práv souvisejících s moderními technologiemi (např. zneužívání osobních dat, nastavení diskriminujících digitálních procesů atd.). Tato upozornění média většinou přebírala (pokud vůbec) z neziskového sektoru, občanských iniciativ nebo od odborníků z ICT. Cílem tohoto projektu je, aby novináři získali dostatečné dovednosti a znalosti nejen o lidských právech, ale též o rizicích jejich porušování v digitální době, a aby se tak stali významnými hlídači jejich dodržování. Projekt přispěje ke zlepšení situace v oblasti lidských práv v ČR prostřednictvím zvyšování povědomí a profesionálních standardů budoucích i současných novinářů v oblasti dopadu moderních technologií, včetně umělé inteligence, na dodržování lidských práv.

V roce 2022 byl podán návrh projektu v programu *Aktivita mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji na podporu mobility výzkumných pracovníků a pracovníc* a návrh v programu NAKI III (MŠMT) a 4 návrhy k Technologické agentuře v programu SIGMA. Uspěl návrh projektu v rámci programu FWO *Climate Change Law in Europe* (H. Müllerová, zahájen v roce 2022) a návrh OP JAK MSCA Fellowship s názvem *Suspended Sentences* (J. Drápal; zahájen bude v roce 2023).

3. Strategie AV21

Pracovníci ÚSP v roce 2022 aktivně pokračovali ve výzkumných aktivitách realizovaných v rámci interdisciplinární výzkumné strategie Akademie věd

26 ČR Strategie AV21, která se nese ve znamení hesla Špičkový výzkum ve veřejném zájmu.

V roce 2022 se výzkum ve výzkumném programu *Globální konflikty a lokální souvislosti: kulturní a společenské výzvy* zaměřoval zejména na rozvoj dvou klíčových témat, která souvisejí s postavením právního státu ve společnosti ve 20. a 21. století. Prvním tématem byl projekt, který se zabýval tématem politických představ a utopických energií ve Střední a Východní Evropě. Přípravena byla kniha *Political Imagination and Utopian Energies in Central and Eastern Europe*. Autorský kolektiv se skládá z předních evropských odborníků. Kniha byla recenzována ve třech různých jazycích (anglicky, německy, francouzsky) a sdružuje deset autorů. Tematicky také silně rezonuje s válečným konfliktem na Ukrajině. Ponechá-li se stranou akademická hodnota publikace vydávané ve velkém evropském vydavatelství Peter Lang Group AG, byly to právě podpůrné aktivity, které měly největší společenský význam – otištění rozhovorů s významnými osobnostmi evropského veřejného života v periodických. Druhým tématem bylo téma národní a sociální emancipace v kontextech právního a politického myšlení. Důkladnější výzkum a poznání právního a společenského vývoje může napomoci pochopení a kvalitnější interpretaci jednotlivých textur, z nichž se skládají populární obrazy právní minulosti – a to především z perspektivy právního myšlení, jeho politických kontextů a transferů právních řešení mezi různými právními řádů. Časově byl výzkum zaměřen na období desátých až třicátých let 20. století, regionálně na střední Evropu. Byla vytvořena edice textů, reflektujících očima historického právního aktéra právní a politický vývoj v českých zemích a ve střední Evropě především v období druhého a třetího desetiletí 20. století, zprostředkovávající zajímavé otázky po podobě, povaze a legitimitě právních norem ve zkoumaném období.

V rámci výzkumného programu *Voda pro život* se ÚSP věnuje novému tématu Ochranná pásma vodních zdrojů – sucho, právo a praxe, na kterém spolupracuje s Ústavem pro hydrodynamiku. Předmětem zkoumání jsou teoreticko-právní aspekty a praktické otázky regulace ochranných pásem pod zorným úhlem problémů spojených se změnou klimatu. První část výzkumu se věnuje analýze koncepčních, administrativních a ekonomických nástrojů, tj. rozsahu ochrany, způsobu a formě vyhlášení ochranných pásem, limitům činností a omezením vlastnického práva, jakož i návaznostem na ochranné nástroje v jiných částech vodního

zákona nebo jiné oblasti právní úpravy (např. návaznosti na zemědělskou činnost, propojení s územně-plánovacími schémata). Následně jsou blíže zkoumány dvě konkrétní vodní nádrže v ČR, jejich právní regulace a praktické dopady. V roce 2023 by měla být vydána zpráva zaměřená na právní úpravu a zároveň na praktické otázky. Na podzim roku 2023 bude realizováno setkání se stakeholdery (obce, vlastníci, vodárenské společnosti, úpravny aj.), jehož výstupy se promítnou do výstupů projektu.

V rámci výzkumného programu *Společnost v pohybu a veřejné politiky* bylo řešeno výzkumné téma *Odpovědnost a etické výzvy 21. století*. V roce 2022 byla uspořádána konference *Racionální přístupy ke covid-19 napříč disciplínami a Spravedlivá válka a válečný konflikt na Ukrajině*. Všechny přednášky v rámci těchto akcí jsou přístupné na specializovaných webech a YouTube kanálu. Značná pozornost byla věnována popularizaci aktuálních společenskovedních témat a v rámci řešení se uskutečnila řada mediálních výstupů (článků, rozhovorů, vystoupení v televizi).

V rámci výzkumného programu *Průlomové technologie budoucnosti – senzorka, digitalizace, umělá inteligence a kvantové technologie* a konkrétně výzkumného tématu *Společenské aspekty průlomových technologií* byla řešena aktivita *Právo a veřejná politika v oblasti datové ekonomiky, umělé inteligence a kvantových technologií*. Kromě mezinárodní konference SOLAIR 2022 (bližší informace o konferenci jsou uvedeny v další části této zprávy) byly uspořádány tři mezinárodní semináře a národní kulatý stůl. V rámci prvního mezinárodního semináře s názvem *„The Future of Copyright in the Age of Artificial Intelligence“* představil Dr. Aviv Gaon z Reichman University v Izraeli zásadní koncepční otázky spojené s ochranou duševního vlastnictví ve vztahu k dílům tvořeným pomocí umělé inteligence. Druhý mezinárodní seminář s názvem *„Artificial Intelligence and Society: Building the Fundamentals & Defending Democracy“* byl uspořádán ve spolupráci s platformou Czech Women in AI. Zaměřil se na vliv umělé inteligence na ochranu demokracie a mimo jiné i na tvorbu dezinformací a boj s nimi pomocí nejnovějších technologií. V rámci semináře přednesla svůj příspěvek rektorka Univerzity Karlovy, prof. Milena Králíčková, bývalý prezident Bulharska, pan Rosnen Plevneliev, a projektová manažerka CEDMO, Adriana Dergam. Třetí mezinárodní seminář s názvem *„Revising the National AI Policy: Best Practices and Strategies“* se zaměřil na možnosti revize české národní strategie na umělou

inteligenci. Účastnili se jej především zástupci státní správy, akademické sféry a zástupci obchodní sféry. Hlavními přednášejícími byli prof. Gerald Spindler z Georg-Augustus-Universität Göttingen, Leehe Friedman, koordinátorka izraelské národní iniciativy na umělou inteligenci a Alžběta Solarczyk Krausová z ÚSP. Národní kulatý stůl s názvem *„Budoucí regulace digitálních odvětví v ČR ve světle nových evropských právních předpisů“* byl uspořádán ve spolupráci se Spolkem pro ochranu osobních údajů. Zaměřil se na nadcházející regulatorní balíček pro oblast digitální ekonomiky. Přednášejícími byli Vladan Rámiš a Jana Pattynová ze Spolku pro ochranu osobních údajů a Daniel Všečetka z Ministerstva průmyslu a obchodu.

V rámci tohoto programu také A. Solarczyk Krausová přednášela na celé řadě významných mezinárodních konferencí – mimo jiné na mezinárodní konferenci „CPDC 2022 (Computers, Privacy & Data Protection)“ v Bruselu, na mezinárodní konferenci „Czech-French AI Workshop on Artificial Intelligence“ pořádané Ministerstvem zahraničních věcí ČR, nebo na mezinárodní konferenci „Global Forum on the Ethics of Artificial Intelligence: Ensuring inclusion in the AI world“ pořádané Ministerstvem zahraničních věcí a UNESCO v Černínském paláci v Praze.

4. Nejvýznamnější publikační výsledky

SOBEK; Tomáš. Nepřirozené právo. Praha: Ústav státu a práva AV ČR; 2022. ISBN 978-80-87439-54-8. Kniha *Nepřirozené právo* se věnuje normativním zdrojům práva a morálky. Autor ukazuje, že centrální roli v normativním myšlení hraje pojem kontroly. Když mám něco pod vlastní kontrolou, závisí to na mně. Problém pak je, když nad tím, co by mělo záviset pouze na mně, přebírá kontrolu někdo jiný. V knize se diskutuje řada zajímavých otázek. Co přesně znamená, že právo je lidský artefakt? Potřebujeme vědět, proč bych měli být morální? A potřebujeme vědět, co je zdrojem platnosti práva? Je správné rozhodnout morální dilema na základě počítání lidských životů? Právníci používají tzv. test proporcionality, který poměruje hodnoty různého druhu. Ale není to jen pověstné srovnávání hrušek s jablky? Každé hodnotové myšlení předpokládá nějaké ideály. Nicméně, je smysluplné se hlásit k ideálům, které jsou tak vysoké, že nejsou reálně

dosažitelné? Říká se, že tolerance je typicky liberální ctnost. Skutečně to tak je? Zdá se, že liberální myšlení poskytuje méně prostoru pro toleranci než konzervativní myšlení. Existují lidská práva objektivně? A pokud ano, co přesně to znamená? Lze metafyziku zcela nahradit pragmatickým myšlením? Po přečtení této knihy si čtenář uvědomí, že mnohé odpovědi, které mu přišly samozřejmé, ve skutečnosti samozřejmě nejsou.

MÜLLEROVÁ; Hana a kol. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022. ISBN 978-80-7676-580-1.

Kniha *Klimatické právo* je prvním souborným zpracováním oboru klimatického práva v českém jazyce. Je výsledkem dvouleté práce autorek a autorů z Centra pro klimatické právo a udržitelnost a externích spoluautorů z oborů klimatologie, sociologie, etiky, politologie a ekonomie, pod vedením JUDr. Hany Müllerové, Ph.D. Kniha po základním uvedení do problematiky klimatické změny z pohledu přírodních a společenských věd (část nazvaná „Klimatická změna a společnost“) systematicky zpracovává nově vznikající obor klimatického práva v českém prostředí. Důkladně analyzuje právní otázky, které v této oblasti vyvstávají, a to jak v souvislostech práva českého, tak i unijního a mezinárodního. V pěti právních částech postihuje základy nově formovaného klimatického práva, odrazy klimatické změny v mezinárodním právu, východiska unijního a českého klimatického práva, hlavní sektory dotčených regulací z důvodu ochrany klimatu, a vybrané otázky odpovědnosti a prosazování v oblasti klimatického práva. Kniha je určena čtenářům z řad právníků, které zajímá nový obor klimatického práva, studentům i zájemcům z odborné a zainteresované veřejnosti.

KOKEŠOVÁ; Jana. Vládnoucí a ovládaní. Explikace vlivu; kontroly a legitimního vládnutí. Praha: Ústav státu a práva AV ČR; 2022. ISBN 978-80-87439-53-1.

Vládnoucí a ovládaní je právní monografií s přehledem do příbuzných filozofických oborů, zejména etiky a politické filozofie. Tematicky se zaměřuje na problematiku normativity, legitimacy a kolektivního aktérství, přičemž metodologicky vychází z tradice analytické filozofie a využívá právě vznikající teorii normativity, tzv. teorii kontroly, již zároveň rozvíjí. Kniha si klade otázku, jak skloubit teorie demokratické legitimacy s faktem existence jednotlivců neschopných autonomního jednání, jako jsou třeba malé děti či mentálně postižení. Kniha prokazuje, že nástrojem vládnutí je normativní vliv každého

28 jednoho člena společnosti a identifikace takového nástroje umožňuje zdůvodnit pozitivní povinnosti společnosti vůči každému jednotlivci.

DOLEŽAL; Tomáš; SMRŽ; Ivo. Vyrovnaní újmy prospěchem se zaměřením na újmu způsobenou při ublížení na zdraví. Compensatio lucri cum damno. Praha: Ústav státu a práva AV ČR; 2022. ISBN 978-80-87439-57-9.

Předmětem monografie se stala problematika zohledňování prospěchu vzniklého v důsledku škodní události vůči způsobené újmě, pro kterou jsme zvolili výchozí označení vyrovnaní újmy prospěchem. Pozornost nebyla zaměřena na tuto problematiku v celé její šíři, nýbrž specificky na vyrovnaní újmy způsobené při ublížení na zdraví. Primární cíl publikace spočívá v poskytnutí teoretických vodítek pro posuzování přípustnosti zohlednění jednotlivých relevantních typů prospěchu při náhradě újmy vzniklé ublížením na zdraví, včetně navazujícího návrhu řešení typických skupin případů. Současně je záměrem publikace přispět do české právní doktríny, která v této oblasti aktuálně není detailně komplexní, argumentací převážně vycházející z německého a rakouského právního řádu, a to za účelem usnadnění náležitého posuzování a řešení případů, v nichž se jednotlivé typy prospěchu, ať už majetkového, či nemajetkového, vyskytují.

FIALOVÁ; Eva; MATEJKA; Ján; PŘÍBAŇ ŽOLNERČÍKOVÁ; Veronika; SOLARCZYK KRAUSOVÁ; Alžběta. Odpovědnost za škodu z provozu autonomních vozidel. Praha: Leges; 2022. Teoretik. ISBN 978-80-7502-626-2.

Provoz autonomních vozidel, která budou jednou nepochybně jezdit na našich silnicích, vyvolává řadu právních otázek. Jednou z těch nejpalčivějších je problematika odpovědnosti za škodu. V současnosti je převážná většina nehod způsobena chybou člověka, u autonomních vozidel bude nejčastější příčinou nehod technická závada. Zatímco v částečně autonomních vozidlech bude ještě přítomen řidič, plně autonomní vozidla budou kontrolována jen systémy autonomního řízení. Na autonomním řízení se bude podílet mnoho různých subjektů, jejichž výrobky, služby nebo data mohou být potenciálně příčinou škody. Výjimkou nebude ani situace, kdy bude příčinou škody autonomní rozhodnutí systémů řízení, nebo škoda, která vznikne kombinací různých příčin. Publikace se zaměřuje nejen na odpovědnost podle ustanovení občanského zákoníku, jež by byla aplikovatelná v případě vzniku škody, ale také na

jednotlivé subjekty, které by mohly za škodu odpovídat, a analyzuje jejich odpovědnost z pohledu občanského práva. Autoři identifikují nedostatky platné právní úpravy a předkládají možná řešení. Publikace neopomíná ani téma odpovědnosti za autonomní systémy a umělou inteligenci obecně nebo právní úpravu autonomního řízení v jiných právních řádech.

HAVEL; Bohumil; LASÁK; J.; PIHERA; Vlastimil; ŠTENGLOVÁ; I. Czech Corporate Governance in the Light of its History and the Influence of the G20/OECD Corporate Governance Principles. European Business Organization Law Review. 2022; 24(1); 167-200. ISSN 1566-7529. E-ISSN 1741-6205\l\n Dostupné z: doi:10.1007/s40804-022-00253-3.

Článek mapuje vývoj českého korporátního práva po roce 1989 na pozadí postupné změny soukromého práva a jeho paradigmat, ale především s ohledem na vliv a využití soft law pro správu a řízení společností. Popisuje některé ekonomické, politické a sociální důvody, které po přechodu Československa a později České republiky na demokratické právo zpomalily nebo marginalizovaly relevanci Principů správy a řízení společností OECD. Článek se zároveň pokouší ukázat, že postupná rekonstrukce korporátního práva, zejména pravidel corporate governance, sice příliš nepodporovala používání kodexů corporate governance, nicméně reflektovala příslušná pravidla a doporučení pro statutární pravidla, a tak částečně dosáhla podobných cílů. Autoři článku se proto domnívají, že nedostatek praktického rozvoje některých aspektů corporate governance či společenské odpovědnosti podniků často není způsoben nedostatečností právní úpravy, ale spíše důsledkem přeceňování osobních vlastností podnikatelů, jejich neochota zavádět složité struktury vládnutí a rigidní nebo velmi konzervativní interpretační pozitivismus.

JENKINS; R.; ČERNÝ; David; HRÍBEK; Tomáš; eds. Autonomous Vehicle Ethics. The Trolley Problem and Beyond. New York: Oxford University Press; 2022. ISBN 978-0-19-763919-1.

Tato kniha představuje podstatnou a cílevědomou snahu posunout akademickou diskusi za problém trolejbusu k širším etickým, právním a společenským důsledkům, které autonomní vozidla (AV) představují. Stále existují naléhavé otázky, které čekají na řešení, například: jak mohou AV interagovat s lidskými řidiči ve smíšeném nebo „hybridním“ dopravním prostředí, jak mohou AV přetvořit naši městskou krajinu, jaké jedinečné obavy

o bezpečnost nebo soukromí vyvolávají AV, jak budou přínosy a zátěže této nové technologie, včetně mobility, dopravních zácp a znečištění, rozděleny do celé společnosti apod. Kniha se pokouší zmapovat tyto otázky nové generace a navrhnout předběžné odpovědi, zároveň čerpá z filozofie, sociologie, ekonomie, urbanismu a dopravního inženýrství, podnikatelské etiky a dalších a představuje škálu různých pohledů na dané téma.

KOBER; Jan; ed. Republika v pohybu. Praha: Academia; 2022. ISBN 978-80-200-3258-4.

Kolektivní monografie Republika v pohybu přináší texty přibližující čtenářům problematiku technického a hospodářského rozvoje v meziválečném období. Počátky a východiska tohoto bouřlivého vývoje osvětluje příspěvek o právní regulaci hospodářské oblasti. Jedním z klíčových procesů meziválečného období bylo i rozsáhlé pokračování a prohloubení elektrifikace. Podobně se další pojednání věnují také situaci v oblasti železnic a dotváření železniční infrastruktury. Tehdejší „republika v pohybu“ dokumentují dobové fotografie.

MATEJKA; Ján; MATES; P. Zákon o právu na digitální služby. Komentář. Praha: Leges; 2022. ISBN 978-80-7502-607-1.

Publikace představuje komplexní komentář k zákonu o právu na digitální služby (zákon č. 12/2020 Sb.), který byl přijat jako součást vládní strategie Digitální Česko, k jejímž cílům patří zajištění jednoduchého a efektivního poskytování on-line služeb klientům orgánů veřejné moci, které usnadní dosahování jejich práv a také plnění jejich povinností, a úředníkům umožní jednoduchý přístup ke garantovaným datům. Zákon, který je označován jako digitální ústava, vytváří právní základ k tomu, aby obyvatelé i orgány veřejné moci mohli snadno činit digitální úkony a zjednodušil se způsob popisování elektronických dokumentů či využívání údajů v informačních systémech. Občané si mohou nechat zapsat důležité údaje o životních situacích a následně na ně při styku s orgány veřejné moci jen odkázat, také mohou být informováni o končící platnosti identifikačních a jiných dokladů. To vše za podmínky tzv. technické neutrality, tedy všeobecně známých a dosažitelných programových a dalších technologických prostředků. Komentář má ambice stát se praktickou pomůckou pro uživatele digitálních služeb i jejich poskytovatele.

MALÍŘ; Jan. In Search of an Appropriate Model for Response to Serious Cross-Border Threats to Health in the European Union. In: BUENO; J. G. R.; DEL PUPPO ROMANELLO; M. V.; GAVIÃO DE ALMEIDA; J. L.; eds. Contemporary Themes in Law and BioLaw. Belo Horizonte: Arraes; 2022; s. 119-148. ISBN 978-65-5929-183-0.

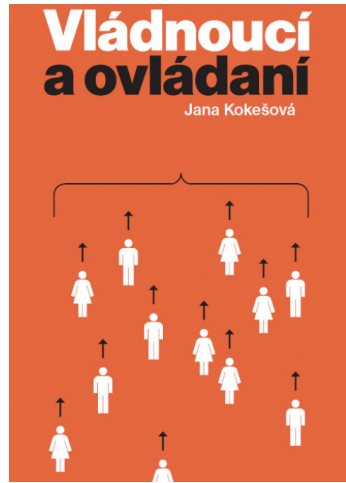
Kapitola poskytuje přehled o vývoji pravomocí svěřených EU v oblasti ochrany veřejného zdraví, zejména v boji proti nakažlivým nemocem, a také o historii a přítomnosti systému včasného varování a reakce EU určeného k boji proti těmto nemocem a dalších závažných přeshraničních zdravotních rizik v EU. Kapitola argumentuje, že stávající systém neumožňoval adekvátní reakci na onemocnění covid-19, což povede k dalšímu rozpracování systému.

ELIÁŠ; Karel. Úvahy nad právem a jeho ohýbáním. Právní rozhledy. 2022; 30(18); 611-620. ISSN 1210-6410.

Přemýšlíme-li o právu, vidíme mnoho jeho vrstev a četné projevy. Stejně tak pozorujeme nejrůznější narušování právního systému. Rozdílně od Německa nebo Číny náš právní řád trestný čin ohýbání práva nezná. V českém prostředí s tímto pojmem pracuje obecný jazyk a žurnalistika. Mělo by to tak zůstat. K postihu „ohýbání“ zákona stačí důsledně využít stávajících právních nástrojů. Nadbytečným vršením slov v zákonech funkcí práva nenaplníme.

MALÍŘ; Jan. Nejusticiabilita politických otázek v kontextu dělby moci. In: ŠIMÍČEK; V.; ed. Dělbba moci. Praha: Leges; 2022; s. 51-93. ISBN 978-80-7502-642-2.

Tato kapitola analyzuje vývoj a současnou roli doktrín postulujících nejusticiabilitu politických otázek. Osvětluje rovněž hlavní způsoby legitimizace těchto doktrín, úzce spjatých s principem dělby moci, v právních systémech Spojených států, Francie a Spojeného království. Na tomto pozadí je argumentováno, že srovnatelná doktrína nejusticiability některých politických otázek se objevila v judikatuře českého Ústavního soudu, v níž je srovnatelně se zahraničními protějšky často vnímána jako důsledek principu dělby moci.

↑ Workshop o spravedlivé transformaci 6-2022
Foto Eliška Johnová

↑ Mezioborová konference Klimatická změna v českých společnostech, vědách 10-2022
Foto Eliška Johnová

← Workshop Law between State and History
Foto SSČ AV ČR

↑ Ocenění Alžběty Solarczyk Krausové
Foto A. Solarczyk Krausová

↓ Týden AV ČR
Foto Lenka Vostrá

↓ Konference SOLAIR 2022
Foto Maria Stasziewicz

↓ Svět knihy 2022
Foto ÚSP AV ČR

32 DRÁPALOVÁ; J.; DRÁPAL; Jakub. Precedenční závaznost judikatury Ústavního soudu v praxi: Ovlivnil nálezný sp. zn. II. ÚS 482/18 rozhodování obecných soudů o podmíněném propuštění? Bulletin Advokacie. 2022; 2022(7-8); 33–45. ISSN 1210-6348. Dostupné z: https://www.cak.cz/assets/komora/bulletin-advokacie/ba_7-8_2022_web.pdf

Závaznost judikatury Ústavního soudu byla doposud zkoumána z teoretického hlediska. V tomto článku ji zkoumáme empiricky. Konkrétně studujeme, zda se změnila kvalita či argumentace odůvodnění rozhodnutí o podmíněném propuštění rok po vydání nálezu ze dne 28. 11. 2018, sp. zn. II. ÚS 482/18, který komplexně rozebral podmínky pro podmíněné propuštění a jehož závěry se během jednoho roka staly ustálenou judikaturou. Odůvodnění rozhodnutí se oproti stavu těsně před vydáním nálezu nijak nezměnila: Soudy uváděly trestní minulost jako hlavní důvod rozhodnutí, aniž by jí blíže zkoumaly, nápravu odsouzeného obecné soudy nijak blíže nezkoumaly, kázeňské odměny a tresty hodnotily dále velmi mechanicky jen podle jejich počtu. Úroveň odůvodňování usnesení o podmíněném propuštění tedy zůstává velmi nízká i rok po přijetí předmětného nálezu, který špatný stav označil jako systémový problém. Závaznost judikatury ÚS se tak jeví v jiném světle.

ŠEJVL; Michal. Od platnosti práva k potížím s pojmem práva. Ratio Publica. 2022; 2(1); 28–51. ISSN 2787-9550. E-ISSN 2787-9569. Dostupné z: <https://www.iurium.cz/media/File/2212/File341.pdf?attachment-filename=Ratio-Publica-2022-I-BLOK-v5-2.pdf>

Text se snaží přehledně strukturovat vztahy mezi platností práva, jeho závazností, jeho morálním ospravedlněním a jeho efektivitou. Pracuje s tím, že platnost normy je totéž jako její členství v konkrétním normativním systému. Ukazuje, že platnost jakožto morální ospravedlněnost (morální správnost) normy představuje „jen“ variantu platnosti chápané jako členství. Závaznost normy pak chápe jako důsledek členství, čímž poukazuje na zbytečnost úvah o tom, zda existují nezávazné normy. Konečně ukazuje, že efektivita práva je vlastností, která podmiňuje platnost práva jak pro pozitivisty, tak pro non-pozitivisty. Když se pak věnuje dvěma teoriím specificky právní platnosti práva (Kelsenově teorii základní normy a Hartově teorii pravidla uznání), ukazuje, že obě tyto teorie vedou k nějaké podobě právního pluralismu (což je zřetelně patrné třeba v Razově rozvinutí Hartovy teorie nebo v Kirsteho

teorii). Obě teorie jsou tedy poměrně permissivní v tom, co chápat jako právo.

MRÁZEK; Josef. Migration and Refugees in International Law. The Lawyer Quarterly. 2022; 12(1); 77–104. ISSN 1805-8396. E-ISSN 1805-840X. Dostupné z: <https://tlq.ilaw.cas.cz/index.php/tlq/article/view/500/502>

Migrace jako komplexní fenomén zahrnuje otázky politické, ekonomické, bezpečnostní, sociologické, historické, právní a další. Všichni migranti jsou lidské bytosti s lidskou důstojností bez ohledu na jejich migrační status. Každý migrant je vystaven různým druhům zranitelnosti. Existují různé typy nebo kategorie migrantů, mezi které patří „legální“ a „ilegální“ (nedokumentovaní) migranti, „dobrovolní“ nebo „nedobrovolní“, „pracovní“, „ekonomičtí“, „humanitární“ a „lodní“ migranti atd. Nucená migrace zahrnuje uprchlíky, osoby bez státní příslušnosti nebo žadatele o azyl. Zaostalost a ozbrojené konflikty jsou hlavními příčinami migrace. „Environmentální“ nebo „klimatické“ migranty již máme. Často je poměrně obtížné přiřadit jedno „označení“ nebo „termín“ konkrétnímu migrantovi. Neexistuje žádná jasná, všeobecně uznávaná definice migrace. „Migranti“ a „uprchlíci“ jsou většinou považováni za samostatné a odlišné kategorie. V roce 2021 uplynulo 70. výročí Úmluvy OSN o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951. Dne 31. ledna 1967 podepsal předseda Valného shromáždění OSN Protokol o právním postavení uprchlíků. Úmluva byla důležitým základním kamenem v mezinárodněprávní ochraně uprchlíků. Ničivá povaha ozbrojených konfliktů, ekologických katastrof a naše éra rostoucí globalizace představují vážné problémy pro schopnost států a mezinárodního společenství jako celku důsledně reagovat na řešení dlouhodobých problémů s migrací a uprchlíky. Obchodování s lidmi a pašování lidí, zneužívání azylového řízení a jasná nerovnováha v zátěži – a odpovědnost za sdílení nelegální migrace a přijímání uprchlíků jsou další faktory komplikující situaci, ve které je třeba zajistit ochranu migrantů a uprchlíků. Otázka migrace je velmi zpolitizovaná. Existuje několik mezinárodních úmluv, které mají dopad na práva migrantů a uprchlíků. Rozhodující je správné provádění těchto pravidel. Schopnost států chránit svou bezpečnost je základním atributem státní suverenity. Studie analyzuje např. Globální pakt OSN o migraci nebo Globální pakt OSN o uprchlících. Zvláštní pozornost je věnována kritickému zkoumání Nového paktu o migraci a azylu, zejména principům solidarity

a sdílené odpovědnosti v rámci EU, včetně Soudního dvora Evropské unie.

SMRŽ; Ivo. Doktrína ztráty šance a poskytování zdravotních služeb v aktuální soudní praxi. Časopis zdravotnického práva a bioetiky. 2022; 12(1); 32–62. ISSN 1804-8137. Dostupné z: <http://medlawjournal.ilaw.cas.cz/index.php/medlawjournal/article/view/230>

Článek se soustředí na doktrínu ztráty šance a její využití v rámci medicínskoprávních sporů se zaměřením na aktuální judikaturu vrcholných soudů České republiky. Cílem je nastínit argumentaci soudní praxe směřující k adopci nebo naopak odmítnutí aplikace doktríny ztráty šance v českém právu, a to ve světle přístupu zastávaného v zahraničních a nám blízkých právních řádech (Rakousku, Německu) a vyjádřit se k řešení, které by bylo systémově vhodné pro překlenutí případů zahrnujících prvek kauzální nejistoty, ať už v podobě přijetí teorie ztráty šance nebo nikoliv. Postupováno je tzv. od obecného ke konkrétnímu, nejprve je obecně rozebrána problematika doktríny ztráty šance a následně aktuální rozhodnutí českých vrcholných soudů.

SIMON; Rita; FEIGERLOVÁ; Monika. Czech Republic. In: WAIS; H.; PFEIFFER; T.; eds. Judicial Review of Commercial Contracts. München: C. H. Beck; 2022; s. 1–32. ISBN 978-3-406-74398-6.

Kapitola představuje současný přístup k soudnímu přezkumu B2B smluv v České republice. Poukazuje na vývoj rekonstrukce českého občanského zákoníku, který ovlivňuje možný rozsah soudního přezkumu. Uvádí nejen regulační rámec, ale také stávající mechanismy soudního přezkumu různých typů smluvních podmínek B2B, kde důležitou roli hrají obecné zásady, jako je dobrá morálka a ochrana slabších stran. Dále je zmíněna a prokázána mezinárodní aplikace českých pravidel, zda lze normy o kontrole obsahu smlouvy chápat jako nadřazené kogentní ustanovení ve smyslu čl. 9 Řím I.

Výzkumní pracovníci ÚSP vytvořili v roce 2022 celkem 197 výsledků, z nichž 81 bylo odesláno do systému RIV. V rámci výsledků uplatněných v RIV šlo o 4 monografie, 26 kapitol v knihách a 37 článků, z nichž 18 článků bylo publikováno v časopisech zařazených do databáze SCOPUS a v jiných impaktovaných časopisech. Celkem 12 publikací bylo uveřejněno v angličtině, 1 v němčině, 1 ve francouzštině, 1 v maďarštině a 1 v portugalštině. Z toho 13 publikací bylo vydáno v zahraničních vydavatelstvích a časopisech (např. Hart Publishing, Intersentia).

Podrobné údaje o publikačních a dalších výstupech výzkumné činnosti pracovníků ÚSP jsou zveřejňovány prostřednictvím informačních systémů, a to jednak v systému Evidence publikační činnosti v AV ČR (ASEP) na webových stránkách, jednak v Rejstříku výsledků výzkumu (RIV) pod gescí Rady pro výzkum, vývoj a inovace, která je poradním orgánem vlády ČR.

5. Ediční činnost a vydávání časopisů

V rámci vlastní ediční činnosti vydal ÚSP v roce 2022 tři publikace; všechny taktéž jako e-knihy, které budou následně po roce prodeje tištěných výtisků zpřístupněny volně na webové stránce <https://www.ilaw.cas.cz/casopisy-a-knihy/knihy-a-e-knihy/>

DOLEŽAL, Tomáš, SMRŽ, Ivo. Vyrovnání újmý prospěchem se zaměřením na újmu způsobenou při ublížení a zdraví: *Compensatio lucri cum damno*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2022. 144 s. ISBN 978-80-87439-57-9

SOBEK, Tomáš. Nepřirozené právo. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2022. 292 s. ISBN 978-80-87439-54-8

KOKEŠOVÁ, Jana. Vládnoucí a ovládaní. Explikace vlivu, kontroly a legitimního vládnutí. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2022. 288 s. ISBN 978-80-87439-53-1

Anotace těchto publikací jsou uvedeny v jiné části této zprávy.

Z periodické produkce ÚSP vydával v roce 2022 stejně jako v předchozím roce tři tituly, z toho jeden cizojazyčný a jeden elektronický.

Časopis **Právník** byl vydáván v tištěné podobě. Tento měsíčník, nejstarší český právnícký časopis, vycházel již ve svém 161. ročníku. Jeho elektronická verze je k dispozici na adrese www.pravnik.eu. Právník byl již dříve indexován v databázi ERIH PLUS a EBSCO, navíc je od roku 2021 nově zařazen do světově uznávané bibliografické a citační databáze odborných časopisů SCOPUS. Tato databáze vznikla v roce 2004 a v současné době patří mezi nejpřesnější databáze tohoto typu na světě.

Dlouhodobě patří časopis Právník mezi nejlépe hodnocená česká právníká periodika. Časopis Právník v červnu 2022 získal třetí místo v anketě o *Prestižní cenu pro nejlepší právníký časopis 2022*. Cenu uděluje společnost Karlovarské právníké dny na základě hlasování odborné veřejnosti. Coby recenzovaný teoretický časopis pro otázky státu a práva publikoval v roce 2022 příspěvky týkající se zejména otázek z oboru teorie práva, soukromého práva, trestního práva, ale také mezinárodního práva veřejného a práva EU. Číslo 2 a 5/2022 byla pojata jako monotematická. V čísle 2 s názvem „Právo a moderní technologie“ byly otištěny příspěvky zabývající se právními aspekty využívání nových technologií. Monotematické číslo 5 s tématem „Eugen Ehrlich a sociologie práva“ přineslo příspěvky věnované právní sociologii, teorii společenského konstitucionalismu, obyčejovému právu či problematice korupce a účinnosti práva.

Dále vycházel čtvrtletní cizojazyčný časopis **The Lawyer Quarterly (TLQ)**, dostupný na adrese www.ilaw.cas.cz/tlq, orientovaný zejména na střeoevropský prostor. Časopis, který ÚSP vydává od roku 2011, je od roku 2017 zařazen do světově uznávané bibliografické a citační databáze odborných časopisů SCOPUS. V návaznosti na výše uvedené zaznamenal časopis TLQ v roce 2020 vysoký zájem autorů z celého světa, tento trend nadále pokračoval.

Třetím periodikem vydávaným ÚSP je on-line **Časopis zdravotnického práva a bioetiky** dostupný na adrese www.ilaw.cas.cz/medlawjournal. Je připravován pracovníky Kabinetu zdravotnického práva a bioetiky a jedná se o jediný tuzemský odborný časopis věnovaný zdravotnickému právu a bioetice. V roce 2022 vyšlo zvláštní monotematické číslo věnované problematice pandemie covidu-19.

Ve dnech 9.–12. června se konal 27. mezinárodní knižní veletrh a literární festival **SVĚT KNIHY PRAHA 2022** na Výstavišti Praha Holešovice. ÚSP se veletrhu zúčastnil společně s 10 společenskovedními ústavu Akademie věd ČR. Společný stánek humanitních a společenských věd byl umístěn v Hale C.

6. Další odborné aktivity

Významnou součástí výzkumné práce je prezentace vědeckých poznatků na konferencích, workshopech a jiných vědeckých setkáních. V roce 2022 stejně jako v předchozích letech ÚSP organizoval nebo spoluorganizoval řadu odborných akcí, z nichž některé již byly uvedeny v částech věnovaných jednotlivým oblastem výzkumu a projektům Strategie AV21. Informace o pořádaných akcích byly průběžně uveřejňovány na webových stránkách. Část jich probíhala v hybridní podobě, tj. prezenčně a zároveň online prostřednictvím komunikačních prostředků na dálku.

Ve dnech 3.–4. listopadu uspořádal ÚSP pátý ročník mezinárodní konference SOLAIR 2022, a to na téma *Artificial Intelligence for the Safer World*. Mezinárodní konference byla uspořádána v rámci Czech Digital Week jako oficiální akce k českému předsednictví v Radě Evropské unie (<https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/predsednictvi/czech-digital-week/>). Partnery konference byli Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Ministerstvo financí ČR, Akademie věd ČR, ČVUT, UNIDROIT, Atlantic Council, CEDMO, Microsoft, Amazon a Amazon Web Services. Akci zařadili předseda vlády ČR Petr Fiala, předsedkyně Akademie věd Eva Zažímalová, ministr financí Zbyněk Stanjura a U.S. Embassy Prague. Konference se účastnili zejména zástupci České republiky, Evropské unie, Spojených států a Izraele. Cílem konference bylo prodiskutovat, jak využít a regulovat umělou inteligenci tak, aby nám pomohla vytvářet bezpečnější svět. Mezi významné přednášející na konferenci patřili Eva Zažímalová (předsedkyně AV ČR), Vojtěch Petráček (rektor ČVUT), Věra Jourová (místopředsedkyně Evropské komise), Ivan Bartoš (místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj), Petr Očko (náměstek ministra průmyslu a obchodu), Irina Orssich (vedoucí sektoru pro politiku umělé inteligence v Evropské komisi, DG CONNECT), Gerald Spindler (Georg-Augustus-Universität Göttingen), Ruth Berry (Ministerstvo zahraničních věcí USA), Cedric Sabbah (Ministerstvo spravedlnosti státu Izrael), Robert Strayer (Information Technology Industry Council), Leehe Friedman (výkonná ředitelka Impact 8200, Izrael), Cornelia Kutterer (Microsoft), Marek Havrda (náměstek ministra pro evropské záležitosti), James Waterworth (Amazon), Tomáš Pojar (poradce premiéra pro bezpečnost), Daniel Všetěčka (ředitel odboru digitální ekonomiky), Ministerstvo

průmyslu a obchodu), Franco Spicciariello (AWS), Lily McFeeters (Kancelář pro kybernetickou bezpečnost a digitální politiku, Ministerstvo zahraničních věcí USA), Monika Hanych (Ministerstvo spravedlnosti ČR) a Hamza Hameed (UNIDROIT). Jak již bylo zmíněno, mezinárodní konference SOLAIR 2022 se zaměřila na možnosti mezinárodní spolupráce mezi EU, USA a Izraelem za účelem formulování takové veřejné politiky a regulace umělé inteligence, která by vedla k zajištění vyšší bezpečnosti ve společnosti. Na konferenci se sešlo téměř 80 účastníků, z nichž více jak polovina byla ze zahraničí. Kromě významných přednášejících z řad zástupců Evropské komise, amerického Ministerstva zahraničních věcí, izraelského Ministerstva spravedlnosti a českých ministerstev se na konferenci setkali rovněž zástupci mezinárodních organizací, akademici a zástupci velkých technologických společností. O popularitě konference svědčí i účast téměř 25 účastníků z celého světa, které do Prahy pozvala Atlantic Council. Jednalo se o významné osobnosti ovlivňující národní politiky umělé inteligence svých zemí.

Dne 14. října 2022 pořádalo *Centrum pro klimatické právo a udržitelnost* mezioborové sympozium s názvem *Reflexe klimatické změny v českých společenských vědách*. Šlo o setkání expertů z této oblasti věd, kteří se ve své práci věnují klimatické změně. Zastoupeny byly obory sociologie, antropologie, etiky, pedagogiky, ekologie, environmentálních studií, environmentální historie, mezinárodních vztahů, ekonomie, práva a dalších. Sympozium bylo vedeno myšlenkou seznámit se vzájemně s pohledy různých vědních disciplín na dané téma a umožnit tak do budoucna snazší propojování odborníků a jejich spolupráci, jakož i reflektovat rostoucí roli společenských věd ve zkoumání a řešení problémů spojených se změnou klimatu. Společenské vědy mají totiž v tomto směru zatím málo doceňovaný potenciál. Umožňují porozumět fungování společnosti a chování jednotlivců, dávají důležité odpovědi ohledně antropogenních příčin a souvislostí klimatické krize i pro tvorbu účinných řešení. Poskytují cenné poznatky od souvislostí mezi ekonomickým růstem a emisemi skleníkových plynů, přes vlivy spotřebních vzorců a motivací individuálního a skupinového chování až po důsledky demografických změn či regionálních nerovností. Společenskovední výzkum je tak schopen nabízet modely opatření a řešení různých typů dopadů a tím podpořit zavádění vhodných nástrojů včetně optimálního nastavení politik, institucí, systémů regulace

i motivačních nástrojů, jejichž společným cílem je dekarbonizace ekonomik a celospolečensky spravedlivá a udržitelná ekologická transformace. Záznam vystoupení řečníků sympozia je ke zhlédnutí na YouTube kanále CLASS (<https://www.youtube.com/playlist?list=PLEGNCSv0f0ByxyCrRoelbajLSOi51CmSz>). Výstupem sympozia bylo rovněž společné memorandum jeho účastníků, které vyzývá k podpoře širšího zapojení společenskovedního výzkumu do tvorby klimatických politik a opatření a k vzájemné spolupráci uvnitř oblasti společenských věd, jakož i mezi společenskými a přírodními vědami k účinnějšímu hledání řešení dopadů klimatické změny (<https://www.ilaw.cas.cz/upload/web/files/projekty/Klima/2022-10%20Memorandum.pdf>).

Dne 24. června CLASS uspořádal workshop *Spravedlivá transformace v ČR*, který se podíval na téma z pohledu teorie, z pohledu veřejné správy a krajů i z pohledu praxe. Dne 14. října organizovalo *mezioborové sympozium o reflexi klimatické změny* v českých společenských vědách jako setkání expertů oborů českých společenských věd, kteří se ve své práci věnují klimatické změně. Šlo o zástupce sociologie, antropologie, etiky, pedagogiky, ekologie, environmentálních studií, environmentální historie, mezinárodních vztahů, ekonomie, práva a dalších oborů. Dne 7. listopadu uspořádal CLASS ve spolupráci se Sociologickým ústavem AV ČR *setkání a diskusi* k tématu zacházení s dešťovou a šedou vodou v České republice z perspektivy práva a sociálních věd.

Výzkumní pracovníci CLASS rovněž prezentovali poznatky řešení projektů na tuzemských i zahraničních konferencích. Šlo například o mezinárodní konferenci *9th EELF Annual Conference Rethinking environmental law: connectivity, intersections, and conflicts in the global environmental crisis* pořádanou Univerzitou Tarragona; mezinárodní konferenci *The Seventh Annual Rule of Law and Sustainable Development Seminar, Global Climate Change Litigation and The Paris Agreement: Perspectives from the Global South and Global North* pořádanou Southampton Law School; mezinárodní konferenci *Corporate Responsibility and Liability in Relation to Climate Change* pořádanou Univerzitou Utrecht nebo mezinárodní konferenci *IUCN WCEL Oslo (3rd) International Environmental Law Conference “The Transformative Power of Law: Addressing Global Environmental Challenges”* konanou na Univerzitě Oslo. Z tuzemských konferencí a odborných akcí je možno uvést například konferenci o výsledcích COP26 pořádanou Senátem PČR, odborný seminář

36 o českém předsednictví v Radě EU v oblasti ochrany klimatu a životního prostředí konaný 13. června nebo konferenci *Stav ochrany světového klimatu*.

Mezinárodní workshop pořádaný ÚSP a Akademii věd ČR na téma *Law between State and History* ve spolupráci Izraelskou akademií věd se uskutečnil 25.–26. května pod záštitou předsedkyně Akademie věd České republiky prof. Evy Zažímalové. Ústředním tématem této mezioborové konference byla transformace. Přednášející z různých společensko-vědních oborů diskutovali o různých podobách transformace společnosti, o roli národních států a o krizi myšlenek, na kterých stojí idea liberální demokracie apod. Workshop moderoval Petr Agha.

V roce 2022 byla uspořádána také řada dalších akcí zaměřených na právní aspekty informačních a komunikačních technologií a jejich praktické aplikace, kterých se kromě výzkumných pracovníků účastnili i zájemci z řad odborné veřejnosti. Konkrétně *Centrum práva výzkumu, vývoje a inovací (RLC)* v roce 2022 uspořádalo stejně jako v předchozím roce (v hybridní formě prezentace) sérii přednášek na aktuální témata: 26. ledna na téma *Zaměstnanecké a podnikový vynález: Podnikový a zaměstnanecký vynález a jeho odměňování – koncepce a doporučení pro praxi*; 23. února na téma *Data Protection in Automated Driving: Watching you watching the road: data protection implications of automated driving*; 30. března na téma *Ochrana oznamovatelů v ČR*; 27. dubna na aktuální téma *Vender lock-in ve veřejných IT zakázkách*; 18. května na téma *Návrh nařízení Data Act v kontextu ochrany osobních údajů a dat*; 29. června na téma *Návrh nařízení o trzích s kryptoaktivy (MiCA): EU a regulace kryptoaktiv*; 21. září na téma *Umělá inteligence a autorské právo: Umělá inteligence jako technologická výzva autorskému právu*; 26. října na téma *Kyberbezpečnost a NIS 2. Revize evropské kyberbezpečnosti*; 23. listopadu na téma *Právní regulace cloud computingu: Nová regulace cloud computingu*; 14. prosince na téma *Umělá inteligence ve veřejné správě: Ústavně mantinely používání umelej inteligence vo verejnej správe*. Dále se 23. června uskutečnilo diskusní setkání výzkumných pracovníků RLC se členy Komise pro rovné příležitosti AV ČR. Diskutovanými tématy byly právní a ekonomické aspekty sladování pracovního a rodinného života se zaměřením na náklady péče o osobu blízkou. Dne 12. prosince se konal kulatý stůl *Budoucí regulace digitálních odvětví v ČR ve světle nových evropských právních předpisů*, který pořádal ÚSP spolu se Spolkem na ochranu osobních údajů.

Centrum Karla Čapka pro studium hodnot ve vědě a technice pořádalo v ÚSP nebo v buďově Akademie věd ČR řadu akcí, např. 4. března workshop na téma *Spravedlivá válka a válečný konflikt na Ukrajině*; 8. března na téma *Národní přístup ke covidu-19 napříč institucemi*.

V rámci projektu DECAREL podpořeného TA ČR se 13. června uskutečnila konference *Nové perspektivy v rozhodování o zdravotní péči v závěru života: Poznatky, zkušenosti a příklady dobrého rozhodování v závěru života*. Program se členil do čtyř bloků: I. Jak probíhá rozhodování o zdravotní péči v ČR: výsledky empirického výzkumu projektu DECAREL; II. Realita rozhodování v závěru života: Kazuistika I – panel; III. Rozhodování o zdravotní péči v závěru života: nové perspektivy a prvky nového standardu; IV. Nový standard v rozhodování v závěru života.

Kabinet zdravotnického práva a bioetiky uspořádal v rámci projektu podpořeného GA ČR 15. června mezinárodní workshop *Problematika zohlednění prospěchu poškozeného při náhradě újmy způsobené ublížením na zdraví – compensatio lucrum cum damno*. Dále workshop *Prioritizace ve zdravotnictví* pořádaný 21. dubna.

Po nuceně přerušné době vyvolané pandemií covidu-19 se opět uskutečnila 8. 9. června konference *Metamorfózy práva ve střední Evropě VII* pořádaná tradičně ve Znojmě. Z ÚSP se jí účastnili výzkumní pracovníci oddělení teorie práva a právní filozofie. Téma roku 2022 bylo *Jde nám ještě o demokracii a právo?*

V roce 2022 se uskutečnilo několik seminářů organizovaných v rámci programu *Strategie AV21 – Průlomové technologie budoucnosti*. Seminář *The Future of Copyright in the Age of Artificial Intelligence* o budoucnosti autorského práva v době umělé inteligence se uskutečnil 24. června. Dr. Aviv Gaon působící na Harry Radzyner Law School, Reichman University (IDC Herzliya) na něm představil svůj výzkum týkající se aktuálních otázek přisuzování autorských práv k dílům generovaným umělou inteligencí. Seminář *AI and Society: Building the Fundamentals a Defending Democracy* o umělé inteligenci a ochraně demokracie se uskutečnil 27. června a byl uspořádán ve spolupráci s aktivitou *Czech Woman in AI*.

Z mezinárodních konferenčních aktivit lze dále uvést již tradiční akce, a to konferenci pravidelně pořádanou v Kongresovém centru SAV ve Smolenicích (SR) zaměřenou do oblasti korporálního práva, která se tentokrát konala ve dnech 20.–21. září a její téma

bylo *Korporační spory*. ÚSP byl spolupořadatelem mezinárodní vědecké konference *Pracovní právo 2022* na téma *Pracovní právo a sociální ochrana v nejistě době uskutečněné 12.–14. října* v Liblicích. Tradičně byl také spolupořadatelem s Právnickou fakultou Univerzity Pavla Josefa Šafaříka v Košicích a Ústavem štátu a práva SAV 11. ročníku mezinárodního sympózia *Právo, obchod a ekonomika / Law, business and economics 2022*, které se uskutečnilo 26.–28. října ve Štrbském Plese.

Při ÚSP rovněž působí *odborné kolegium pro občanské právo*, které sestává z akademických pracovníků ÚSP a právnických fakult (založeno roku 2014), kteří se koncepčně i prakticky věnují soukromému právu a občanskému právu procesnímu. V rámci kolegia jsou diskutovány aktuální otázky civilního práva. V roce 2022 kolegium uspořádalo 14. září své XI. zasedání kolegia pro soukromé právo při ÚSP AV ČR k otázce vnitřní autonomie právnických osob.

V roce 2022 pokračovala *série interních přednášek* výzkumných pracovníků ÚSP na různá témata, konkrétně klimatická etika, autonomie vůle ve světě právnických osob, provoz autonomních vozidel na českých silnicích, zkrácené představy a zjednodušení o právu v muslimských zemích, problém politické autority a legitimita práva, ukládání trestů: rozdíly při jejich ukládání a jak je snížit.

Významnou součástí odborných aktivit ÚSP jsou zvané přednášky zahraničních odborníků na půdě ÚSP a zvané přednášky a vystoupení pracovníků ÚSP na seminářích a konferencích pořádaných jinými organizacemi a institucemi v ČR i v zahraničí. Zahraniční hosté pozvaní výzkumnými pracovníky ÚSP vystoupili jednak v rámci mezinárodní konference SOLAIR 2022 (Gerald Spindler z Georg-Augustus-Universität Department of State; Cedric Sabbah z Ministry of Justice of Israel, Izrael; Robert Strayer z Information Technology Industry Council, USA; Leehe Friedman z Reichmann University, Izrael; Cornelia Kutterer z Microsoft, Belgie; James Waterworth z Amazon, Belgie; Franco Spicciariello z AWS, Itálie; Lily McFeeters z United States Department of State; Hamza Hameed z UNIDROIT, Itálie; Rand Waltzman z RAND Corporation, USA; Julian Mueller-Kaler z GeoTech Center & Scowcroft Strategy Initiative, Německo; Hananel Hazan z Tuft's University) a jednak v sérii přednášek o právu technologií pořádaných RLC (jmenovitě Nynke Vellinga a Gerard Ritsema van Eck z Univerzity v Groningenu, Martin Husovec z London School of Economics a Jozef Andraško

z Univerzity Komenského v Bratislavě). Dále 15. června vystoupil David Messner z Institut für Europäisches Schadenersatzrecht/Institute for European Tort Law na téma *Vorteilausgleichung*. Dne 24. června pak Aviv Gaon z Reichmann University, Izrael, na téma *The Future of Copyright in the Age of Artificial Intelligence*.

Přednáškové aktivity pracovníků ÚSP se realizovaly také především na zahraničních i tuzemských konferencích a akcích. Jako příklad zahraničních aktivit lze uvést přednášku Hany Müllerové s názvem *What role for the precautionary principle in climate engineering?* přednesenou na mezinárodní konferenci *9th European Environmental Law Forum Annual Conference Rethinking Environmental Law*, kterou pořádala Univerzita Rovira i Virgili, Tarragona, Španělsko, (20.–23. září 2022), přednášku *Proposed legal avenues for recognition of the rights of future generations* přednesenou na workshopu *Justice for the voiceless: human rights of future generations in climate change law*, Univerzita Antwerpy (22. listopadu 2022) nebo *Climate Engineering as a Regulatory Challenge for the EU: European Green Deal and Beyond* přednesenou na workshopu *Technological breakthroughs for climate neutrality in Europe: Challenges and Perspectives*, Univerzita Hasselt (16. prosince 2022) v rámci projektu FWO. Jakub Drápal přednesl vícero přednášek o různých aspektech podmínek trestů: Oxford (7/2022), Lisabon (7/2022), Ljubljana (11/2022), Krakov (12/2022), Greifswald (5/2022), Amsterdam (9/2022), Málaga (9/2022). Alžběta Solarczyk Krausová přednesla příspěvek *EU Regulation of Personalization* na mezinárodním sympozium *Consumer Law Review Symposium – Consumer Protection in the Online Ecosystem*, Online, Loyola University Chicago, School of Law (1. 4. 2022), diskusní příspěvky v rámci panelu *Calibrating the AI Act – Is It the Right Framing to Protect Personal and Fundamental Rights?* na mezinárodní konferenci *CPDC 2022 (Computers, Privacy & Data Protection*, Brusel (23. 5. 2022), přednášku *Approaches to Forming National AI Strategy: Inspiration from Abroad + Synergic Approach to EU, US and Israeli AI Policies for Safer World* v rámci mezinárodní konference SOLAIR 2022, Praha (9. 9. 2022), diskusní příspěvky v rámci panelu *Expert Roundtable I: Ensuring inclusion, transparency, and non-discrimination in AI through the Readiness Assessment Methodology* na mezinárodní konferenci *Global Forum on the Ethocs of Artificial Intelligence: Ensuring inclusion in the AI*

38 *world*, Černínský palác, Praha (13. 12. 2022), pořádáné Ministerstvem zahraničních věcí a UNESCO, přednášku *Use of Artificial Intelligence for the Purpose of Criminal Investigation* na mezinárodním workshopu *AI Monthly Clinic*, Praha (15. 12. 2022), pořádaném Microsoft a Czech Women in AI, přednášku *Impact of Information Technologies and Technological Giants on Nation States* v rámci česko-izraelského workshopu *Law between State and History*, Praha (25. 5. 2022), pořádáného Akademií věd ČR a ÚSP ve spolupráci s Israel Academy of Sciences and Humanities, diskuzní příspěvky v rámci panelu *CZ-FR AI Projects | Collaborations | Challenges* v rámci mezinárodní konference *Czech-French AI Workshop on Artificial Intelligence*, Praha (12. 9. 2022), pořádáné Ministerstvem zahraničních věcí ČR. Eva Fialová přednesla přednášku *Processing of autonomous vehicle data: why GDPR is not a solution* v rámci akce *Cyberspace 2022*, Brno (25.–26. 11. 2022). Ján Matejka a O. Schlossberger s přednáškou *SWIFT as a Tool Not Only for European Integration Proceedings of the 6th International Conference on European Integration*. Jan Kober přednášku *The Golden Bull of Sicily: Facticity, Memory and Interpretation 800 years of the Hungarian Golden Bull: The Golden Bull in Context* vystoupili na mezinárodní konferenci v Budapešti (31. 3. 2022), Ferenc Mádl Institute of Comparative Law.

Z bohatých tuzemských aktivit lze příkladem uvést přednášku Alžběty Solarczyk Krausové na panelové diskusi *Jakou potřebujeme regulaci využívání metod rozpoznávání tváří ve veřejném prostoru?*, která se uskutečnila 21. června v Poslanecké sněmovně PČR, a to v rámci bloku 1, jehož cílem bylo zmapovat stávající stav využití biometrie v České republice zejména ve vztahu k metodě rozpoznávání tváří. Dále pak zhodnotit otázku, jak přínosné a naopak jak invazivní tyto metody jsou, pokud jde o zásah do lidských práv či riziko diskriminace. Dále lze zmínit diskuzní příspěvky v rámci panelu *Safe Artificial Intelligence* na mezinárodní konferenci *European Conference on Security Research in Cyberspace*, Brno (13. 9. 2022), pořádáné Ministerstvem vnitra ČR, Masarykovou univerzitou a Vysokým učením technickým v Brně. Eva Fialová přednesla *Kritické poznámky k návrhu nařízení o odpovědnosti za umělou inteligenci* na konferenci *České právo a informační technologie*, Brno (15.–16. 9. 2022), pořádáné Právnickou fakultou MU. Hana Müllerová přednesla přednášku *Výsledky COP26 z hlediska práva* na konferenci k výsledkům

klimatického summitu COP26 (Glasgow) pořádáné Senátem PČR (12. 4. 2022), dále přednášku *Právní požadavky na zakotvení audiodeskripce v mezinárodním a evropském právu a jejich dosavadní promítnutí v ČR* na mezioborovém workshopu *Audiodeskripce v České republice: teorie a praxe* pořádáném v rámci Strategie AV21 *Odolná společnost pro 21. století* v AV ČR, Praha (9.–10. 5. 2022), a přednášku *Priority nadcházejícího českého předsednictví v oblasti klimatu: dvě poznámky* na odborné debatě České předsednictví EU v oblasti životního prostředí a klimatu pořádáné Společností pro trvale udržitelný život (STUŽ) dne 13. 6. 2022. Adam Doležal vystoupil s přednáškou *Koncept viny, zavinění a odpovědnosti v právní teorii* v rámci 27. symposia o etice (29. června 2022). Pavel Šturma přednesl *Dopady ozbrojeného konfliktu na Ukrajině z pohledu různých oblastí mezinárodního práva* v rámci 14. česko-slovenského mezinárodněprávního symposia, Třešť (23.–25. 9. 2022), Česká společnost pro mezinárodní právo (při AV ČR). Jan Kober přednesl příspěvek *Málo, nebo mnoho? Účast zaměstnanců na řízení podniku a na jeho čistém zisku v Československu 20. století jako historio- grafické téma* na 12. sjezdu českých historiků, Ústí nad Labem, pořádáném Sdružení historiků České republiky – Historický klub a Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně (20. 9. 2022), dále přednášku *Německé právníkové sjezdy v Československu a úloha domácích německých advokátů na XVIII. konferenci o historii advokacie*, Plzeň (22. 9. 2022), pořádáné Fakultou právnickou Západočeské univerzity v Plzni a také přednášku *Leopold Heyrovský a Emil Svoboda: dva myšlenkové světy právnických intelektuálů* v rámci akce *Leopold Heyrovský a odkaz římského práva*, Praha (22. 11. 2022), pořádáné Právnickou fakultou UK.

K odborným aktivitám pracovníků ÚSP náleželo v roce 2022 i členství a práce v redakčních radách tuzemských i zahraničních vědeckých a odborných časopisů, z nichž lze uvést zejména časopisy *Právník*, *The Lawyer Quarterly (TLQ)*, *Časopis zdravotnického práva a bioetiky*, *Časopis pro právní vědu a praxi*, *České právo životního prostředí*, *Acta Universitatis Carolinae – Iuridica*, *Bulletin advokacie*, *Jurisprudence*, *Justičná revue*, *Obchodněprávní revue*, *Právní rozhledy*, *Právnícké listy*, *Právní obzor*, *Správní právo*, *Bankovníctví*, *Právo v přepravě*, *Súkromné právo*, *Revue pro právo a technologie*, *Ratio publica*, *East European and Russian Yearbook of International and Comparative Law*, *Slovak Yearbook of International Law*, *Polish Yearbook of*

International Law, *Acta Humana*, *Všehrd*, *Právní rádce*, jakož i zpracovávání recenzí na články a odborné publikace.

7. Mezinárodní spolupráce a aktivity

Neoddělitelnou součástí hlavní činnosti ÚSP a výzkumné činnosti pracovníků představuje mezinárodní spolupráce a mezinárodní výzkumné aktivity. Jejich účelem a smyslem je zejména komparovat poznatky získané výzkumem v domácím právním prostředí s poznatky a zkušenostmi zahraničních partnerů a podílet se na formování a výměně myšlenek, názorů a vědeckých poznatků.

ÚSP primárně rozvíjí mezinárodní vědeckou spolupráci v rámci středoevropského prostoru s ústavu pro právní vědy Slovenské, Polské a Maďarské akademie věd. Výsledky mezinárodního výzkumu jsou prezentovány na společných konferencích, symposiích a workshopech a publikovány v kolektivních monografiích a vědeckých časopisech, zejména v časopisech vydávaných uvedenými vědeckými institucemi. Někteří pracovníci ÚSP jsou též hodnotiteli projektu Agentúry na podporu výzkumu a vývoje Slovenské republiky.

O společně pořádaných konferencích, symposiích a workshopech bylo pojednáno v předchozí kapitole. V roce 2022 pokračovala na osobní bázi spolupráce s výzkumnými pracovníky z univerzit v Izraeli, Francii, Maďarsku, USA, Itálii, Nizozemí, Německu a Rumunsku. Dále pokračovala spolupráce s Juristische Fakultät Innsbruck, Universiteit Leiden, Jagellonskou univerzitou v Krakově, s University of Haifa, Izrael, a Právnickou fakultou Univerzity v Antverpách. Na individuální bázi v rámci badatelského pobytu podporovaného z programu Aktion byla navázána spolupráce univerzitou ve Vídni, kde jedna pracovnice absolvovala semestrální badatelský pobyt v období říjen 2021 až leden 2022.

Dva pracovníci ÚSP jsou členy Komise pro rekonstrukci soukromého práva Ministerstva spravedlnosti Slovenské republiky. Pracovník ÚSP je soudcem ad hoc za Českou republiku u Evropského soudu pro lidská práva, jeden pracovník je členem předsednictva Výboru pro bioetiku Rady Evropy. Jedna pracovnice ústavu je členkou MeExpert Group on New Technologies and Liability/New Technologies formation při Evropské komisi a členkou sítě expertů OECD s názvem ONE AI – příprava

implementace principů OECD pro umělou inteligenci do národních politik (práce v rámci ONE AI working group on Policies for AI). Jedna pracovnice je předsedkyní Českého národního komitétu Mezinárodního sdružení právních věd (International Association of Legal Science, IALS), v IALS působí jako členka International Committee of Comparative Law (Executive Committee), členkou reprezentující ČR v Groupe européen de droit international privé a dále je předsedkyní Českého národního komitétu Mezinárodní akademie srovnávacího práva (International Academy of Comparative Law) a členkou této akademie. Jedna pracovnice je členkou odborné poradní skupiny programového výboru *Klima, energetika, mobilita* v rámci evropského výzkumného prostoru. Jeden pracovník je členem Association des amis de la Fondation René Cassin, Strasbourg, Francie, a také členem Mezinárodní společnosti pro veřejné právo (International Society of Public Law ICON-S).

Jedna pracovnice se účastnila jako mezivládní expertka při vyjednávání doporučení na etiku umělé inteligence při UNESCO a spolupracovala na přípravě přihlášky ČR do Global Partnership on AI pro Ministerstvo zahraničních věcí. Jeden pracovník jako nezávislý hodnotitel vypracovává stanoviska, zda doporučit projekt k financování v rámci Call for Junior and Senior Research Projects of the Research Foundation Flanders (FWO). FWO pověřila k výběru úspěšných projektů The European Science Foundation – Science connect, která oslovuje jednotlivé hodnotitele k vypracování posudku.

8. Spolupráce s vysokými školami

V souvislosti s hlavní činností ÚSP probíhá dlouhodobě spolupráce s vysokými školami v České republice i v zahraničí. Smyslem a účelem této spolupráce je kooperovat při realizaci právního výzkumu s vědeckými pracovníky na vysokých školách (např. v rámci řešení společných projektů), prezentovat poznatky právního výzkumu prováděného v ÚSP na akcích pořádaných ve spolupráci s vysokými školami (konference, workshopy apod.) a zavádět tyto poznatky do výuky a v neposlední řadě i vytvářet podmínky pro vyhledávání perspektivních zájemců o vědeckou práci v oblasti právní vědy z řad studentů.

Na individuální bázi se pracovníci ÚSP v roce 2022 podíleli na výuce v rámci bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů na veřejných i soukromých vysokých školách, jakož i na přípravě konceptů studijních oborů a studijních materiálů. Přednášeli na letních školách pořádaných vysokými školami. Pracovníci ÚSP jsou rovněž členy vědeckých rad všech čtyř právnických fakult v České republice.

Trvalá účast pracovníků ÚSP na výuce je zejména na těchto vysokých školách: Právnická fakulta Univerzity Karlovy, Právnická fakulta Masarykovy univerzity v Brně, Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Fakulta právnická Západočeské univerzity v Plzni, lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Jeden pracovník přednáší na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy, jedna pracovnice na Policejní akademii ČR. Jeden pracovník přednáší na Trnavské univerzitě v Trnavě, Slovensko, a jeden na Národní univerzitě pro veřejnou službu v Budapešti, Fakultě státovědy a mezinárodních vztahů, Maďarsko. Jeden pracovník působí ve vedení Vysoké školy finanční a správní, a. s., Praha.

Na institucionální bázi pokračovalo řešení projektů ve spolupráci s vysokými školami. V roce 2022 bylo ukončeno řešení projektu *Etika provozu autonomních vozidel* podporovaného Technologickou agenturou ČR v rámci programu ÉTA, který byl řešen ve spolupráci s Filosofickým ústavem AV ČR, Přírodovědeckou fakultou UK a Teologickou fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (řešitel D. Černý). Dále bylo ukončeno řešení programového projektu *Rozhodování o zdravotní péči v závěru života* podporovaného Technologickou agenturou ČR a řešeného ve spolupráci s Lékařskou fakultou Masarykovy univerzity v Brně (spoluřešitel T. Doležal), programového projektu *Průzkum a edukace občanů České republiky v oblasti biometrie* rovněž podporovaného Technologickou agenturou ČR, který byl řešen ve spolupráci s Fakultou informačních technologií Vysokého učení technického v Brně a s Fakultou sociálních studií Masarykovy univerzity (spoluřešitel J. Matejka). Ukončen byl také projekt *Možnosti reakce na závažné infekční nemoci v právu EU: kritická analýza a doporučení ve světle pandemie COVID-19*, na jehož řešení se podílela Právnická fakulta Univerzity Karlovy (řešitel J. Malíř).

Pokračovaly projekty (zahájené v roce 2021) *Umělá inteligence, média a právo* (řešitelka

A. Solarczyk Krausová), na jehož řešení se podílí Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy a Fakulta aplikovaných věd Západočeské univerzity v Plzni a *Elektronické důkazy v trestním řízení* (spoluřešitel J. Matejka) podporovaný Ministerstvem vnitra, na jehož řešení se podílí Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Právnická fakulta Univerzity Karlovy, Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií Vysokého učení technického v Brně a Fakulta informatiky Masarykovy univerzity.

Nově započalo řešení projektu *AISEE – AI Softwarový expertní vyhledávač pro videa a fotografie*, na jehož řešení se podílejí Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, Fakulta elektrotechnická ČVUT v Praze a Fakulta informačních technologií VUT v Brně a projektu *Podpora lidských práv v digitální době: zvyšování povědomí a standardů novinářské práce v oblasti dopadu moderních technologií na lidská práva* ve spolupráci s Iuridicum Remedium, z. s., Prague Center for Media Skills a Fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy (spoluřešitelkou obou projektů je A. Solarczyk Krausová). Zahájeno bylo také řešení projektu *Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemoci a systémových rizik* (SYRI), jehož hlavním řešitelem je Masarykova univerzita a na řešení se podílí také Univerzita Karlova a několik ústavů AV ČR (spoluřešitelé M. Šejvl a T. Doležal). Započalo také řešení projektu *Climate Change Law in Europe* ve spolupráci s Hasselt University, Ghent University, University of Antwerp, University of Copenhagen, University of Eastern Finland, a University of Strathclyde Law School s dobou řešení 2022–2027 (spoluřešitelka H. Müllerová).

Institucionalizovaný charakter má spolupráce ÚSP s Právnickou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košicích. Rámcová smlouva o spolupráci předpokládá výměnu vědeckých informací mezi oběma stranami, realizaci společných vědeckých projektů, zejména pořádání vědeckých akcí, a vzájemnou podporu při zvyšování vědecké kvalifikace pracovníků obou institucí. Jeden pracovník je členem Rady pre vnútorné hodnotenie kvality Trnavskej univerzity v Trnave.

Institucionální charakter má rovněž realizace společného doktorského studijního programu na základě smlouvy o spolupráci s Právnickou fakultou Masarykovy Univerzity. Smlouva mj. předpokládá účast pracovníků ÚSP na pedagogické činnosti fakulty, aktivity vedoucí ke zvyšování odborné a pedagogické kvalifikace pracovníků obou institucí, spolupráci při výchově doktorandů, podávání

společných grantových projektů, účast akademických pracovníků fakulty na výzkumných aktivitách ústavu, spolupráci při řešení projektů, akreditaci společných doktorských studijních programů a výhledově vytvoření společného výzkumného pracoviště. Doktorský studijní program se konkrétně zaměřuje na interdisciplinární studium práva v národním, nadnárodním a mezinárodním kontextu a buduje 4 doktorské studijní programy, které na národní úrovni chyběly. Cílem společného doktorského studia je vzdělávání nové generace výzkumných pracovníků schopných podílet se na výzkumu na evropské úrovni, jakož i i vzdělávání špičkových odborníků pro potřeby praxe (zejména se zaměřením na užší specializaci ve vybraných oblastech práva s mezinárodní působností). Doktorský studijní program byl akreditován v roce 2019 a je realizován v plánovaném rozsahu.

V roce 2022 se rovněž pracovníci ÚSP účastnili programu Akademie věd ČR *Otevřená věda*, jehož cílem je zapojit středoškolské studenty do praktického výzkumu na pracovištích AV ČR, umožnit jim získat zkušenosti z vědecké praxe, motivovat je k vysokoškolskému studiu ve vědních oblastech. Pracovníci ÚSP vedli v rámci tohoto programu stáže pro středoškolské studenty na témata z oblasti etiky a právních dějin. Skupina stážistů vedená J. Koberem byla již počtvrté oceněna na konferenci *Otevřená věda*. Vedle toho J. Drápal přednesl přednášku pro studenty Gymnázia v Mimoni a na Střední průmyslové škole sdělovací techniky.

9. Spolupráce s veřejným a soukromým sektorem

Kromě spolupráce s vysokými školami spolupracuje ÚSP rovněž s dalšími institucemi veřejného sektoru, včetně orgánů veřejné moci. Členství a činnost v těchto orgánech poskytuje příležitost k přenášení výsledků právního výzkumu do aplikační praxe a legislativy.

Řada pracovníků ÚSP stejně jako v předchozích letech působila v roce 2022 jako členové poradních orgánů různých orgánů veřejné moci, např. Legislativní rady vlády a komisí Legislativní rady vlády a rozkladových komisí ministerstev a jiných ústředních správních úřadů. Konkrétně z rozkladových komisí lze jmenovat rozkladovou komisi Úřadu pro ochranu osobních údajů, rozkladovou komisi Vojenské zdravotní pojišťovny ČR, rozkladovou

komisi Českého báňského úřadu, rozkladovou komisi Ministerstva průmyslu a obchodu pro věci licenční správy, rozkladovou komisi Ministerstva financí pro věci daní a poplatků, rozkladovou komisi Ministerstva dopravy – senát pro přestupkovou agendu, rozkladovou komisi ÚOHS na úseku ochrany hospodářské soutěže a rozkladovou komisi Národního bezpečnostního úřadu.

Jednotliví pracovníci ústavu jsou členy těchto veřejných orgánů: pracovní skupina pro trestní politiku Rady vlády ČR pro lidská práva, pracovní skupina pro lidská práva a moderní technologie Rady vlády ČR pro lidská práva, výbor proti mučení a jinému nelidskému, krutému, ponižujícímu zacházení a trestání Rady vlády ČR pro lidská práva, výbor pro umělou inteligenci Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, výbor pro bezpečnost a komise pro prevenci kriminality Magistrátu hlavního města Prahy, pracovní skupina pro trestní politiku, komise pro novelizaci ZOK a komise pro přípravu transpozice směrnice o preventivních restrukturalizacích Ministerstva spravedlnosti, Arbitrážní komise Českého svazu ledního hokeje, Národní rozhodčí soud pro sport Národní sportovní agentury, pracovní skupina Ministerstva dopravy pro vybrané legislativní otázky a etická komise Ministerstva dopravy (Etická komise pro posuzování otázek spojených s provozem automatizovaných a autonomních vozidel v podmínkách ČR) a Ministerstva zdravotnictví, Platforma pro umělou inteligenci Svazu průmyslu a dopravy. Pracovníci rovněž působí ve vědeckých radách jednotlivých resortů, např. vědecká rada Ministerstva práce a sociálních věcí nebo Ministerstva životního prostředí.

Individuální odborná spolupráce probíhala v rámci aktivit Kolegia pro občanské právo při ÚSP s Ministerstvem spravedlnosti a v rámci aktivit CLASS probíhala Příprava vzájemné spolupráce s Ministerstva pro místní rozvoj, konkrétně záměru zpracování studie k územnímu plánování a obnovitelným zdrojům energie.

V rámci Akademie věd ČR se v roce 2022 podíleli pracovníci ÚSP na činnosti řady pomocných orgánů Akademické rady AV ČR, konkrétně to byly Rada pro využívání duševního vlastnictví, Komise pro energetiku, Rada pro podporu účasti AV ČR na evropské integraci výzkumu a vývoje AV ČR, Komise pro životní prostředí AV ČR, Majetková komise AV ČR, Dotační skupina, Komise pro spolupráci s vědeckými společnostmi AV ČR, Komise pro rovné příležitosti AV ČR, Ekonomická rada AV ČR, Komise pro regionální spolupráci AV ČR, Archeologická

42 evaluační komise AV ČR, Kolegium popularizátorů a pracovníků PR AV ČR a Komise pro etiku vědecké práce při Vědecké radě AV ČR.

ÚSP se dále podílel na realizaci a naplňování dílčích etap Národní strategie umělé inteligence v České republice (NAIS), která stanoví rámec cílů a nástrojů pro podporu rozvoje umělé inteligence v soukromé sféře i veřejné správě a zapojení České republiky na mezinárodní úrovni, k níž se Česká republika zavázala v Deklaraci o spolupráci v oblasti AI ze dne 10. dubna 2018. NAIS zpracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR a byla schválena usnesením vlády ČR ze dne 6. 5. 2019 č. 314. Pracovníci ÚSP působila rovněž v rámci expertní platformy AI Observatory and Forum (AIO&F), která byla založena v souladu a na základě NAIS, jejím cílem je přispívat k vytváření příznivého sociálního a právního prostředí pro výzkum, vývoj a využívání přínosné a odpovědné umělé inteligence. AIO&F plní důležitou roli při navrhování vhodných řešení a modelů AI, které mají zajistit etický přístup k AI i právní jistotu, spravedlnost, bezpečnost a ochranu demokracie ve společnosti.

Dva pracovníci ústavu spolupracovali se Sdružením praktických lékařů ČR, Sdružením praktických lékařů ČR pro děti a dorost, Českou stomatologickou komorou a s Institutem pro postgraduální vzdělávání ve zdravotnictví v oblasti medicínského práva a bioetiky. Zejména pro zdravotní personál byla určena konference *Racionální přístupy ke covid-19 napříč disciplínami*, která se zaměřila na problematiku pandemie onemocnění covid-19 z pohledu celé řady disciplín, od medicíny, biologie, skrze matematiku až po etiku. Konferenci pořádalo *Centrum Karla Čapka pro studium hodnot ve vědě a technice* dne 8. 3. 2022 a registrovalo se na ni několik tisíc účastníků.

Pracovníci ÚSP působili v roce 2022 rovněž v hodnotících orgánech a panelech státních institucí nebo vypracovávají posudky pro grantové agentury. Jeden pracovník je členem hodnotícího panelu P 408 (právní vědy a politologie) Grantové agentury České republiky a v roce 2022 zastával funkci místopředsedy panelu, jedna pracovnice je členkou odborného orgánu hodnotitelů Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace v rámci hodnocení výzkumné činnosti podle Metodiky 2017+, jeden pracovník je hodnotitelem Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství v oboru Právo, jeden členem komise pro konání advokátních zkoušek České advokátní komory a dva pracovníci jsou členy hodnotícího panelu (humanitní vědy) programu ÉTA a jeden

pracovník je hodnotitelem projektů Agentúry na podporu výskumu a vývoja SR.

Významnou součástí spolupráce s veřejným sektorem je vzdělávací a přednášková činnost pracovníků ÚSP. V průběhu roku 2022 uskutečnili výzkumní pracovníci např. přednášky a školení pro Sdružení praktických lékařů, Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost, Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, přednášky v rámci Justiční akademie pro soudce, soudní čekatele a soudní asistenty. RLC ÚSP uspořádal přednášku S. Kramáře a M. Hálové na téma *Problémy právní úpravy kontroly v zákoně o finanční kontrole* na konferenci společnosti DYNATECH, konané za účasti institucí veřejné správy nazvané *Efektivní řízení územních samosprávných celků a jejich organizací (automatizace a umělá inteligence)* a přednášky (uskutečněné postupně 3x) pro vedení a zaměstnance Kanceláře AV ČR o právním postavení, úkolech a působnosti interního auditu v Akademii věd ČR. Pro Českou advokátní komoru přednášel jeden pracovník na Sjezdu českých právníků 5. května 2022 na téma *Profesní odpovědnost advokáta na příkladu rozhodnutí Nejvyššího soudu* a na konferenci *Právo a praxe* 19. října 2022 na téma *Aktuální judikatura vysokých soudů k věcným právům*.

Další formou spolupráce ÚSP s veřejným i se soukromým sektorem byla v roce 2022 vlastní expertní činnost. Výstupy této činnosti jsou odborná stanoviska, která mají doktrinární povahu a nejsou právně závazná, nicméně poskytují žadatelům odborný názor na řešení určitých otázek a záležitostí, z něhož mohou vycházet při aplikaci pozitivního práva. Tato činnost má současně také nesporný vědecký přínos, neboť předmětem stanovisek a expertíz jsou zpravidla obecné právní otázky, které často ukazují na obecnější problémy práva v České republice a jeho realizace. V roce 2022 byla v ÚSP vyhotovena celkem 2 stanoviska pro žadatele z oblasti veřejného i soukromého práva k otázkám možnosti vzniku nadačního subjektu při České filharmonii a přehledu současné právní úpravy pro mapování limitů a rizik pro adaptaci na změnu klimatu v oblasti (využívání) zemědělské (půdy) krajiny.

Spolupráci s veřejným sektorem realizuje ÚSP i v rámci řešení projektů Strategie AV21, a to v souladu s posláním této strategie, které vyjadřuje motto Špičkový výzkum ve veřejném zájmu. Tři pracovníci jsou rovněž členy nebo předsedy dozorčích rad několika pracovišť Akademie věd ČR.

Při ÚSP rovněž působí komise pro vědecký titul „doktor věd“ v oboru právní vědy při Grémium pro vědecký titul Vědecké rady AV ČR.

10. Vědecké společnosti a spolupráce s jinými odbornými společnostmi

V roce 2022 poskytoval ÚSP zázemí několika vědeckým společnostem, na jejichž fungování se podílejí výzkumní pracovníci ústavu. Jde o Českou společnost pro mezinárodní právo, Český národní komitét Mezinárodní akademie srovnávacího práva (International Academy of Comparative Law), Český národní komitét Mezinárodního sdružení právních věd (International Association of Legal Science, IALS), Českou společnost pro právo životního prostředí a Společnost pro právo informačních technologií.

Pracovníci ÚSP jsou rovněž členy dalších vědeckých a odborných společností, jakož i členy jejich orgánů. Ze zahraničních lze uvést Evropskou společnost pro kriminologii (European Society of Criminology), Mezinárodní společnost pro studie islámského práva (International Society for Islamic Legal Studies), Společnost pro arabské a islámské právo (Gesellschaft für Arabisches und Islamisches Recht), síť expertů v oblasti umělé inteligence ONE AI, International Association for Artificial Intelligence and Law a také Steering Committee Czech Women in AI, International Union for Conservation of Nature (IUCN) – World Commission on Environmental Law – Climate Change Law Specialist Group, Evropský právní ústav (European Law Institute – Third Party Funding of Litigation), Evropské fórum práva životního prostředí (European Environmental Law Forum), globální síť The Global Network for Human Rights and the Environment, Peer Review Network of Global Climate Litigation, Global Partnership in AI – Working Group on Data Governance, IUCN World Commission on Environmental Law, Climate Change Law Specialist Group, mezinárodní asociaci International Association for Computing and Philosophy, americkou asociaci American Philosophical Association, Mezinárodní akademii srovnávacího práva (International Academy of Comparative Law), Mezinárodní institut pro sjednocení soukromého práva (UNIDROIT), Heidelberger Gesellschaft für Ausländisches Öffentliches Recht und Völkerrecht,; z národních např. Českou společnost pro právo životního

prostředí, Českou společnost pro pracovní právo a právo sociálního zabezpečení, Českou společnost sportovního práva, Českou sociologickou společnost, Českou společnost pro mezinárodní právo, Evropskou společnost pro právní dějiny a Jednotu českých právníků. Jeden pracovník je rovněž členem řídicího výboru Francouzského ústavu pro výzkum ve společenských vědách (CEFRES).

11. Středisko vědeckých informací

Středisko vědeckých informací ÚSP (dále „SVI“) v souladu se svým statutem specializovaného informačního střediska, jehož primárním účelem je zabezpečovat infrastrukturu vědeckému výzkumu realizovanému v ÚSP, poskytovalo potřebné zázemí pro výzkumnou činnost pracovníků ÚSP. Svou činnost zaměřovalo především na zajišťování základních a specializovaných informačních potřeb pro institucionální výzkum i pro řešení grantových a jiných projektů výzkumných pracovníků. Současně SVI také plnilo funkci veřejné specializované knihovny pro odbornou veřejnost, která využívá především rešeršní činnost oddělení s následným poskytnutím primárních textů, využívat může též studovnu, kde je k dispozici základní právnícká literatura a aktuální ročníky časopisů, zájem je i o kopírovací služby a absenční výpůjčky.

V zásadě lze rok 2022 považovat za standardní, co se týče obsahu i rozsahu práce, a to navzdory tomu, že první polovina roku byla ještě poznamenána doznívající pandemií nemoci covid-19.

SVI se dělí na sekci Knihovna a sekci Databáze.

Knihovna

Fond knihovny zahrnuje základní právníckou literaturu ze všech oborů práva, jakož i literaturu z dalších souvisejících oborů, jako je politologie, sociologie, právní filozofie, historie, sociální problematika, informační technologie a nejnověji také etika, morálka, právní aspekty pandemie, ale i robotizace a umělé inteligence, dále globalizace, změny klimatu nebo digitalizace. Knižní fond byl průběžně doplňován jednak v závislosti na aktuálně řešených projektech, jednak s přihlédnutím k profilu fondu, tj. aby byla k dispozici základní právnícká literatura

44 v plné šíři a současně aby byly zahrnuty obory, ve kterých aktuálně probíhá výzkumná činnost pracovníků ústavu.

Fond je přístupný přes internet, a to nejen z webových stránek ústavu, ale i prostřednictvím Souborného katalogu ČR, starší literatura, získaná do roku 1989, je k dispozici na webových stránkách knihovny v naskenované podobě a je možno v ní vyhledávat podle autorů a názvů knih. Fond knihovny obsahuje okolo 43 000 svazků, v roce 2022 se rostl o 691 publikací, z toho 214 zahraničních.

V roce 2022 knihovna odebírala nebo získávala výměnou či darem celkem 43 titulů časopisů, z toho 37 tuzemských a 6 tištěných zahraničních. K redukci zahraničních časopisů bylo přistoupeno jednak z důvodu vysoké ceny a jednak z důvodu možnosti přístupu do jejich elektronické verze, které jsou k dispozici buď přímo z ÚSP nebo v rámci přístupu do databází, které nakupuje Knihovna AV ČR pro pracoviště Akademie věd ČR, event. také z jiných zdrojů poskytovaných formou open acces.

Knihovna je díky své účasti v Souborném katalogu ČR hojně využívaná v rámci meziknihovní výpůjční služby, a to především státními vědeckými knihovnami, které nemají zastoupenou právníkovou literaturu ve svém fondu v takovém rozsahu, jako knihovna ÚSP, ale i městskými knihovnami z celé republiky.

Databáze

Pracovníci ÚSP mají pro svou výzkumnou činnost k dispozici zahraniční databáze HeinOnline a Ebrary, vybrané zahraniční on-line časopisy z databází Dalloz a Kluwer Law a kompletní soubor právnických titulů databáze Oxford Journal-Law. České právnícké časopisy jsou již od roku 1993 zpracovávány v článkové bibliografické databázi CLAN, ve které se excerpuje celkem 21 titulů. Ke konci roku 2022 obsahoval CLAN 43 908 záznamů, v roce 2022 bylo vloženo 945 nových záznamů. Databáze je využívána k rešeršim nejen pro ústavní, ale především pro mimoústavní uživatele knihovny. Databáze ASEP, ve které se eviduje publikační činnost pracovníků pracovišť AV ČR, obsahovala ke konci roku 2022 celkem 3 735 záznamů o výsledcích pracovníků ÚSP. V databázi CIT, v níž jsou vedeny údaje o citacích publikací pracovníků ÚSP, bylo ke konci roku 2022 evidováno celkem 2 359 záznamů, z nichž bylo v roce 2022 přidáno 358 záznamů.

Od roku 2017 je pod doménou npd.cz zpřístupněno rozhraní databáze projektu „Národní právní dědictví“ řešeného v rámci projektu podpořeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci programu NAKI II.

12. Popularizační činnost

Popularizační aktivity jsou zaměřeny na širší odbornou i laickou veřejnost, která se jejich prostřednictvím může seznámit s výzkumem realizovaným v ÚSP a s jeho výsledky.

V listopadu roku 2022 se ÚSP tradičně zúčastnil do festivalu *Týden Akademie věd ČR (dříve Týden vědy a techniky)* pořádaného AV ČR. V rámci programu přednesla Eva Fialová přednášku na téma *Autonomní vozidla a odpovědnost za jejich provoz* (31. října) a výzkumné pracovnice CLASS H. Müllerová, M. Feigerlová a E. Balounová přednášku na téma *Klimatické žaloby* (2. listopadu).

Expertní stanovisko Akademie věd ČR v edici AVEx k problematice spravedlivé transformace z právního pohledu připravil tandem Hana Müllerová a Adam Novák pod názvem *PŘECHOD K NÍZKOUHLÍKOVÉ EKONOMICE SPRAVEDLIVĚ: Co, kde a jak z pohledu práva*.

Svého druhu popularizační byla key-note přednáška Hany Müllerové při příležitosti předání ceny za komunikaci změny klimatu 30. listopadu v Informačním centru OSN v Praze a Učené společnosti České republiky.

Stále více se v popularizaci vědy prosazuje forma **odborných podcastů**. Hana Müllerová hostovala 22. června v podcastu Českého rozhlasu *Vinohradská 12* s titulem *Česku chybí ministerstvo pro klima. Boj proti změně musíme koordinovat, vybízí expertka*. Hlavním tématem rozhovoru byl výsledek prvoinstančního soudního řízení ve věci první české klimatické žaloby, rozhodnutý 15. 6. 2022 Městským soudem v Praze, z velké části ve prospěch žalobců. Tomáš Sobek mluvil v podcastu pro americký časopis *Telos* na téma *Tolerance as Suppressed Disapproval*. David Černý poskytl rozhovor pro Blesk Podcast: *Putin je v nespravedlivé válce, myslí si etik. NATO by nemělo na Ukrajině válčit*. Petr Agha poskytl rozhovor pro podcast Akademie věd ČR *Věda na dosah* s tématem *Manželství pro všechny? S Petrem Aghou o drolicí se tradicí, emocích místo faktů a kritice lidských práv*. Věnuje se otázkám: Co mohou do diskuze přinést společenští vědci? Mělo by právo reagovat

na vývoj společnosti, nebo ji naopak konzervovat? Je česká společnost tolerantní a otevřená ochraně všech menšin? A proč u nás není obvyklé vnímat lidská práva kriticky?

Projekt *Zdravé auto* zahájil v roce 2022 edukační kampaň *Uzdrav příšerku*. Byly spuštěny webové stránky a také anketa včetně videí. Rovněž byl vytvořen street art objekt „auto-příšerka“ ve spolupráci se SOŠ uměleckořemeslnou a AVU. Např. dne 20. 10. 2022 proběhl den diagnostického měření vozidel za účasti expertů z CARES, Horizon 2020.

Svou roli v popularizaci výzkumné činnosti ÚSP hrají mediální vystoupení pracovníků ÚSP. Dne 8. června 2022 proběhla na ČT 24 diskuse na téma možnosti uzákonění manželství pro lidi stejného pohlaví v souvislosti s novelou občanského zákoníku, ve které vysloužil také Petr Agha. Jakub Drápal vystoupil 2. září v Českém rozhlase Plus o výzkumu o vlivu rozhodnutí ÚS na rozhodovací praxi obecných soudů a na toto téma také natočil v srpnu 2022 propagační video Akademie věd ČR. David Černý se vyjadřoval k válce na Ukrajině pro několik novin. Rozhovor poskytl 3. března slovenskému Denníku N, který vyšel pod názvem *Čo je viac, právo mať deti alebo boj s klimatickou krízou? Odpovedá etik David Černý*.

Popularizaci výzkumné činnosti ÚSP sloužily popularizační publikace a články a rozhovory pracovníků ÚSP v tisku nebo jejich elektronické podobě. Například Haně Müllerové uveřejnil server iDnes 6. července článek *Snižte emise. Hned, nařídil soud. Verdikt může změnit i energetickou koncepci* nebo Ekolist 16. března článek *Rozvoj odolný vůči klimatické změně: zamyšlení nad druhou částí Šesté hodnotící zprávy IPCC*, 15. dubna článek *Případ Sharma – neúspěch klimatické litigace v Austrálii*, 22. června článek *První česká klimatická žaloba z velké části uspěla* a 9. prosince rozhovor *Mezinárodní klimatické právo je zoufale pomalé a zatím málo účinné. Je to ale jediný civilizovaný nástroj, který máme*. V Ekolistu také publikovala Kamila Balounová článek *Výbor OSN pro lidská práva přitvrzuje: Neprovedením včasných adaptačních opatření na změnu klimatu byla porušena lidská práva* a Tereza Snopková svůj komentář k vývoji legislativy *Samé jádro aneb na klimatický zákon stále čekáme*.

Davidu Černému uveřejnil server iHned článek *Covid-19 je zlý, to ano. Ale čelíme horší věci, pandemii špatného myšlení*. Dále časopis *Věda* a výzkum v č. 1/2022 uveřejnil rozhovor *Když se špatné myšlení děje dobrým lidem. S Davidem*

Černým o špatném myšlení. Pro MF Dnes publikoval 6. března článek *Sedm podmínek pro vstup do války a jakou vede Putin*. Petr Agha otiskl v Reflexu své popularizační články *Pro a proti: Bitva o smysl manželství. Bude pro všechny?*, v příloze novin *Salon Putin jako užitečný idiot Západu. Rozhovor s filosofem Borisem Budenem* a v časopise A2 článek na téma *Možnosti míru v nedokonalém světě. S Wolfgangem Streeckem o době po válce*. Vojenu Güttlerovi vyšel pak 17. března článek v Lidových novinách pod titulkem *Spojené státy se musí probudit, dokud je čas*. Jakub Drápal spolu s V. Bílkovou z PF UK pak publikoval v časopise Respekt článek o tom, nakolik a jak bychom měli kriminalizovat schvalování ruské agrese na Ukrajině s názvem *Agrese hodná odsouzení, ale nikoli českým trestním právem*.

Tradiční formou popularizace jsou i vystoupení pracovníků ÚSP na různých veřejných akcích. Příkladem lze uvést přednášku Evy Fialové *Algoritmy, ochrana soukromí a osobní údaje* přednesenou 24. října na Odborném fóru na Ústavu informačních studií a knihovnictví, kde vystupují odborníci a expertky z oblasti informační vědy, knihoven, technologií a nových médií. Eva Balounová přednášela na workshopu *Gender a klimatická změna*, který pořádala NGO Konsent 25. listopadu v Kampusu Hyberská. David Černý měl přednášku na téma *Spravedlivá válka a roboti* 11. listopadu v Science Café v Českých Budějovicích.

Moderní formou popularizace výzkumných pracovníků jsou příspěvky na facebooku ÚSP a příspěvky pro blogy, například Moniky Feigerlové *Jaký má Zelená taxonomie EU dopad na obchodní společnost a jak napomáhá přechodu na klimaticky neutrální hospodářství?* nebo *The Czech government considers EU taxonomy conditions for nuclear and gas too* či *Problematická reforma Dohody k energetické chartě nezajistí klimatické cíle* a *The modernized Energy Charter Treaty does not address climate emergency* nebo komentáře k aktuálnímu dění publikované na webových stránkách CLASS. CLASS rovněž na webových stránkách publikuje pravidelně Newsletter, který v roce 2022 vyšel 4x (I.–IV.) a odborné názory svých členů na aktuální témata, např. Adama Nováka *Přijetí mezinárodní úmluvy k omezení tzv. novel entities*

V roce 2022 byla udělena Alžbětě Solarczyk Krausové *Cena Miloslava Petruska za prezentaci 2021* a cena *Deloitte Legal Disruptor 2022*. A. Solarczyk Krausová byla jednou z pěti laureátů druhého ročníku ocenění pro právní inovátory Deloitte Legal Disruptors Awards a byla oceněna za inovace v oblasti právních aspektů umělé inteligence, robotiky, brain-computer interfaces a propojování technologií s organickým životem.

Jakubu Drápalovi předalo nakladatelství Wolters Kluwer *Cenu pro autora roku*.

Petr Tégl získal *Cena Václava Mandáka* za nejlepší původní článek publikovaný v tištěné verzi Bulletinu advokacie v roce 2021 za dílo TÉGL, P. Sporné otázky výhrady přednostního pořadí limitovaného věcného práva zapisovaného do veřejného seznamu. Studie k § 982 odst. 2 občanského zákoníku. 1. část. Bulletin advokacie, 2021, č. 11, s. 25–33; 2. část. Bulletin advokacie, 2021, č. 12, s. 22–28. Cena byla dne 27. 5. 2022 udělena redakční radou Bulletinu advokacie.

Čestnou oborovou medaili Karla Engliše za zásluhy v sociálních a ekonomických vědách obdržel prof. JUDr. PhDr. Michal Tomášek, DrSc., proděkan Právnické fakulty UK a předseda redakční rady časopisu TLQ, vydávaného Ústavem státu a práva AV ČR.

Martin Štefko obhájil titul doktor věd (ve zkratce DSc.) udělovaný Akademií věd ČR.

Jan Kober získal 3. místo za lektorství v *Otevřené vědě – studentská stáž*.

Časopis Právník v červnu 2022 získal třetí místo v anketě o *Prestížní cenu pro nejlepší právníkový časopis 2022*. Cenu uděluje společnost *Karlovarské právníkové dny* na základě hlasování odborné veřejnosti.

Epizoda Petra Aghy na téma *Manželství pro všechny? O právu a drolící se tradici* podcastu *Věda na dosah* byla nominována na Novinářskou cenu v kategorii audiovizuální žurnalistiky (nejlepší rozhovor).

4 — Hodnocení další a jiné činnosti

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.,
neprováděl v roce 2022 další
ani jinou činnost.

5 — Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

V roce 2022 nebyla uložena žádná opatření
k odstranění nedostatků v hospodaření
Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.

V roce 2022 nebyly v hospodaření
Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.,
zjištěny žádné nedostatky.

6 — Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

Rozpočet Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., je dlouhodobě růstový, stabilní a je vždy rozvrhován jako vyrovnaný. Vedení ÚSP bude kromě institucionální podpory od zřizovatele i nadále usilovat o získání veřejných podpor v podobě grantů od různých poskytovatelů (zejména TA ČR, GA ČR a MPSV), jakož i dalších podpor v rámci prostředků rozpočtové kapitoly AV ČR. Vlastní činností se předpokládá, že ÚSP bude nadále získávat výnosy z vydávání periodických publikací, neperiodických publikací, souvisejících licenčních poplatků a pronájmu nebytových prostor.

V roce 2022 byl rezervní fond navýšen o 375 400,42 Kč, a to z důvodu převodu kladného hospodářského výsledku z roku 2021. Konečný stav rezervního fondu k 31. 12. 2022 byl 3 042 859,97 Kč.

7 — Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

Institucionální podpora Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., byla zřizovatelem v roce 2022 navýšena jednak za účelem podpory excelence (podpora výzkumných pracovišť) a jednak o kompenzaci zvýšených cen energií.

Zvýšené úsilí bude věnováno prohloubení vědecké výchovy a rozvoji interdisciplinárních témat vytvářejících synergické efekty spolupráce s veřejnými vysokými školami, zejména naplnění a realizaci akreditovaných interdisciplinárních společných doktorských studijních programů. Vědecká činnost v roce 2023 bude pokračovat v souladu s vědeckou koncepcí Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.

8 — Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i., již od minulého roku v oblasti ochrany životního prostředí rozšiřuje své aktivity nad rámec stávajících (třídění odpadů). Zaměření se na tuto tematiku bylo iniciováno započítím práce na novém projektu *Právo ochrany klimatu* a zahájením fungování nové výzkumné jednotky, která ho vede – *Centra pro klimatické právo a udržitelnost* (CLASS). Tato jednotka si vzhledem k řešeným environmentálním a klimatickým tématům pilotně v rámci ÚSP vytýčila pro svou vlastní práci cíle v oblasti udržitelnosti. Zkušenosti s jejich naplňováním ÚSP vyhodnocuje a zvažuje podobu jejich posilování a případného rozšiřování na další týmy. Jde např. o cíle v oblastech pracovních cest (širší využívání online komunikace, přednost využívání železniční dopravy, omezování cest automobilem a letadlem jen na nezbytně nutné minimum), práce se zdroji a s publikacemi (preference elektronických forem před tištěnými) nebo pro provoz pracoviště (výběr úspornějších spotřebičů). Od r. 2021 se tým CLASS prostřednictvím jedné ze svých členek podílí na činnosti konzultačního panelu *Climate sustainable academia* v rámci organizace ALLEA (All European Academies). Panel se věnuje otázce, jak omezit uhlíkovou stopu vědců v akademické sféře.

9 — Aktivity v oblasti pracovníprávních vztahů

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i., zaměstnával k 31. 12. 2022 celkem 61 zaměstnanců, z toho 57 s vysokoškolským vzděláním. Z celkového počtu zaměstnanců bylo 45 výzkumných pracovníků.

Počet zaměstnanců přepočtený na plné pracovní úvazky k 31. 12. 2022 činil 46,74.

Průměrný výdělek (za období leden až prosinec) roku 2022 byl ve výši 46 979 Kč.

V průběhu roku 2022 bylo přijato 7 nových zaměstnanců, pracovní poměr skončil 7 zaměstnancům.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i., umožňuje svým zaměstnancům zvyšování kvalifikace účastí na odborných školeních a v externím studiu. Dbá v této souvislosti mj. o prohlubování jazykových znalostí svých zaměstnanců, a to zejména prostřednictvím jazykových kurzů organizovaných na půdě Akademie věd ČR. Doktorandi mohou navštěvovat Kurzy základů vědecké práce pořádané Akademií věd ČR. V roce 2022 byl přijat Plán genderové rovnosti (GEP).

Členění výzkumných pracovníků podle věku a pohlaví (stav k 31. 12. 2022 fyzické osoby)

Věk	Muži	Ženy	Celkem
do 40 let	5	10	15
41–50 let	18	12	30
51–60 let	2	1	3
víc než 60 let	8	3	11
Celkem	33	26	59

Počet ostatních vysokoškolsky vzdělaných pracovníků (stav k 31. 12. 2022 fyzické osoby)

	Třída	Muži	Ženy	Celkem
Odborný pracovník výzkumu a vývoje	201	0	0	0
Doktorand	202	3	4	7
Celkem		3	4	7

Počet ostatních pracovníků (stav k 31. 12. 2022 fyzické osoby)

	Třída	Muži	Ženy	Celkem
Odborný pracovník s VŠ	300	1	4	5
Odborný pracovník se SŠ, VOŠ	400	1	2	3
Odborný pracovník VaV SŠ, VOŠ	500	0	0	0
THP pracovník	700	1	8	9
Dělník	800	1	0	1
Provozní pracovník	900	0	0	0
Celkem		4	14	18

10 — Poskytování Informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím¹

- a — počet podaných žádostí o informace: 1
- b — počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 0
- c — počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0
- d — popis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudním řízením o právech a povinnostech podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: v roce 2020 neproběhlo soudní řízení ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a nevznikly proto žádné náklady,
- e — výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: 0
- f — počet stížností podaných podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 0
- g — další informace vztahující se k uplatňování zákona o svobodném přístupu k informacím: 0

¹ — Údaje požadované podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

JUDr. Ján Matejka, Ph.D.
ředitel

OPRAVENÝ VÝSTUP
ANOTOVANÉ KÓPIJÍ
Městský soud v Praze
Městský soud v Praze
Městský soud v Praze

Přílohou této výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu.

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

o ověření účetní závěrky sestavené k 31.12.2022

v organizaci

Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i.

25. května 2023

ÚVODNÍ ÚDAJE

Subjekt, u něhož bylo provedeno ověření

Organizace: Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i.
Adresa: Národní 117/18, Praha 1, 116 00, Česká republika
IČ: 683 78 122
Předmět činnosti:

- vědecký výzkum v oblasti práva a právní informatiky.

Příjemce zprávy

dozorčí rada

Předmět ověřování

účetní závěrka sestavená k 31.12.2022 za účetní období 1.1.2022 – 31.12.2022

Termín provedení auditu

průběžný: 26.9.2022 – 5.10.2022
finální: 30.3.2023 – 25.5.2023

Ověření provedl a zprávu auditora zpracoval

22HLAV s.r.o.
Všebořická 82/2, Ústí nad Labem
evidenční č. KAČR 277
člen mezinárodní asociace nezávislých profesionálních firem
MSI Global Alliance, Legal & Accounting Firms

odpovědný auditor: Ing. Kamila Neradová, evidenční č. KAČR 2091

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

určena dozorčí radě organizace Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i.

Zpráva o ověření účetní závěrky

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky organizace Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i. (dále také „Organizace“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2022, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2022 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Organizaci jsou uvedeny v bodě A. přílohy této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka **podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv organizace Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i. k 31.12.2022 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31.12.2022** v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA), případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Organizaci nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá [statutární orgán] Organizace.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámit se s ostatními informacemi a posoudit, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tedy zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobitelné ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Ostatní informace jsme do data naší zprávy neobdrželi, a proto se k nim nevyjadřujeme. Pokud po seznámení s nimi usoudíme, že obsahují významnou (materiální) nesprávnost, jsme povinni předat tuto informaci osobám pověřeným správou a řízením účetní jednotky.

Odpovědnost ředitele a dozorčí rady Organizace za účetní závěrku

Ředitel Organizace odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je ředitel Organizace povinen posoudit, zda je Organizace schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy ředitel plánuje zrušení Organizace nebo ukončení její činnosti, respektive kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Za dohled nad procesem účetního výkaznictví v Organizaci odpovídá dozorčí rada.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol ředitelem.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Organizace relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti ředitel Organizace uvedl v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky ředitelem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Organizace nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Organizace nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Organizace ztratí schopnost nepřetržitě trvat.

- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naši povinností je informovat ředitele a dozorčí radu mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

22HLAV s.r.o.
 člen mezinárodní asociace nezávislých profesionálních firem
 MSI Global Alliance, Legal & Accounting Firms
 Všebořická 82/2, 400 01 Ústí nad Labem
 evidenční č. KAČR 277

V Praze, dne 25. května 2023

Digitally signed by Ing. Kamila Neradová
 DN: cn=Ing. Kamila Neradová, o=22HLAV s.r.o., ou=9, cn=Ing. Kamila Neradová, sn=Neradová, g=Kamila, serialNumber=P724597
 Reason: I am the author of this document
 Location:
 Date: 2023.05.25 16:09:28+0200
 Foxit PDF Reader Version: 12.1.2

Ing. Kamila Neradová
 evidenční č. KAČR 2091

Nedílnou součástí této zprávy jsou následující přílohy:

- Rozvaha k 31.12.2022
- Výkaz zisku a ztráty za období 1.1.2022 – 31.12.2022
- Příloha v účetní závěrce za období 1.1.2022 – 31.12.2022

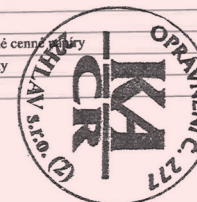
Rozvaha

Sestaveno k 31.12.2022
 (v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Zpracováno v souladu s
 vyhláškou č. 504/2002 Sb.
 ve znění pozdějších předpisů

IČO
68378122

Číslo	Název	Číslo řádku	Stav	
			k 01.01.2022	k 31.12.2022
A	A.Dlouhodobý majetek celkem	001	5 565	5 461
A.I	I.Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	002	1 841	1 871
A.I.1	1.Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	003		
A.I.2	2.Software	004	1 638	1 871
A.I.3	3.Ocenitelná práva	005		
A.I.4	4.Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	006		
A.I.5	5.Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	007		
A.I.6	6.Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	008	203	
A.I.7	7.Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	009		
A.II	II.Dlouhodobý hmotný majetek celkem	010	13 121	13 519
A.II.1	1.Pozemky	011	347	347
A.II.2	2.Umělecká díla, předměty a sbírky	012		
A.II.3	3.Stavby	013	9 152	9 152
A.II.4	4.Hmotné movité věci a jejich soubory	014	3 249	3 542
A.II.5	5.Pěstitelské celky trvalých porostů	015		
A.II.6	6.Dospělá zvířata a jejich skupiny	016		
A.II.7	7.Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	372	372
A.II.8	8.Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	018		
A.II.9	9.Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	019	2	107
A.II.10	10.Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	020		
A.III	III.Dlouhodobý finanční majetek celkem	021		
A.III.1	1.Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	022		
A.III.2	2.Podíly - podstatný vliv	023		
A.III.3	3.Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	024		
A.III.4	4.Zápůjčky organizačním složkám	025		
A.III.5	5.Ostatní dlouhodobé zápůjčky	026		
A.III.6	6.Ostatní dlouhodobý finanční majetek	027		
A.IV	IV.Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	028	-9 397	-9 930
A.IV.1	1.Oprávký k nehmot. výsl. výzkumu a vývoje	029		
A.IV.2	2.Oprávký k softwaru	030	-747	-859
A.IV.3	3.Oprávký k ocenitelným právům	031		
A.IV.4	4.Oprávký k DDNM	032		
A.IV.5	5.Oprávký k ostatnímu DNM	033		
A.IV.6	6.Oprávký ke stavbám	034	-5 755	-5 938
A.IV.7	7.Oprávký k sam. movitým věcem a souborům hm. mov. věci	035	-2 523	-2 762
A.IV.8	8.Oprávký k pěstitelským celkům trvalých porostů	036		
A.IV.9	9.Oprávký k zákl. stádu a tažným zvířatům	037		
A.IV.10	10.Oprávký k DDHM	038	-372	-372
A.IV.11	11.Oprávký k ostatnímu DHM	039		
B	B.Krátkodobý majetek celkem	040	30 895	30 885
B.I	I.Zásoby celkem	041	402	424
B.I.1	1.Materiál na skladě	042		
B.I.2	2.Materiál na cestě	043		
B.I.3	3.Nedokončená výroba	044	50	25
B.I.4	4.Polotovary vlastní výroby	045		
B.I.5	5.Výrobky	046	352	399
B.I.6	6.Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	047		
B.I.7	7.Zboží na skladě a v prodejnách	048		
B.I.8	8.Zboží na cestě	049		
B.I.9	9.Poskytnuté zálohy na zásoby	050		
B.II	II.Pohledávky celkem	051	19 322	18 496
B.II.1	1.Odběratelé	052	878	1 159
B.II.2	2.Směnky k inkasu	053		
B.II.3	3.Pohledávky za eskontované cenné papíry	054		
B.II.4	4.Poskytnuté provozní zálohy	055	254	418
B.II.5	5.Ostatní pohledávky	056		

Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i., Národní 18, 116 91 PRAHA 1, Česká republika

Rozvaha

Sestaveno k 31.12.2022
(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisůIČO
68378122

Číslo	Název	Položka	Číslo řádku	Stav	
				k 01.01.2022	k 31.12.2022
B.II.6	6.Pohledávky za zaměstnanci		057	4	1
B.II.7	7.Pohledávky za institucemi SZ a VZP		058		
B.II.8	8.Daň z příjmů		059		
B.II.9	9.Ostatní přímé daně		060		
B.II.10	10.Daň z přidané hodnoty		061		
B.II.11	11.Ostatní daně a poplatky		062		
B.II.12	12.Nároky na dotace a ost. zúčtování SR		063		
B.II.13	13.Nároky na dotace a ost. zúčtování ÚSC		064		
B.II.14	14.Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti		065		
B.II.15	15.Pohledávky za pevných termínovaných operací a opcí		066		
B.II.16	16.Pohledávky z vydaných dluhopisů		067		
B.II.17	17.Jiné pohledávky		068	539	485
B.II.18	18.Dohadné účty aktivní		069	18 020	16 765
B.II.19	19.Opravná položka k pohledávkám		070	-373	-331
B.III	III.Krátkodobý finanční majetek celkem		071	10 718	11 771
B.III.1	1.Peněžní prostředky v pokladně		072	0	4
B.III.2	2.Ceniny		073		
B.III.3	3.Peněžní prostředky na účtech		074	10 717	11 768
B.III.4	4.Majetkové cenné papíry k obchodování		075		
B.III.5	5.Dluhové cenné papíry k obchodování		076		
B.III.6	6.Ostatní cenné papíry		077		
B.III.7	7.Peníze na cestě		078		
B.IV	IV.Jiná aktiva celkem		079	454	194
B.IV.1	1.Náklady příštích období		080	412	194
B.IV.2	2.Příjmy příštích období		081	41	
	AKTIVA CELKEM		082	36 461	36 346

Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i., Národní 18, 116 91 PRAHA 1, Česká republika

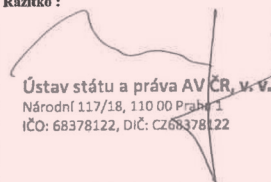

Rozvaha

Sestaveno k 31.12.2022
(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisůIČO
68378122

Číslo	Název	Položka	Číslo řádku	Stav	
				k 01.01.2022	k 31.12.2022
				12 264	13 475
A	A.Vlastní zdroje celkem		083		
A.I	I.Jmenní celkem		084	11 889	12 538
A.I.1	1.Vlastní jmění		085	5 565	5 461
A.I.2	2.Fondy		086	6 324	7 078
A.I.3	3.Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků		087		
A.II	II.Výsledek hospodaření celkem		088	375	937
A.II.1	1.Účet výsledku hospodaření		089		937
A.II.2	2.Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení		090	375	
A.II.3	3.Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let		091		
B	B.Cizí zdroje celkem		092	24 196	22 871
B.I	I.Rezervy celkem		093		
B.I.1	1.Rezervy		094		
B.II	II.Dlouhodobé závazky celkem		095		
B.II.1	1.Dlouhodobé úvěry		096		
B.II.2	2.Vydané dluhopisy		097		
B.II.3	3.Závazky z pronájmu		098		
B.II.4	4.Přijaté dlouhodobé zálohy		099		
B.II.5	5.Dlouhodobé směnky k úhradě		100		
B.II.6	6.Dohadné účty pasivní		101		
B.II.7	7.Ostatní dlouhodobé závazky		102		
B.III	III.Krátkodobé závazky celkem		103	24 132	22 663
B.III.1	1.Dodavatelé		104	243	207
B.III.2	2.Směnky k úhradě		105		
B.III.3	3.Přijaté zálohy		106	3	1
B.III.4	4.Ostatní závazky		107		
B.III.5	5.Zaměstnanci		108	2 354	2 440
B.III.6	6.Ostatní závazky vůči zaměstnancům		109	11	271
B.III.7	7.Závazky k institucím SZ a VZP		110	1 175	1 365
B.III.8	8.Daň z příjmů		111		3
B.III.9	9.Ostatní přímé daně		112	341	491
B.III.10	10.Daň z přidané hodnoty		113	690	335
B.III.11	11.Ostatní daně a poplatky		114	81	-0
B.III.12	12.Závazky ze vztahu k SR		115	18 772	16 680
B.III.13	13.Závazky ze vztahu k rozpočtu ÚSC		116		
B.III.14	14.Závazky z upsaných nesplacených cen. papírů a podílů		117		
B.III.15	15.závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti		118		
B.III.16	16.Závazky z pevných term. operací a opcí		119		
B.III.17	17.Jiné závazky		120	275	339
B.III.18	18.Krátkodobé úvěry		121		
B.III.19	19.Eskontní úvěry		122		
B.III.20	20.Vydané krátkodobé dluhopisy		123		
B.III.21	21.Vlastní dluhopisy		124		
B.III.22	22.Dohadné účty pasivní		125	187	532
B.III.23	23.Ostatní krátkodobé finanční výpomoci		126		
B.IV	IV.Jiná pasíva celkem		127	64	208
B.IV.1	1.Výdaje příštích období		128	0	173
B.IV.2	2.Výnosy příštích období		129	64	35
	PASIVA CELKEM		130	36 461	36 346

Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i., Národní 18, 116 91 PRAHA 1, Česká republika

Razítko :	Odpovědná osoba (statutární zástupce) : JUDr. Ján Matejka Ph.D.	Osoba odpovědná za sestavení : Bc. Šárka Kratochvílová
	Podpis odpovědné osoby :	Podpis osoby odpovědné za sestavení :
Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i. Národní 117/18, 110 00 Praha 1 IČO: 68378122, DIČ: CZ68378122	Právní forma účetní jednotky : v.v.i.	Předmět podnikání : Vědecký výzkum v oblasti práva a správní informatiky
		Okamžik sestavení : 22.5.2023

Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i., Národní 18, 116 91 PRAHA 1, Česká republika

Výkaz zisku a ztráty VVI - celkové součty

IČO
68378122

Od 01.01.2022 do 31.12.2022
(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

Číslo	Název	Číslo řádku	Činnost			Celkem
			Hlavní	Další	Jiná	
A	A. Náklady					
A.I	I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	002	8 671			8 671
A.I.1	1. Spotřeba materiálu, energie a ost. neskl. dodávek	003	2 398			2 398
A.I.2	2. Prodané zboží	004				
A.I.3	3. Opravy a udržování	005	150			150
A.I.4	4. Náklady na cestovné	006	965			965
A.I.5	5. Náklady na reprezentaci	007	108			108
A.I.6	6. Ostatní služby	008	5 051			5 051
A.II	II. Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	009				-22
A.II.7	7. Změny stavu zásob vlastní činnosti	010				-22
A.II.8	8. Aktivace materiálu, zboží a vnitřnoot. služeb	011				
A.II.9	9. Aktivace dlouhodobého majetku	012				
A.III	III. Osobní náklady	013	39 118			39 118
A.III.10	10. Mzdové náklady	014	29 043			29 043
A.III.11	11. Zákonné sociální pojištění	015	8 925			8 925
A.III.12	12. Ostatní sociální pojištění	016				
A.III.13	13. Zákonné sociální náklady	017	870			870
A.III.14	14. Ostatní sociální náklady	018	280			280
A.IV	IV. Daně a poplatky	019	1			1
A.IV.15	15. Daně a poplatky	020	1			1
A.V	V. Ostatní náklady	021	1 815			1 815
A.V.16	16. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost. pokuty a penále	022	5			5
A.V.17	17. Odpisy nedobytné pohledávky	023	41			41
A.V.18	18. Nákladové úroky	024				
A.V.19	19. Kurzové ztráty	025	16			16
A.V.20	20. Dary	026				
A.V.21	21. Manka a škody	027				
A.V.22	22. Jiné ostatní náklady	028	1 753			1 753
A.VI	VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a OP	029	492			492
A.VI.23	23. Odpisy dlouhodobého majetku	030	533			533
A.VI.24	24. Prodaný dlouhodobý majetek	031				
A.VI.25	25. Prodané cenné papíry a podíly	032				
A.VI.26	26. Prodaný materiál	033				
A.VI.27	27. Tvorba a použití rezerv a opravných položek	034	-41			-41
A.VII	VII. Poskytnuté příspěvky	035				
A.VII.28	28. Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	036				
A.VIII	VIII. Daň z příjmů	037	3			3
A.VIII.29	29. Daň z příjmů	038	3			3
	Náklady celkem	039	50 079			50 079

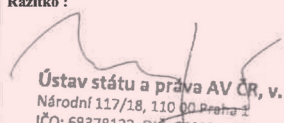
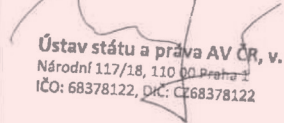
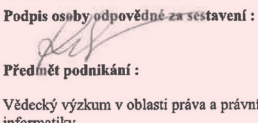
Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i., Národní 18, 116 91 PRAHA 1, Česká republika

Výkaz zisku a ztráty VVI - celkové součty

IČO
68378122

Od 01.01.2022 do 31.12.2022
(v tis. Kč, s přesností na celá čísla)Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

Číslo	Položka	Číslo řádku	Činnost			Celkem
			Hlavní	Další	Jiná	
B	B. Výnosy					
B.I	I. Provozní dotace	041	44 854			44 854
B.I.1	1. Provozní dotace	042	44 854			44 854
B.II	II. Přijaté příspěvky	043				
B.II.2	2. Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	044				
B.II.3	3. Přijaté příspěvky (dary)	045				
B.II.4	4. Přijaté členské příspěvky	046				
B.III	III. Tržba za vlastní výkony a za zboží	047	1 089			1 089
B.IV	IV. Ostatní výnosy	048	5 072			5 072
B.IV.5	5. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost.pokuty a penále	049	5			5
B.IV.6	6. Platby za odepsané pohledávky	050				
B.IV.7	7. Výnosové úroky	051				
B.IV.8	8. Kurzové zisky	052	6			6
B.IV.9	9. Zúčtování fondů	053	1 819			1 819
B.IV.10	10. Jiné ostatní výnosy	054	3 242			3 242
B.V	V. Tržby z prodeje majetku	055				
B.V.11	11. Tržby z prodeje dlouhodobého nehm. a hm. majetku	056				
B.V.12	12. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	057				
B.V.13	13. Tržby z prodeje materiálu	058				
B.V.14	14. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	059				
B.V.15	15. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	060				
	Výnosy celkem	061	51 015			51 015
C	C. Výsledek hospodaření před zdaněním	062	939			939
D	D. Výsledek hospodaření po zdanění	063	937			937

Razítko :	Odpovědná osoba (statutární zástupce) :	Osoba odpovědná za sestavení :
	JUDr. Ján Matejka, Ph.D.	Bc. Šárka Kratochvílová DiS
	Podpis odpovědné osoby :	Podpis osoby odpovědné za sestavení :
Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. Národní 117/18, 110 00 Praha 1 IČO: 68378122, DIČ: CZ68378122	Právní forma účetní jednotky :	Předmět podnikání :
	v.v.i.	Vědecký výzkum v oblasti práva a právní informatiky
		Okamžik sestavení : 22.5.2023

Příloha v účetní závěrce 2022
dle vyhlášky 504/2002 Sb.

A. Popis účetní jednotky

Účetní jednotka: Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.
Sídlo: Národní 117/18, 110 00, Praha 1
IČ: 68378122
DIČ: CZ68378122
Právní forma: veřejná výzkumná instituce (v. v. i.)
Statutární zástupce - ředitel: JUDr. Ján Matejka, Ph.D.
Zástupce ředitele: JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D.

Rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.

- Externí členové:** prof. JUDr. Kateřina Ronovská, Ph.D.
doc. JUDr. Radim Polčák, Ph.D.
PhDr. Ondřej Ševeček, Ph.D.
- Interní členové:** JUDr. Jan Malý, Ph.D. – předseda
JUDr. Jan Bárta, CSc. – místopředseda
JUDr. Michal Šejvl, Ph.D.
JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D.
- Tajemník:** JUDr. Pavel Hamerník, Ph.D.

Dozorčí rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.

- Předseda:** PhDr. Pavel Baran, CSc.
- Místopředsedkyně:** JUDr. Miloslava Hálková, Ph.D.
- Členové:** doc. JUDr. Regina Hučková, Ph.D.
prof. JUDr. Vladimír Balaš, CSc.
PhDr. Taťána Petrasová, CSc.
- Tajemník:** JUDr. Pavel Hamerník, Ph.D.

Rozvahový den: 31. 12. 2022**Účetní závěrku sestavil:** Bc. Šárka Kratochvílová, DiS

Účel vzniku:

Účelem zřízení Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. (dále jen ÚSP) je uskutečňování vědeckého výzkumu v oblasti práva, přispívání k využití jeho výsledků a zajišťování infrastruktury výzkumu.

Předmět hlavní činnosti:

Předmětem hlavní činnosti ÚSP je vědecký výzkum v oblasti práva a právní informatiky. ÚSP svou činností přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké a právní informace, včetně vyvíjení specifických právních software. Vydává vědecké publikace, poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení a provádí konzultační a poradenskou činnost. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky.

V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá vědecká setkání, konference a semináře včetně mezinárodních, a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum.

ÚSP neprovozuje žádnou další činnost dle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích.

B. Zřizovatel a vznik

Zřizovatelem ÚSP je Akademie věd ČR – organizační složka státu, IČ 60165171 se sídlem Národní 1009/3, 117 20 Praha 1.

ÚSP vznikl ke dni 1. 1. 2007 na základě zákona č. 351/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích.

C. Účetní období

Účetní období: 1. 1. 2022 – 31. 12. 2022

D. Použité účetní metody a zásady účetnictví

ÚSP zpracoval v roce 2022 účetní závěrku v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví v platném znění.

Účetnictví respektuje obecné účetní zásady, především zásadu o oceňování majetku historickými cenami, zásadu účtování ve věcné a časové souvislosti, zásadu opatrnosti a předpoklad schopnosti účetní jednotky pokračovat ve svých aktivitách.

Údaje v této účetní závěrce jsou vyjádřeny v tisících korunách českých (tis. Kč).

Způsoby zpracování účetních záznamů

ÚSP využívá pro zpracování finančního účetnictví informačně ekonomický systém iFIS společnosti BBM spol. s r. o.; IČ: 407 55 592 se sídlem: Kocínova 138/5; 397 01, Písek a pro zpracování mzdového účetnictví mzdový systém EGJE společnosti Elanor spol. s r. o.; IČ: 158 87 219 se sídlem: Jemnická 1138/1, 140 00, Praha 4.

Způsoby a místa uschovy účetních záznamů

Účetní záznamy ÚSP jsou zálohovány v elektronické verzi na základě Smlouvy o poskytování služeb serverového hostingu a souvisejících služeb servisní podpory k provozu ekonomických informačních systémů uzavřené se Střediskem společných činností AV ČR, v. v. i., současně ÚSP uschovává účetní záznamy v tištěné podobě, které archivuje v souladu se zákonem o účetnictví v platném znění.

Způsoby oceňování a odpisování, pokud je jejich znalost významná pro posouzení finanční, majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, odchylky od účetních metod podle § 7 odst. 5 zákona s uvedením vlivu na majetek a závazky, na finanční situaci a výsledek hospodaření účetní jednotky.

Dlouhodobým majetkem se rozumí majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a jehož ocenění je vyšší než 80 tis. Kč u hmotného i nehmotného majetku v jednotlivém případě.

Dlouhodobý hmotný i nehmotný majetek se oceňuje v pořizovacích cenách, které obsahují cenu pořízení a náklady s pořízením související, přičemž úroky nejsou součástí pořizovací ceny dlouhodobého majetku. Náklady na technické zhodnocení dlouhodobého majetku zvyšují jeho pořizovací cenu.

ÚSP odpisuje metodou lineárních rovnoměrných účetních odpisů. Výše odpisu je stanovena vnitřním předpisem. Odpisy jsou účtovány měsíčně jednou dvanáctinou stanovených ročních odpisů. Majetek se začíná odepisovat následující měsíc po zavedení do užívání. Odpisy jsou účtovány v souladu s § 38 vyhlášky č. 504/2002 Sb. na účet 551 souvztažně s účtem opravek. Současně dochází ke snižování zůstatku účtu 901- Vlastní jmění, a to jak proti účtu 649 – Jiné ostatní výnosy (ve výši odpisů z majetku financovaného z investiční dotace), tak proti účtu 916 – Fond reprodukce majetku (tvorba fondu ve výši odpisů z majetku financovaného z vlastních zdrojů).

Drobný hmotný majetek (je definován pořizovací cenou vyšší než 6 000 Kč a dobou použitelnosti delší než 1 rok) se odpisuje jednorázově při zařazení do používání. Tento majetek je evidován v operativní evidenci a na podrozvahových účtech 98900 a 98901. Ve výjimečných případech eviduje účetní jednotka v podrozvahové evidenci drobný majetek s nižší pořizovací cenou (např. elektrické přístroje, u kterých je povinně prováděna revize, čtečky, digitální fotoaparáty apod.).

Drobný nehmotný majetek (je definován pořizovací cenou vyšší než 10 000 Kč a dobou použitelnosti delší než 1 rok) se odpisuje jednorázově při zařazení do používání. Tento majetek je evidován v operativní evidenci a na podrozvahovém účtu 98902.

Způsob účtování o zásobách

ÚSP eviduje v zásobách výrobky – publikace a časopisy, které prodává. O výrobcích účtuje způsobem B.

Způsob tvorby a výše opravných položek a rezerv za uzavírané účetní období

ÚSP v roce 2022 netvořil opravné položky ani rezervy.

Způsoby oceňování použité při přepočtu údajů v cizích měnách na českou měnu

Pohledávky a závazky vyjádřené v cizí měně se přepočítávají na českou měnu k okamžiku uskutečnění účetního případu denním kurzem ČNB (tj. kurzem vyhlášeným ČNB k předchozímu pracovnímu dni). K rozvahovému dni se provádí přepočet aktiv a závazků v cizí měně kurzem ČNB platným k rozvahovému dni.

Nakoupená cizí měna se přepočítává na českou měnu platným kurzem peněžního ústavu, u které byl nákup či prodej uskutečněn.

Způsob tvorby fondu reprodukce majetku z výnosů z prodeje dlouhodobého majetku

Při prodeji dlouhodobého majetku je vytvořen fond ve výši výnosů z prodeje dlouhodobého majetku v souladu s §25 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích. Tvorba fondu je účtována na vrub účtu ostatních nákladů a ve prospěch účtu fondu reprodukce majetku z výnosů z prodeje dlouhodobého majetku.

E. Způsoby stanovení reálné hodnoty příslušného majetku a závazků podle zákona

ÚSP nemá majetek ani závazky oceňované reálnou hodnotou (nevlastní cenné papíry ani deriváty).

F. Výše a povaha jednotlivých položek výnosů a nákladů, které jsou mimořádné svým objemem nebo původem

ÚSP v roce 2022 nevykázal výnosy nebo náklady, které by byly mimořádné svým objemem nebo původem.

G. Název, sídlo a právní forma každé účetní jednotky, v níž je účetní jednotka společníkem s neomezeným ručením

ÚSP nedrží žádný podíl v jakékoliv podobě.

H. Položky dlouhodobého majetku v tis. Kč

	Název účtu	PZ k 1. 1. 2022	Přirástky	Úbytky	KZ k 31. 12. 2022
0130	Software	1 638	233	0	1 871
0190	Ostatní DNM	0	0	0	0
0211	Budovy, Stavby	9 152	0	0	9 152
0224	PS - pracovní stroje a zařízení	327	0	0	327
0225	PS - přístroje a zvl. tech. zařízení	1 431	293	0	1 724
0226	PS - dopravní prostředky	0	0	0	0
0227	PS - inventář	1 491	0	0	1 491
0280	PS - drobný DHM 3-40 tis.	372	0	0	372
0310	Pozemky	347	0	0	347
0410	DNM - programové vybavení	203	30	233	0
0420	DHM ostatní	0	0	0	0
0422	PS - stavby	2	105	0	107
0427	PS - inventář	0	0	0	0
0428	PS - výpočetní technika	0	0	0	0
0520	Poskytnuté zálohy na DHM	0	0	0	0
0730	Oprávky k softwaru	-747	0	112	- 859
0790	Oprávky k ostatnímu DNM	0	0	0	0
0810	Oprávky ke stavbám	-5 755	0	183	- 5 938
0820	Oprávky k samost. movitým věcem	-2 523	0	239	- 2 762
0880	Oprávky k DDHM /3-40 tis./	-372	0	0	-372
	Celkem	5 565	661	767	5 461

V roce 2022 došlo ke zvýšení hodnoty nehmotného majetku – Software, v důsledku zařazení nově pořízeného ekonomicko-informačního systému – spisové služby.

Dále v roce 2022 došlo k nákupu hmotného investičního dlouhodobého majetku – přístrojové a zvl. tech. zařízení – počítače Macbook, Alza.

Na podrozvahových účtech je evidována hodnota drobného dlouhodobého majetku ve výši 5 244 tis. Kč, což je hodnota o 499 tis. Kč vyšší než v roce 2021. Jednalo se zejména o pořízení nového IT vybavení v rámci obnovy a rozšíření IT vybavení ÚSP.

Opravné položky k majetku nebyly tvořeny. Úroky nebyly zahrnuty do ocenění majetku.

I. Informace o celkové odměně přijaté auditorem za povinný audit roční účetní závěrky a celkové odměně přijaté auditorem za jiné ověřovací služby, za daňové poradenství a jiné neauditorské služby

V nákladech roku 2022 je evidována částka ca 65 tis. Kč za auditorské služby hrazené společností 22 HLAV, s.r.o. (audit účetní závěrky roku 2022 a předběžný audit účetnictví za období 1. 1. 2022 - 30. 6. 2022).

J. Název jiných účetních jednotek, v nichž účetní jednotka sama nebo prostřednictvím třetí osoby jednající jejím jménem a na její účet drží podíl, tento podíl může být i v podobě držených akcií, s uvedením výše tohoto podílu, u akcií s uvedením počtu, jmenovité hodnoty, popřípadě počtu kusových akcií, a druhu těchto akcií, jakož i výše základního kapitálu, vlastního jmění, fondů a zisku nebo ztráty této jiné účetní jednotky za minulé účetní období.

ÚSP nedrží žádný podíl v jakékoliv podobě.

K. Přehled splatných dluhů pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, přehled splatných dluhů veřejného zdravotního pojištění a evidované daňové nedoplatky u místně příslušných finančních a celních orgánů s uvedením částek, datem vzniku a splatnosti.

ÚSP neeviduje k 31. 12. 2022 žádné splatné závazky vůči ČSSZ na pojistné na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, zdravotním pojišťovnám na veřejném zdravotním pojištění ani nemá žádné evidované daňové nedoplatky u příslušných finančních a celních orgánů. V účetnictví jsou k 31. 12. 2022 evidovány závazky z titulu zákonných odvodů za období 12/2022 příp. rok 2022 se splatností v roce 2023 (odvody na pojistném a daních z titulu mezd, DPH, srážkové daně a odvodu z povinného podílu OZP), které byly či budou v roce 2023 uhrazeny.

L. Počet a jmenovitá hodnota akcií nebo podílů, nebo nemají-li jmenovitou hodnotu informace o jejich ocenění.

ÚSP v roce 2022 neevidoval žádné akcie či podíly, nehospodaří s žádnými majetkovými cennými papíry, ani nehospodaří s žádnými vyměnitelnými a prioritními dluhopisy.

M. Částky dluhů, které vznikly v daném účetním období a u kterých zbytková doba splatnosti k rozvahovému dni přesahuje pět let, jakož i o výši všech dluhů účetní jednotky, krytých zárukou danou touto účetní jednotkou, s uvedením poradenství

záruky; tyto informace se uvádějí odděleně pro položku každého věřitele podle struktury rozvah.

ÚSP nceviduje žádné takové dluhy.

N. Celková výše finančních nebo jiných dluhů, které nejsou obsaženy v rozvaze.

ÚSP nceviduje žádné finanční nebo jiné závazky neobsažené v rozvaze k 31. 12. 2022.

O. Výsledek hospodaření v členění na hlavní a hospodářskou činnost a pro účely daně z příjmů.

V roce 2022 vykonával ÚSP pouze hlavní činnost a výsledek hospodaření z této činnosti činil zisk po zdanění ve výši 937 tis. Kč. Základ daně z příjmů právnických osob činí po snížení o odčitatelnou položku dle §20 odst. 7 zákona o daních z příjmů částku 2 850 Kč.

ÚSP nevykonává hospodářskou činnost.

P. Počet pracovníků a údaje o počtu a postavení zaměstnanců pokud jsou zároveň členy statutárních, kontrolních nebo jiných orgánů určených statutem, stanovami nebo zřizovací listinou

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v roce byl k 31. 12. 2022 celkem 61 zaměstnanců, v přepočteném počtu 46,80 zaměstnanců.

Osobní náklady (v tis. Kč)	39 118
z toho:	
- mzdové náklady	29 043
- zákonné soc. a zdrav. pojištění	8 925
- zákonné sociální náklady	870
- ostatní sociální náklady	280

Orgány ÚSP jsou dle § 16 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích: ředitel, dozorčí rada ÚSP a rada ÚSP.

- ředitel je vedoucím vědeckým pracovníkem
- 4 interní členi rady ÚSP jsou voleni shromážděním výzkumných a odborných pracovníků ÚSP
- 1 interní člen dozorčí rady ÚSP je jmenován Akademickou radou AV ČR z řad zaměstnanců ÚSP.

Q. Výše odměn a funkčních požitků členů orgánů za účetní období

V roce 2022 byly stanoveny a vyplaceny odměny členům Dozorčí rady ÚSP a Rady ÚSP ve výši 185 tis. Kč. Tyto odměny jsou součástí celkových mzdových nákladů vykázaných v bodě P.

R. Účast členů řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů účetní jednotky určených statutem, stanovami nebo jinou zřizovací listinou a jejich rodinných příslušníků v

osobách, s nimiž účetní jednotka uzavřela za vykazované účetní období obchodní smlouvy nebo jiné smluvní vztahy.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i., v roce 2022 uzavřel 1 smluvní vztah s osobou, v níž byla účast členů řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů účetní jednotky určených statutem, stanovami nebo jinou zřizovací listinou a jejich rodinných příslušníků, ale jednalo se o smluvní vztah minoritní hodnoty.

. Způsob zjištění základu daně z příjmů, použitých daňových úlevách a způsobech užití prostředků v běžném účetním období získaných z daňových úlev v předcházejících zdaňovacích obdobích, v členění za jednotlivá zdaňovací období podle požadavku zákona upravujícího daně z příjmů.

Výpočet základu daně a daně z příjmů včetně zpracování daňového přiznání zajišťuje pro ÚSP dlouhodobě daňový poradce Ing. Pavel Kriegsman. Při zjištění daňového základu je postupováno v souladu se zákonem č. 586/1992 Sb., zákon o dani z příjmu ve znění pozdějších předpisů.

Základ daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2022 je po snížení o odčitatelnou položku dle §20 odst. 7 zákona o daních z příjmů stanoven na částku 2.850 Kč.

. Významné položky z rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty, u kterých je uvedení podstatné pro hodnocení finanční a majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, pokud tyto informace nevyplývají přímo ani nepřímo z rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

Přijaté dotace

Poskytovatel dotace	částka v tis. Kč	
	provozní	investiční
AV ČR (institucionální - podpora VO)	26 364	401
AV ČR (institucionální - dotace na činnost)	5 150	16
Grantová agentura ČR	368	-
Technologická agentura ČR	6 931	-
Ostatní poskytovatelé (např. MPSV)	6 041	-
Dotace celkem	44 854	417

Opravné položky k pohledávkám

Opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení vytvořené v minulých obdobích v celkové výši 373 tis. Kč, v roce 2022 došlo k soudnímu rozhodnutí Novinová a poštovní s.r.o. tedy došlo k odepsání částky 41 400 Kč. Tedy zůstává částka 331.430,10 Kč - insolvenční řízení nadále trvají.

I. Přehled o přijatých a poskytnutých darech, dárcích a příjemcích těchto darů

V roce 2022 ÚSP neposkytl žádné knižní ani jiné dary.

V. Přehled o veřejných sbírkách podle zákona upravujícího veřejné sbírky, s uvedením účelu a výši vybraných částek.

ÚSP v roce 2022 nepořádal veřejné sbírky.

W. Způsob vypořádání výsledku hospodaření z předcházejících účetních období, zejména rozdělení zisku.

Výsledek hospodaření vykázaný za rok 2021 tj. zisk ve výši 375 400,42 Kč byl na základ rozhodnutí Rady ÚSP v plné výši převeden do rezervního fondu.

X. Další údaje (podle zvláštních právních předpisů a rozhodnutí účetní jednotky), které nejsou v příloze uvedeny, ale mají významnou vypovídající schopnost o ekonomické činnosti účetní jednotky

V roce 2022 jsou všechny podstatné údaje, jež vypovídají o ekonomické činnosti, zachyceny v předchozích bodech. Účetní jednotka v roce 2022 neprovedla žádné významné operace s vlivem na posouzení finanční situace účetní jednotky, které nejsou vykázány v rozvaze.

Mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky nenastaly žádné významné události (podle § 19 odst. 5 zákona o účetnictví v platném znění). Statutární orgán rovněž prohlašuje, že mu nejsou známy žádné skutečnosti ani rizika, které by bránily pokračování v činnosti i v roce 2023.

V Praze dne 22. 5. 2023

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.
Národní 117/18, 110 00 Praha 1
IČO: 68378122, DIČ: CZ68378122

JUDr. Ján Matejka, Ph.D.
ředitel

MALÍŘ; Jan; SVOBODOVÁ; M.; KŘEPELKA; F.; MÁDR; P.; PETERKA; B. Možnosti reakce na závažné infekční nemoci v právu EU: kritická analýza a doporučení ve světle pandemie Covid-19. 1. Praha: Ústav státu a práva; 2022.

SOLARCZYK KRAUSOVÁ; Alžběta. Revising the National AI Policy: Best Practices and Strategies. Praha; Ústav státu a práva AV ČR; v. v. i.; 9. 9. 2022 – 9. 9. 2022. Workshop.

RÁMIŠ; V.; PATTYNOVÁ; J.; SOLARCZYK KRAUSOVÁ; Alžběta; NONNEMANN; F. Budoucí regulace digitálních odvětví v ČR ve světle nových evropských právních předpisů. Praha; Ústav státu a práva AV ČR; v. v. i.; 12. 12. 2022 – 12. 12. 2022. Konference.

SOLARCZYK KRAUSOVÁ; Alžběta. SOLAIR 2022: Artificial Intelligence for the Safer World. Praha; Ústav státu a práva AV ČR; v. v. i.; 3. 11. 2022 – 4. 11. 2022. Konference. Dostupné z: <https://solairconference.com/>

SMRŽ; Ivo; DOLEŽAL; Tomáš. Problematika zohlednění prospěchu poškozeného při náhradě újmy způsobené ublížením na zdraví – compensatio lucri cum damno. Praha; Ústav státu a práva AV ČR; v. v. i.; 15. 6. 2022 – 15. 6. 2022. Workshop.

ČERNÝ; David. Spravedlivá válka a válečný konflikt na Ukrajině. Praha; Ústav státu a práva AV ČR; v. v. i.; 4. 3. 2022 – 4. 3. 2022. Workshop.

ČERNÝ; David. Racionální přístupy ke covid-19 napříč disciplínami. Praha; Ústav státu a práva AV ČR; v. v. i.; 8. 3. 2022 – 8. 3. 2022. Konference. Dostupné z: <https://www.covidracionalne.org/>

BALOUNOVÁ; Eva. Klimatické žaloby. Praha; Ústav státu a práva AV ČR; v. v. i.; 2. 11. 2022 – 2. 11. 2022. Konference.

MÜLLEROVÁ; Hana. Mezioborové sympozium Reflexe klimatické změny v českých společenských vědách. Praha; Ústav státu a práva AV ČR; v. v. i.; 14. 10. 2022 – 14. 10. 2022. Konference. Dostupné z: <https://www.ilaw.cas.cz/upload/web/files/projekty/Klima/2022-10%20Program%20sympozia.pdf>

MÜLLEROVÁ; Hana. Spravedlivá transformace v ČR. Praha; Ústav státu a práva AV ČR; v. v. i.; 24. 6. 2022 – 24. 6. 2022. Workshop.

DOLEŽAL; Tomáš. Prioritizace ve zdravotnictví. Praha; Ústav státu a práva AV ČR; v. v. i.; 21. 4. 2022 – 21. 4. 2022. Workshop.

ELIÁŠ; Karel. Bělovský Petr. Obligace z kontraktu. Smlouva a její vymahatelnost v římském právu. Auditorium: Praha; 2021; 359 s. [Recenze]. Právník. 2022; 161(1); 75–80. ISSN 0231-6625.

BÁRTA; Jan; MATEJKA; Ján. Suchoža Jozef. Výber z diela a myšlienok. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika; Právnická fakulta; 429 s. [Recenze]. Právník. 2022; 161(6); 589–591. ISSN 0231-6625.

MATEJKA; Ján. Pichrt; Jan a kol. Pracovní právo. Praha: C. H. Beck; 2021; 792 s. [Recenze]. Bulletin Advokacie. 2022; č. 3; 68–68. ISSN 1210-6348.

BÁRTA; Jan. Pavlíček Václav – Jirásková Věra a kol. Ústavní právo a státověda. I. díl – Obecná státověda. 3. vydání. Praha: Leges; 2021; 522 s. [Recenze]. Právník. 2022; 161(5). ISSN 0231-6625.

84 MATEJKA; Ján. Pichrt; Jan. a kol. Pracovní právo. Praha: C. H. Beck; 2021; 792 s. [Recenze]. Bulletin Advokacie. 2022; č. 3. ISSN 1210-6348.

ELIÁŠ; Karel. Bělovský Petr. Obligate z kontraktu. Smlouva a její vymahatelnost v římském právu. Praha: Auditorium; 2021; 359 s. [Recenze]. Právník. 2022; 161(1); 75–80. ISSN 0231-6625.

SNOPKOVÁ; Tereza. Samé jádro aneb na klimatický zákon stále čekáme. 2022. Dostupné z: <https://www.ilaw.cas.cz/vyzkum/class/komentujeme/>

AGHA; Petr. Možnosti míru v nedokonalém světě. S Wolfgangem Streeckem o době po válce. 2022. Dostupné z: <https://www.advojka.cz/o-nas/autori/petr-agma>

AGHA; Petr; KOVÁŘOVÁ; D. Pro a proti: Bitva o smysl manželství. Bude pro všechny? 2022. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/komentare/113978/pro-a-proti-bitva-o-smysl-manzelstvi-bude-pro-vsechny.html>

AGHA; Petr. Putin jako užitečný idiot Západu. Rozhovor s filosofem Borisem Budenem. 2022. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/kultura-salon-putin-jako-uzitecny-idiot-zapadu-rozhovor-s-filosofem-borisem-budenem-40392302>

FEIGERLOVÁ; Monika. The modernized Energy Charter Treaty does not address climate emergency. 2022.

FEIGERLOVÁ; Monika. Problematická reforma Dohody k energetické chartě nezajistí klimatické cíle. 2022.

FEIGERLOVÁ; Monika. The Czech government considers EU taxonomy conditions for nuclear and gas too strict. 2022.

DRÁPAL; Jakub; BÍLKOVÁ; V. Agrese hodná odsouzení; ale nikoli českým trestním právem. 2022. Dostupné z: <https://www.respekt.cz/respekt-pravo/agrese-hodna-odsouzeni-ale-nikoli-ceskym-trestnim-pravem>

BALOUNOVÁ; Kamila. Kamila Balounová: Výbor OSN pro lidská práva přitvrzuje: Neprovedením včasných adaptačních opatření na změnu klimatu byla porušena lidská práva. 2022. Dostupné z: <https://>

ekolist.cz/cz/publicistika/nazory-a-komentare/kamila-balounova-vybor-osn-pro-lidska-prava-pritvrzuje-neprovedenim-vcasnych-adaptacnich-opatreni-na-zmenu-klimatu-byla

VOSTRÁ; Lenka. Sjezd českých právníků 2022 – obnovená tradice. 2022.

KRAUSOVÁ; Alžběta. Report about December Series of International Workshops on AI and Law: Side Events to SOLAIR 2021. 2022.

BALOUNOVÁ; Eva. Guest Commentary: An Unexpected Success for Czech Climate Litigation. 2022. Dostupné z: <https://blogs.law.columbia.edu/climatechange/2022/10/18/guest-commentary-an-unexpected-success-for-czech-climate-litigation/>

MÜLLEROVÁ; Hana; ZICHA; J. Až naprší a uschne. Zacházení s dešťovou a šedou vodou z hlediska práva v kontextu řešení problematiky sucha. 2022.

MÜLLEROVÁ; Hana. Česku chybí ministerstvo pro klima. Boj proti změnám musíme koordinovat; vybízí expertka. 2022. Dostupné z: https://www.irozhlaz.cz/veda-technologie/priroda/vinohradska-12-klima-teplotni-rekordy-tropy_2206220600_pj#transkripce

ELIÁŠ; Karel; STEINBACH; Václav. X. zasedání kolegia pro občanské právo. 2022.

ŽÁČKOVÁ; Zdena. Zpráva z konference Emancipace dítěte v postmoderní společnosti. Možnosti a meze právní regulace dětských dluhů v kontextu poznatků společenských věd. 2022.

KOBER; Jan. Sjednocování v oblasti civilního práva hmotného a procesního. In: KOBER; Jan; HOLUBEC; S.; eds. Počátky Československé republiky. 2. Praha: Academia; 2022; s. 401–419. ISBN 978-80-200-3331-4.

HALÁSZ; Ivan. Unifikácia verejného práva a jej kontexty (1918–1925). In: KOBER; Jan; HOLUBEC; S.; eds. Počátky Československé republiky. 2. Praha: Academia; 2022; s. 372–396. ISBN 978-80-200-3331-4.

KOBER; Jan; HALÁSZ; Ivan. Sjednocování práva (unifikace) jako podstatný problém nového státu. In: KOBER; Jan; HOLUBEC; S.; eds. Počátky

Československé republiky. 2. Praha: Academia; 2022; s. 365–369. ISBN 978-80-200-3331-4.

KUKLÍK; J.; KOBER; Jan. Ústavní listina. In: KOBER; Jan; HOLUBEC; S.; eds. Počátky Československé republiky. 2. Praha: Academia; 2022; s. 319–356. ISBN 978-80-200-3331-4.

GOSSERIES; Axel. Ageing; Unequal Longevities and Intergenerational Justice. In: WAREHAM; C. S.; ed. The Cambridge Handbook of the Ethics of Ageing. Cambridge: Cambridge University Press; 2022; s. 212–242. ISBN 978-1-108-49513-4.

CVRČEK; František. Soumrak demokracie a úpadek právního jazyka. In: CVRČEK; František; JERMANOVÁ; H.; eds. Metamorfózy práva ve střední Evropě 2022. Jde nám ještě o demokracii a právo? Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni; 2022; s. 167–177. ISBN 978-80-261-1127-6.

MALÍŘ; Jan. In Search of an Appropriate Model for Response to Serious Cross-Border Threats to Health in the European Union. In: BUENO; J. G. R.; DEL PUPPO ROMANELLO; M. V.; GAVI?O DE ALMEIDA; J. L.; eds. Contemporary Themes in Law and BioLaw. Belo Horizonte: Arraes; 2022; s. 119–148. ISBN 978-65-5929-183-0.

CHALOUPKOVÁ; Alena; MÜLLEROVÁ; Hana. Zemědělství. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 411–427. ISBN 978-80-7676-580-1.

BALOUNOVÁ; Eva; VRBOVÁ; Zuzana. Obchodování s emisními povolenkami. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 345–352. ISBN 978-80-7676-580-1.

GÜTTLER; Vojen. Základní práva a svobody ve světle moderních nových (a stále se rozvíjejících) kognitivních lidských fenoménů (umělá inteligence)\n. In: BENÁK; J.; FILIP; J.; ŠIMÍČEK; V.; eds. Pocta Janu Svatoňovi k 70. narozeninám. Brno: Masarykova univerzita; 2022; s. 345–357. Spisy Masarykovy univerzity. ISBN 978-80-280-0190-2.

MALÍŘ; Jan. Nejusticiabilita politických otázek v kontextu dělby moci. In: ŠIMÍČEK; V.; ed. Dělba moci. Praha: Leges; 2022; s. 51–93. Teoretik. ISBN 978-80-7502-642-2.

SNOPKOVÁ; Tereza. Biodiverzita. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 451–470. ISBN 978-80-7676-580-1.

SNOPKOVÁ; Tereza; MÜLLEROVÁ; Hana. Nástroje klimatického práva. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 143–155. ISBN 978-80-7676-580-1.

KOBER; Jan. František Soukup – tiše rozhořčený právník a vzpomínající senátor. In: KOBER; Jan; ed. František Soukup. Proč jsme nechtěli Rakouskou monarchii? Vzpomínky právníka a politika z cesty k 28. říjnu 1918. Praha: Rybka Publishers; 2022; s. 221–261. ISBN 978-80-87950-62-3.

FEIGERLOVÁ; Monika. „Klimatická odpovědnost“ společností. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 619–647. ISBN 978-80-7676-580-1.

BALOUNOVÁ; Eva. Klimatická litigace. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 591–618. ISBN 978-80-7676-580-1.

SIMON; Rita. Udržitelná spotřeba. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 569–588. ISBN 978-80-7676-580-1.

SNOPKOVÁ; Tereza. Oběhové hospodářství. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 543–567. ISBN 978-80-7676-580-1.

NOVÁK; Adam; CHALOUPKOVÁ; Alena. Stavebnictví; urbanismus a role obcí v ochraně klimatu. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 519–542. ISBN 978-80-7676-580-1.

SIMON; Rita. Ovzduší. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 501–517. ISBN 978-80-7676-580-1.

SNOPKOVÁ; Tereza. Voda. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 471–499. ISBN 978-80-7676-580-1.

SNOPKOVÁ; Tereza. Lesnictví. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 429–450. ISBN 978-80-7676-580-1.

SIMON; Rita; BALOUNOVÁ; Eva. Doprava. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 381–410. ISBN 978-80-7676-580-1.

BALOUNOVÁ; Eva; VRBOVÁ; Zuzana. Energetika. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 353–380. ISBN 978-80-7676-580-1.

SNOPKOVÁ; Tereza. Klimatické právo ČR. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 311–341. ISBN 978-80-7676-580-1.

BALOUNOVÁ; Eva. Klimatické právo EU. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 293–310. ISBN 978-80-7676-580-1.

MÜLLEROVÁ; Hana. Klimatické inženýrství z hlediska mezinárodního práva. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 275–290. ISBN 978-80-7676-580-1.

MÜLLEROVÁ; Hana. Klimatická migrace z hlediska mezinárodního práva. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 259–273. ISBN 978-80-7676-580-1.

FEIGERLOVÁ; Monika. Mezinárodní ekonomické právo a klimatická změna. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 217–258. ISBN 978-80-7676-580-1.

MÜLLEROVÁ; Hana. Mezinárodní právo lidských práv a klimatická změna. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 189–216. ISBN 978-80-7676-580-1.

BALOUNOVÁ; Eva. Mezinárodní klimatický režim OSN. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 159–188. ISBN 978-80-7676-580-1.

MÜLLEROVÁ; Hana. Aktéři klimatické politiky a práva. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 137–155. ISBN 978-80-7676-580-1.

MÜLLEROVÁ; Hana. Právní principy v klimatickém právu. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo.

Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 115–135. ISBN 978-80-7676-580-1.

MÜLLEROVÁ; Hana. Klimatické právo jako vznikající právní obor. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 99–113. ISBN 978-80-7676-580-1.

ČERNÝ; David. Úvod do etiky klimatické změny. In: MÜLLEROVÁ; Hana; ed. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer; 2022; s. 33–62. ISBN 978-80-7676-580-1.

ČERNÝ; David. Paliativní sedace jako alternativa k eutanazii. In: KUŘE; J.; ed. Rozhodování o zdravotní péči v závěru života. Praha: Academia; 2022; s. 335–375. ISBN 978-80-200-3378-9.

DOLEŽAL; Adam; DOLEŽAL; Tomáš. Právní perspektiva rozhodování o zdravotní péči v závěru života. In: KUŘE; J.; ed. Rozhodování o zdravotní péči v závěru života. Praha: Academia; 2022; s. 217–313. ISBN 978-80-200-3378-9.

KOBER; Jan. Inovace právního myšlení a snahy o reformu socialismu v Československu šedesátých let. In: HAUSER; M.; ed. Pražské jaro. Logika nového světa. Od reformu k revoluci. Praha: Filosofia; 2022; s. 149–217. ISBN 978-80-7007-727-6.

KOBER; Jan. Hobza; Antonín. In: DOSKOČIL; Z.; ed. Biografický slovník českých zemí. HI-Hol. Praha: Historický ústav AV ČR; 2022; s. 693–694. ISBN 978-80-7286-397-6.

PAVLAKOS; George. Proto-právní vztah: Normativní kompas v globalizovaném světě. In: AGHA; Petr; PAVLAKOS; George; eds. Princip proporcionality Roberta Alexyho v českém právním myšlení. Praha: Academia; 2022; s. 43–73. Právo – etika- společnost; 6. ISBN 978-80-200-3047-4.

ALEXÝ; Robert. Lidská důstojnost a princip proporcionality. In: AGHA; Petr; PAVLAKOS; George; eds. Princip proporcionality Roberta Alexyho v českém právním myšlení. Praha: Academia; 2022; s. 19–41. Právo – etika- společnost; 6. ISBN 978-80-200-3047-4.

ČERNÝ; David. Autonomous Vehicles; the Badness of Death; and Discriminations. In: JENKINS; R.; ČERNÝ; David; HRÁBEK; T.; eds. Autonomous

Vehicle Ethics. The Trolley Problem and Beyond. New York: Oxford University Press; 2022; s. 20–40. ISBN 978-0-19-763919-1. Dostupné z: doi:10.1093/oso/9780197639191.003.0002

KOBER; Jan; TOMOSZEK; M.; HAPLA; M. Střety zájmů. In: HAPLA; M.; FRIEDEL; T.; eds. Profesní etika právníků. Brno: Nugis Finem Publishing; 2022; s. 123–163. ISBN 978-80-7614-007-3.

KOBER; Jan; TOMOSZEK; M. Povinnost mlčenlivosti. In: HAPLA; M.; FRIEDEL; T.; eds. Profesní etika právníků. Brno: Nugis Finem Publishing; 2022; s. 100–122. ISBN 978-80-7614-007-3.

DOLEŽAL; Tomáš; DOLEŽAL; Adam. Několik úvah o regulaci právní odpovědnosti za škodu způsobenou provozem autonomních vozidel. In: ČERNÝ; David; VACULÍN; O.; ZÁMEČNÍK; P.; eds. Automatizované řízení vozidel a autonomní doprava: technické a humanitní perspektivy. Praha: Academia; 2022; s. 317–343. ISBN 978-80-200-3358-1.

ČERNÝ; David. Etika minimalizace újmy. In: ČERNÝ; David; VACULÍN; O.; ZÁMEČNÍK; P.; eds. Automatizované řízení vozidel a autonomní doprava: technické a humanitní perspektivy. Praha: Academia; 2022; s. 245–288. ISBN 978-80-200-3358-1.

DOLEŽAL; Adam. Lidská důstojnost – užitečný koncept; nebo pouhý vágní slogan? In: PTÁČEK; R.; BARTŮNĚK; P.; eds. Důstojnost v medicíně. Praha: Grada Publishing; 2022; s. 75–85. Edice celoživotního vzdělávání ČLK. ISBN 978-80-271-3411-3.

ČERNÝ; David. Má ještě smysl hovořit o lidské důstojnosti? In: PTÁČEK; R.; BARTŮNĚK; P.; eds. Důstojnost v medicíně. Praha: Grada Publishing; 2022; s. 63–74. Edice celoživotního vzdělávání ČLK. ISBN 978-80-271-3411-3.

CVRČEK; František. Digitalizace práva – AcademicLex. In: JERMANOVÁ; H.; ed. In memoriam Zdeněk Masopust. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni; 2022; s. 80–89. ISBN 978-80-261-1088-0.

SIMON; Rita; FEIGERLOVÁ; Monika. Czech Republic. In: WAIS; H.; PFEIFFER; T.; eds. Judicial Review of Commercial Contracts. München: C. H. Beck; 2022; s. 1–32. ISBN 978-3-406-74398-6.

SIMON; Rita. Ambitious Air Quality Plans; disappointing reality. České právo životního prostředí. 2022; 2022(3); 81–99. ISSN 1213-5542.

EMMERT; František. Il Concilio Vaticano II: le riflessioni del comunismo e la partecipazione ceca (cecoslovacca). Bollettino dell'Istituto Storico Ceco di Roma. 2022; neveden(13); 271–284. ISSN 1214-9438.

ŠTURMA; Pavel. The Work of the International Law Commission at the Final Year of its Quinquennium. Czech Yearbook of Public & Private International Law. 2022; 13(nemá); 373–385. ISSN 1805-0565. E-ISSN 1805-0999. Dostupné z: <https://rozkotova.cld.bz/CYIL-vol-13-2022/372/>

FEIGERLOVÁ; Monika. Integrating Climate Change Elements into International Investment Treaties: Definition of 'Green' Investment. Czech Yearbook of Public & Private International Law. 2022; 13(nemá); 333–347. ISSN 1805-0565. E-ISSN 1805-0999. Dostupné z: <https://rozkotova.cld.bz/CYIL-vol-13-2022/333/>

ŠEJVL; Michal. Od platnosti práva k potížím s pojmem práva. Ratio Publica. 2022; 2(1); 28–51. ISSN 2787-9550. E-ISSN 2787-9569. Dostupné z: <https://www.iurium.cz/media/File/2212/File341.pdf?attachment-filename=Ratio-Publica-2022-I-BLOK-v5-2.pdf>

MÜLLEROVÁ; Hana. První česká klimatická litigace: Prvoinstanční rozhodnutí jako průlom v dovození mitigačních závazků ČR i v doplnění práva na příznivé životní prostředí. České právo životního prostředí. 2022; 2022(2); 12–28. ISSN 1213-5542. Dostupné z: https://www.cspzp.com/dokumenty/casopis/cislo_63.pdf

HAVEL; Bohumil; LASÁK; J.; PIHERA; Vlastimil; ŠTENGLOVÁ; I. Czech Corporate Governance in the Light of its History and the Influence of the G20/OECD Corporate Governance Principles. European Business Organization Law Review. 2022; 24(1); 167–200. ISSN 1566-7529. E-ISSN 1741-6205. Dostupné z: doi:10.1007/s40804-022-00253-3.

HALÁSZ; Ivan. Węgierski parlament. Tradycje; dylematy i współczesne zmiany. Przegląd Prawa Konstytucyjnego. 2022; 70(6); 299–314. ISSN 2082-1212. Dostupné z: doi:10.15804/ppk.2022.06.22.

88 MRÁZEK; Josef. Migration and Refugees in International Law. *The Lawyer Quarterly*. 2022; 12(1); 77–104. ISSN 1805-8396. E-ISSN 1805-840X. Dostupné z: <https://tlq.ilaw.cas.cz/index.php/tlq/article/view/500/502>

SCHEU; Lenka. Racial Profiling in the Czech Republic. *Research Journal. Public Security and Public Order*. 2022; 29; 213–219. ISSN 2029-1701. E-ISSN 2335-2035. Dostupné z: [doi:10.13165/PSPO-22-29-14](https://doi.org/10.13165/PSPO-22-29-14)

FIALOVÁ; Eva. Poskytovatelé datové infrastruktury; jejich role v autonomním řízení a odpovědnost za škodu. *Revue pro právo a technologie*. 2022; 13(26); 41–70. ISSN 1804-5383. Dostupné z: [doi:10.5817/RPT2022-2-2](https://doi.org/10.5817/RPT2022-2-2).

TÉGL; Petr. K rozhodnutí ÚS ohledně nabytí nemovitě věci bez spojení s veřejnou cestou a k možnosti soudního zřízení nezbytné cesty. *Bulletin Advokacie*. 2022; 2022(12); 65–69. ISSN 1210-6348. Dostupné z: https://www.cak.cz/assets/komora/buletin-advokacie/ba_12_2022_web.pdf

DRÁPALOVÁ; J.; DRÁPAL; Jakub. Precedenční závaznost judikatury Ústavního soudu v praxi: Ovlivnil nález sp. zn. II. ÚS 482/18 rozhodování obecných soudů o podmíněném propuštění? *Bulletin Advokacie*. 2022; 2022(7–8); 33–45. ISSN 1210-6348. Dostupné z: https://www.cak.cz/assets/komora/buletin-advokacie/ba_7-8_2022_web.pdf

KOPECKÝ; R.; JIROUT KOŠOVÁ; M.; NOVOTNÝ; D.; FLÉGR; J.; ČERNÝ; David. How virtue signalling makes us better: moral preferences with respect to autonomous vehicle type choices. *AI and Society*. 2022; 37(květen). ISSN 0951-5666. E-ISSN 1435-5655. Dostupné z: [doi:10.1007/s00146-022-01461-8](https://doi.org/10.1007/s00146-022-01461-8).

SMRŽ; Ivo. Aktuální soudní praxe odčiňování nemajetkové újmy se zaměřením na oblast zdravotnického práva. *Časopis zdravotnického práva a bioetiky*. 2022; 12(2); 14–45. ISSN 1804-8137. Dostupné z: <http://medlawjournal.ilaw.cas.cz/index.php/medlawjournal/article/view/236/182>

KANICH; O.; MATEJKA; Ján; FIALOVÁ; Eva; PETROVÁ KAFKOVÁ; M.; DOSEDĚL; T.; DRAHANSKÝ; M. Technological, legal, and sociological summary of biometric technology usage. *Science Open Research*. 2022;

neuveden(listopad). E-ISSN 2199-1006. Dostupné z: [doi:10.14293/S2199-1006.1.SOR.2022.0002.v1](https://doi.org/10.14293/S2199-1006.1.SOR.2022.0002.v1).

ELIÁŠ; Karel. Úvahy nad právem a jeho ohýbáním. *Právní rozhledy*. 2022; 30(18); 611–620. ISSN 1210-6410.

KRAUSOVÁ; Alžběta; MORAVEC; V. Disappearing Authorship: Ethical Protection of AI-Generated News from the Perspective of Copyright and Other Laws. *Journal of Intellectual Property; Information Technology and E-Commerce Law*. 2022; 13(2); 132–144. E-ISSN 2190-3387.

SOBEK; Tomáš. Expresivistické pojetí tolerance. *Filosofický časopis*. 2022; 70(3); 445–466. ISSN 0015-1831. Dostupné z: [doi:10.46854/fc.2022.3r.445](https://doi.org/10.46854/fc.2022.3r.445).

ŠTEFKO; Martin. Nutnost regulace práce na dálku během pandemie aneb inspirace v polské a italské úpravě. *Právní rozhledy*. 2022; 30(22); 776–780. ISSN 1210-6410.

MRÁZEK; Josef. The International Court of Justice and its Powers to Judicial Review of the United Nations Security Council Resolutions. *The Lawyer Quarterly*. 2022; 12(4); 393–407. ISSN 1805-8396. E-ISSN 1805-840X. Dostupné z: <https://tlq.ilaw.cas.cz/index.php/tlq/article/viewFile/530/531>

FIALOVÁ; Eva; MATEJKA; Ján. Data Protection and Privacy Issues in the Use of Autonomous Vehicles. *The Lawyer Quarterly*. 2022; 12(4); 408–415. ISSN 1805-8396. E-ISSN 1805-840X. Dostupné z: <https://tlq.ilaw.cas.cz/index.php/tlq/article/view/531/532#>

MÜLLEROVÁ; Hana; AČ; Alexander. The First Czech Climate Judgment: A Novel Perspective on the State's Duty to Mitigate and on the Right to a Favourable Environment. *Climate Law*. 2022; 12(3–4); 273–284. ISSN 1878-6553. E-ISSN 1878-6561. Dostupné z: [doi:10.1163/18786561-12030004](https://doi.org/10.1163/18786561-12030004).

SMRŽ; Ivo; DOLEŽAL; Tomáš. Majetkové výhody a jejich zohlednění při náhradě škody způsobené ublížením na zdraví – compensatio lucri cum damno. *Právník*. 2022; 161(7); 623–653. ISSN 0231-6625. Dostupné z: https://www.ilaw.cas.cz/upload/web/files/pravnik/issues/2022/7/2_Smrz-Dolezal_623-653_7_2022.pdf

KRAUSOVÁ; Alžběta. Investigating accidents of autonomous vehicles from the perspective of intellectual property protection. *The Lawyer Quarterly*. 2022; 12(2); 194–200. ISSN 1805-8396. E-ISSN 1805-840X. Dostupné z: <https://tlq.ilaw.cas.cz/index.php/tlq/article/view/510>

SMRŽ; Ivo. Doktrína ztráty šance a poskytování zdravotních služeb v aktuální soudní praxi. *Časopis zdravotnického práva a bioetiky*. 2022; 12(1); 32–62. ISSN 1804-8137. Dostupné z: <http://medlawjournal.ilaw.cas.cz/index.php/medlawjournal/article/view/230>

FIALOVÁ; Eva; MATEJKA; Ján. Právo umělé inteligence jako problém efektivního propojení technologie a lidské práce. *Právní rozhledy*. 2022; 30(6); 200–206. ISSN 1210-6410.

HAMERNÍK; Pavel. Světový antidopingový kodex ve světle objektivní odpovědnosti; práv sportovců a legitimacy WADA. *Právní rozhledy*. 2022; 30(4); 125–132. ISSN 1210-6410.

HAVEL; Bohumil; PIHERA; Vlastimil. Hranice autonomie vůle v právu obchodních korporací (strukturální úvahy). *Právník*. 2022; 161(4); 319–331. ISSN 0231-6625. Dostupné z: https://www.ilaw.cas.cz/upload/web/files/pravnik/issues/2022/4/2_Havel-Pihera_319-331_4_2022.pdf

FIALOVÁ; Eva. Nekonečný příběh ePrivacy. *Právní rádce*. 2022; č. 6; 37–39. ISSN 1210-4817.

SMRŽ; Ivo; DOLEŽAL; Tomáš. Úvod do problematiky vyrovnání újmy prospěchem (compensatio lucri cum damno). *Právník*. 2022; 161(4); 297–318. ISSN 0231-6625. Dostupné z: https://www.ilaw.cas.cz/upload/web/files/pravnik/issues/2022/4/1_Smrz-Dolezal_297-318_4_2022.pdf

PAUKNEROVÁ; Monika. Projekt „Digitální aktiva a soukromé právo“. Mezinárodní organizace UNIDROIT vychází z návrhu České republiky. *Právník*. 2022; 161(2); 156–165. ISSN 0231-6625.

ŠTEFKO; Martin. Úvahy nad (ne)fungujícím odškodněním dobrovolných hasičů. *Právník*. 2022; 161(1); 40–48. ISSN 0231-6625.

DOLEŽAL; Adam; DOLEŽAL; Tomáš. Kompetence pacienta a informovaný souhlas. *Vnitřní lékařství*.

2022; 67(1); 49–55. ISSN 0042-773X. E-ISSN 1801-7592.

MATEJKA; Ján; SCHLOSSBERGER; Otakar. SWIFT as a Tool Not Only for European Integration. In: STANIČKOVÁ; M.; MELECKÝ; L.; eds. *Proceedings of the 6th International Conference on European Integration 2022*. Ostrava: VSB – Technical University of Ostrava; 2022; s. 437–444. ISBN 978-80-248-4604-0.

KOBER; Jan; HOLUBEC; S.; eds. *Počátky československé republiky. Díl 2*. Praha: Academia; 2022. ISBN 978-80-200-3331-4.

ŠTENGLOVÁ; I.; HAVEL; Bohumil; eds. *Prozařování OECD principů corporate governance do národních kodexů dobré správy obchodních korporací*. Praha: Wolters Kluwer; 2022. ISBN 978-80-7676-326-5.

RANGLOVÁ; J.; VANČUROVÁ; K.; SCHEU; Lenka. *Mechanismy právní obrany zaměstnance v případech mobbingu; bossingu a staffingu*. Praha: VÚBP; 2022. ISBN 978-80-87676-55-4.

FIALOVÁ; Eva; MATEJKA; Ján; PŘÍBAŇ ŽOLNERČÍKOVÁ; Veronika; SOLARCZYK KRAUSOVÁ; Alžběta. *Odpovědnost za škodu z provozu autonomních vozidel*. Praha: Leges; 2022. Teoretik. ISBN 978-80-7502-626-2.

KOBER; Jan; ed. František Soukup. *Proč jsme nechtěli Rakouskou monarchii? Vzpomínky právníka a politika z cesty k 28. říjnu 1918*. Praha: Rybka Publishers; 2022. ISBN 978-80-87950-62-3.

MÜLLEROVÁ; Hana. *Klimatické právo*. Praha: Wolters Kluwer ČR; 2022. ISBN 978-80-7676-580-1.

DOLEŽAL; Tomáš; SMRŽ; Ivo. *Vyrovnání újmy prospěchem se zaměřením na újmu způsobenou při ublížení a zdraví. Compensatio lucri cum damno*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR; 2022. ISBN 978-80-87439-57-9.

ČERNÝ; David; VACULÍN; O.; ZÁMEČNÍK; P.; eds. *Automatizované řízení vozidel a autonomní doprava: technické a humanitní perspektivy*. Praha: Academia; 2022. ISBN 978-80-200-3358-1.

SOBEK; Tomáš. *Nepřirozené právo*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR; 2022. ISBN 978-80-87439-54-8.

90 KOKEŠOVÁ; Jana. Vládnoucí a ovládaní. Explikace vlivu; kontroly a legitimního vládnutí. Praha: Ústav státu a práva AV ČR; 2022. ISBN 978-80-87439-53-1.

AGHA; Petr; PAVLAKOS; George; eds. Princip proporcionality Roberta Alexyho v českém právním myšlení. Praha: Academia; 2022. Právo – etika-společnost; 6. ISBN 978-80-200-3047-4.

JENKINS; R.; ČERNÝ; David; HRÍBEK; Tomáš; eds. Autonomous Vehicle Ethics. The Trolley Problem and Beyond. New York: Oxford University Press; 2022. ISBN 978-0-19-763919-1.

KOBER; Jan; ed. Republika v pohybu. Praha: Academia; 2022. ISBN 978-80-200-3258-4.

MATEJKA; Ján; MATES; P. Zákon o právu na digitální služby. Komentář. Praha: Leges; 2022. ISBN 978-80-7502-607-1.

HŮRKA; P.; VRAJÍK; M.; ELIÁŠ; Karel; BEZOUŠKA; P. Praktický komentář zákoníku práce a souvisejících ustanovení občanského zákoníku s příklady. Praha: Bova Polygon; 2022. ISBN 978-80-7273-182-4.

SIMON; Rita. A fogyasztóvédelem aktuális kihívásai [pr]. Budapešť; Fogyasztóvédelmi Digitális Innovációs Laboratórium; 25. 05. 2022–25. 05. 2022.

SIMON; Rita. Manipulated software as a minor law of conformity? [pr]. online; Enforcing EU Consumer and Market Law – 10 Years of the Journal of European Consumer and Market Law; 15. 12. 2022–16. 12. 2022.

SIMON; Rita. Consumer of financial services – consumer vs. investor [pr]. Galway; The Impact of Technology on Consumer Credit and Financial Services; 07. 06. 2022–08. 06. 2022.

SIMON; Rita. Harmonizing Digital Contract Law and sustainability [pr]. Ferrara; Harmonizing Digital Contract Law – The Impact of EU Directives 2019/770 and 2019/771 and the Regulation of Online Platforms; 09. 06. 2022–10. 06. 2022.

SIMON; Rita. Third Party Funding of Litigation [pr]. Madrid; 2022 ELI Annual Conference; 05. 09. 2022–08. 09. 2022.

ŽOLNERČÍKOVÁ; Veronika. Návrh nařízení Data Act v kontextu ochrany osobních údajů a dat [pr]. Praha; Návrh nařízení Data Act; 18. 05. 2022–18. 05. 2022.

FIALOVÁ; Eva. Processing of autonomous vehicle data: why GDPR is not a solution [pr]. Brno; Cyberspace 2022; 25. 11. 2022–26. 11. 2022.

FIALOVÁ; Eva. Kritické poznámky k návrhu nařízení o odpovědnosti za umělou inteligenci [pr]. Brno; České právo a informační technologie 2022; 15. 09. 2022–16. 09. 2022.

SOLARCZYK KRAUSOVÁ; Alžběta. Use of Artificial Intelligence for the Purpose of Criminal Investigation [pr]. Praha; AI Monthly Clinic; 15. 12. 2022–15. 12. 2022.

SOLARCZYK KRAUSOVÁ; Alžběta. Právní otázky spojené s personalizací obchodních vztahů na internetu pomocí umělé inteligence [pr]. Štrbské Pleso; Mezinárodní sympozium Právo; obchod a ekonomika 2022; 28. 10. 2022–28. 10. 2022.

GÜTTLER; Vojen; SOLARCZYK KRAUSOVÁ; Alžběta. Několik poznámek k problematice umělé inteligence v normotvorbě a rozhodování soudů [pr]. Štrbské Pleso; Mezinárodní sympozium Právo; obchod a ekonomika 2022; 28. 10. 2022–28. 10. 2022.

SOLARCZYK KRAUSOVÁ; Alžběta. Lidská práva a umělá inteligence [pr]. Praha; Média a lidská práva v digitální době; 24. 10. 2022–24. 10. 2022.

SOLARCZYK KRAUSOVÁ; Alžběta. Social Aspects of AI-Based Personalization [pr]. Praha; Czech-French AI Workshop on Artificial Intelligence; 12. 09. 2022–12. 09. 2022.

KRAUSOVÁ; Alžběta. Možnosti umělé inteligence při rozpoznávání tváří ve vztahu k právu na soukromí [pr]. Praha; Jakou potřebujeme regulaci využívání metod rozpoznávání tváří ve veřejném prostoru?; 21. 06. 2022–21. 06. 2022.

KRAUSOVÁ; Alžběta. Impact of Information Technologies and Technological Giants on Nation States [pr]. Praha; Česko-izraelský workshop 2022; 25. 05. 2022–25. 05. 2022.

SOLARCZYK KRAUSOVÁ; Alžběta. EU Regulation of Personalization [pr]. Chicago; Consumer Law Review

Symposium – Consumer Protection in the Online Ecosystem; 01. 04. 2022–01. 04. 2022.

SIMON; Rita. Consumption; sustainability and climate change [pr]. Graz; ClimLaw: Graz 1st Annual PhD Workshop on Climate Law and Litigation; 23. 05. 2022–27. 05. 2022.

KOBER; Jan. The Golden Bull of Sicily: Facticity; Memory and Interpretation [pr]. Budapest; 800 Years of the Hungarian Golden Bull: The Golden Bull in Context; 31. 03. 2022–31. 03. 2022.

KOBER; Jan. Německé právnícké sjezdy v Československu a úloha domácích německých advokátů [pr]. Plzeň; XVIII. konference o historii advokacie; 22. 09. 2022–22. 09. 2022.

KOBER; Jan. Kritické náhledy Emila Svobody na československou pozemkovou reformu [pr]. Praha; Leopold Heyrovský a odkaz římského práva; 22. 11. 2022–22. 11. 2022.

KOBER; Jan. Málo; nebo mnoho? Účast zaměstnanců na řízení podniku a na jeho čistém zisku v Československu 20. století jako historiografické téma [pr]. Ústí nad Labem; 12. sjezd českých historiků; 20. 09. 2022–22. 09. 2022.

FEIGERLOVÁ; Monika. Invaze na Ukrajinu a mezinárodní investiční nároky proti Rusku [pr]. Třešť; 14. česko-slovenské mezinárodněprávní sympozium ČSMP; 23. 09. 2022–25. 09. 2022.

DOLEŽAL; Adam. Koncept viny; zavinění a odpovědnosti v právní teorii [pr]. Sázava; 27. symposium o etice. Původ pojmu a povaha viny; 29. 06. 2022–29. 06. 2022.

MÜLLEROVÁ; Hana. Climate Engineering as a Regulatory Challenge for the EU: European Green Deal and Beyond [pr]. Hasselt; Technological breakthroughs for climate neutrality in Europe: Challenges and Perspectives; 16. 12. 2022–16. 12. 2022.

MÜLLEROVÁ; Hana. Změna klimatu a právo: světlo na konci tunelu? [pr]. Praha; Předání ceny za komunikaci změny klimatu 2022; 30. 11. 2022–30. 11. 2022.

BALOUNOVÁ; Eva. What we talk about when we talk about rights of future generations in climate litigation? [pr]. Antwerpen; Justice for the voiceless: human rights of future generations in climate change law; 22. 11. 2022–22. 11. 2022.

MÜLLEROVÁ; Hana. Proposed legal avenues for recognition of the rights of future generations [pr]. Antwerpen; Justice for the voiceless: human rights of future generations in climate change law; 22. 11. 2022–22. 11. 2022.

MÜLLEROVÁ; Hana. Voda a sucho z hlediska práva [pr]. Praha; Zacházení s dešťovou a šedou vodou v ČR; 07. 11. 2022.

MÜLLEROVÁ; Hana; ZHRADNÍČEK; P. Žalujeme (na) klima [ji]. Praha; Žalujeme (na) klima; 06. 11. 2022–06. 11. 2022.

MÜLLEROVÁ; Hana. Česká klimatická žaloba: Průlom na obzoru? [pr]. Praha; Klimatické žaloby; 02. 11. 2022–02. 11. 2022.

FEIGERLOVÁ; Monika. Klimatické žaloby proti korporacím – případ Milieudéfense v Shell [pr]. Praha; Klimatické žaloby; 02. 11. 2022–02. 11. 2022.

BALOUNOVÁ; Eva. Klimatické žaloby [pr]. Praha; Ochrání soudy klima? Klimatické žaloby v Česku a zahraničí; 02. 11. 2022–02. 11. 2022.

MÜLLEROVÁ; Hana; BALOUNOVÁ; Eva. Vliv klimatické změny na právní řád a na právní vědu; role práva v řešení klimatické krize [pr]. Praha; Mezioborové sympozium Reflexe klimatické změny v českých společenských vědách; 14. 10. 2022–14. 10. 2022.

DOLEŽAL; Tomáš. Informed Consent to the Medical Treatment of Minors [pr]. Porto; International Chair in Bioethics 14th World Conference on Bioethics; Medical Ethics and Health Law; 07. 03. 2022–10. 03. 2022.

DOLEŽAL; Adam. End-of-life Decisions in Czech Republic [pr]. Porto; International Chair in Bioethics 14th World Conference on Bioethics; Medical Ethics and Health Law; 07. 03. 2022–10. 03. 2022.

FEIGERLOVÁ; Monika. Waiver of investment claims as a temporary solution [pr]. Oslo; 2022

92 Oslo (3rd) International Environmental Law Conference “The Transformative Power of Law: Addressing Global Environmental Challenges”; 03. 10. 2022–06. 10. 2022.

BALOUNOVÁ; Eva. Intergenerational Justice and Climate Litigation [pr]. Southampton; The Seventh Annual Rule of Law and Sustainable Development Seminar; Global Climate Change Litigation and The Paris Agreement: Perspectives from the Global South and Global North; 06. 10. 2022–07. 10. 2022.

BALOUNOVÁ; Eva. Intergenerational Justice and Climate Litigation [pr]. Tarragona; 9th EELF Annual Conference Rethinking environmental law: connectivity; intersections; and conflicts in the global environmental crisis; 21. 09. 2022–23. 09. 2022.

MÜLLEROVÁ; Hana. What role for the precautionary principle in climate engineering? [pr]. Tarragona; 9th EELF Annual Conference Rethinking environmental law: connectivity; intersections; and conflicts in the global environmental crisis; 21. 09. 2022–23. 09. 2022.

FEIGERLOVÁ; Monika. The Invasion of Ukraine and Investment Treaty Claims against Russia [pr]. Třešť; Dopady ozbrojeného konfliktu na Ukrajině z pohledu různých oblastí mezinárodního práva; 23. 09. 2022–25. 09. 2022.

SNOPKOVÁ; Tereza. Climate Change: Waste Matters [pr]. Tarragona; 9th EELF Annual Conference Rethinking environmental law: connectivity; intersections; and conflicts in the global environmental crisis; 21. 09. 2022–23. 09. 2022.

SNOPKOVÁ; Tereza. Příprava území na klimatickou změnu [pr]. Olomouc; Olomoucké právní dny 2022; 09. 06. 2022–10. 06. 2022.

SIMON; Rita. Just transition z hlediska zranitelných skupin: energetická chudoba v ČR [pr]. Praha; Spravedlivá transformace v ČR; 24. 06. 2022–24. 06. 2022.

FEIGERLOVÁ; Monika. Řízené ukončování fosilních provozů z pohledu práva [pr]. Praha; Spravedlivá transformace v ČR; 24. 06. 2022–24. 06. 2022.

MÜLLEROVÁ; Hana. Priority nadcházejícího českého předsednictví v oblasti klimatu: dvě poznámky [pr]. Praha; České předsednictví EU v oblasti životního prostředí a klimatu; 13. 06. 2022–13. 06. 2022.

FEIGERLOVÁ; Monika. Modernization of the Energy Charter Treaty [pr]. Graz; ClimLaw: Graz 1st Annual PhD Workshop on Climate Law and Litigation; 23. 05. 2022–27. 05. 2022.

FEIGERLOVÁ; Monika. ‘Sustainable Energy’ under Reformed International Investment Agreements? [pr]. Tarragona; Legal challenges at the end of the fossil fuel era: Shaping energy futures through legal intervention; VII Tarragona International Environmental Law Colloquium (TIEC); 26. 05. 2022–27. 05. 2022.

FEIGERLOVÁ; Monika. Shareholders As a Driving Force for Sustainable Business [pr]. Corporate Responsibility and Liability in relation to Climate Change; 19. 05. 2022–20. 05. 2022.

FEIGERLOVÁ; Monika. Implementing coal phase-outs without exposing policymakers to legal claims by private operators [pr]. Graz; GRAZ ACADEMIC WORKSHOP – WP4 & WP5; 06. 05. 2022–06. 05. 2022.

MÜLLEROVÁ; Hana. Právní požadavky na zakotvení audiodeskripce v mezinárodním a evropském právu a jejich dosavadní promítnutí v ČR [pr]. Praha; Audiodeskripce v České republice: teorie a praxe; 09. 05. 2022–10. 05. 2022.

FEIGERLOVÁ; Monika. Technology-related disputes: Draft provisions on confidentiality [pr]. New York; UNCITRAL Colloquium on Possible Future Work on Dispute Settlement; 28. 03. 2022–01. 03. 2022.

FEIGERLOVÁ; Monika. International Responsibility of Corporations and Climate Change [pr]. online; International Law Talks; 14. 01. 2022–14. 01. 2022.

Výroční zpráva
o činnosti
a hospodaření
za rok 2022

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.
Národní 18, 110 00
Praha 1 — Nové Město
T +420 221 990 711 (ústředna)
ilaw@ilaw.cas.cz
www.ilaw.cas.cz
Grafický design: Symbiont

© 2023 Praha
Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.

